

Date of publication: 9 ഡിസംബർ 2017
വോള്ക്ക് 13 / ലക്കം 6 / വില 20₹
ISSN 2319 – 9741

അന്വേഷി
പ്രസിദ്ധീകരണം

സംഖ്യാടിത്

കിടക്ക

ഒരു...

SHARON

കടൽ

- 6** കടൽത്തീരം അനുമാകുമ്പോൾ സിസ്റ്റർ സോൺ ഫ്രോൺസിസ്
- 8** അതിജീവനത്തിനായുള്ള പെൻപ്ലോറാട്ടം റിനി റവീഫ്രേഞ്ച്
- 11** തമിച്ചനാട് കോസ്റ്റൽ യാത്രയിലുടെ ശിൽപ കൃഷ്ണൻ
- 14** ബേബ്നീലെ കടൽ കാഴ്ചകൾ .... രജിത് സി. ആർ.
- 16** അഭിമുഖം മിൽറേറ്റ് /അശ്വതി സേനൻ
- 20** ഇവർ ഇങ്ങനെ കടൽ കാണും റീം ഷംസുദ്ദീൻ
- 23** സ്ക്രീ, സമുദ്രം, സാഹിത്യം പാംപലുതികളിലും സാംസ്കാരിക പടംങ്ങളിലും സിനി ജോസ്
- 26** കടൽ കടത്തപ്പെട്ടപെണ്ണുങ്ങൾ സോമി സോളമൻ
- 30** കടൽച്ചിത്രങ്ങൾ അപർണ്ണ പ്രശാന്തി

ഫോട്ടോ ഫീച്ചർ : കിടമുഖം/കിരി കിഴച്ചകൾ

29 വാസ്തവം
ഡോ.ജാൻസി ജോസ്

58 വഴിത്താരകൾ
ജാനകി

13 പെൻപക്ഷം
അജിത്

62 ശാസ്ത്രം
സൈം ശ്രീലയം

എഡിറ്റർ: ഡോ. സീബ കെ.എം. മാനേജിംഗ് എഡിറ്റർ: കെ.അജിത് എക്സി.എഡിറ്റർ: ഡോ. ജാൻസി ജോസ്, ട്രൗണ്ട് എഡിറ്റർ: അജിത് സേനൻ പത്രാധിപസ്ഥിതി: ഒഴുവകൾ കെ.എം., ജോതി നാബാലൻസ്, ഡോ. മിനി പ്രസാർ, ഡോ. പി. റിത, ഡോ. വിജയ ഘോതാസ്, ടാർജി ഹരിതക, അധ്യ.കെ.പ്രീത, സീബ ദിവാകരൻ, ഡോ. സംഖാദ് മുഖ്യസെന്റ്, സുരുൽപ്പത്ത്, അമീ വി.യു, ഡോ. കുർമ്മിള.ആർ, സോൺ ജോർജ്ജ്, മിനിസു കുമാർ ഉപദേശകസ്ഥിതി: സുഗതകുമാർ, പ്രൊഫ. എം. മീലാവതി, ഡോ. രാദ്ധാകൃഷ്ണൻ, ഡോ. മുളികാസുരാഭ്യ, ഡോ. ബിനാപോൾ ലേണ്ട് & കവർ: സുവിജ കെ., വെബ്സൈറ്റ്: വസന പി. പ്രിയീഷ്: ഫോൺ നം: 0495 2441934, 2442934

സംഘടിത മാസിക

അനേകി വിമർശ കൗൺസലിംഗ് സെൻറർ, കോട്ടക്കുളം, കുത്തിരുവട്ടം പി.ഐ., കോഴിക്കോട്, ഫോൺ: 0495 2744370
sanghadithacalicut@gmail.com, anweshicalicut@gmail.com www.anweshi.org www.sanghaditha.com
Federal Bank, A/c.No. 14130100072122, IFSC: FDRL0001413

സംഘടിത

സംഘടിത | ഡിസംബർ 2017 | വോള്യൂം 13 | ലഘം 6

കവർച്ചിത്രം കടപ്പട:

സുസൻ ബുഡ ഫോ ചിത്രകാലിയുടെ വൃഥാൾ ഫൂട്ട് ഓ സീ ഷോൾ

- 38** കവിത
അനു പാപ്പച്ചൻ
- 39** പ്രതീക്ഷകളുടെ തിരമാല
ടെസ്റ്റി
- 41** കടൽ, വിമാനം, മീൻ, ഞാൻ
സുനീത ബാലകൃഷ്ണൻ
- 42** കമ
കെ. ആർ. രാജി
- 46** ലത പുഴയായി ഒഴുകി മരണത്തു
കുസുമം ജോസഫ്
- 48** കടൽ ആദ്യമായി കണ്ടതെന്തെന്നാണ്?
വി.പി.വദീജ്
- 50** കവിത
ശ്രീനിധി കെ.എസ്.

കിടമുഖം/കിരി കിഴച്ചകൾ

മുഖ്യപ്രസംഗം

ശ്രീയ എക്നാത്.

അതിമിപ്രതാധിപക്കുറിപ്പ്

അശ്വതി സേനഗർ

ക്ലെവും സ്റ്റ്രൈഡും എന്ന വിഷയം ഓർത്തപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനെ ആദ്യം മനസ്സിൽ മിനിയ രൂപം ചീലയും ദേശാന്തരം, ചെമ്മീനിലെ കരുത്തുമുഖം, മലയാളികളിൽ ഒട്ടുമിക്ക പേരുകളും അന്തരെ ചാതിച്ച അന്തരം പെപ്പണ്ണിന്റെ കമ്പയും പാട്ടും കാലങ്ങളായി നൊന്നാൻ ജീവിച്ചുവരുന്ന ഭാഗമാണ്. അതിലെ മത്സ്യത്താഴിലാളിയെയും സ്റ്റ്രൈഡൈയും കുടിവെള്ളം മിത്തും മനസ്സിലാക്കിയത് ഒരുപാട് കഴിഞ്ഞാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ, ഈ ലക്കം ആ ബിംബങ്ങളെയും അത് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ആളുകളെയും അവരുടെ ദൈനന്ദിന പ്രശ്നങ്ങളെയും അതിജീവനത്തിനായുള്ള അവരുടെ പോരാട്ടങ്ങളെയും കുറിച്ച് കുറേ സ്റ്റ്രൈകൾ എഴുതിയ കുറിപ്പുകളാണ്.

സ്റ്റ്രൈ കുടിവെള്ളം കുടിവെള്ളം ആഴവും പരപ്പുമായും അതുപോലെ കഷമയും സ്നേഹവുമുള്ളവളും മായാണ് എപ്പോഴും കമ്പയിലും കവിതയിലും മാരക പരിഞ്ഞു വരുന്നത്. പക്ഷേ പുരുഷാധിപത്യ സമുച്ചത്തിൽ സ്റ്റ്രൈകളെ അകമ്പുവാവും ഒരുക്കുവാനുമുള്ള ഒരു ഉപാധിയായാണ് ഇതരം വിശേഷണങ്ങൾ ഇപ്പോഴും പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അതുതന്നെയാണ് മേൽപ്പറിഞ്ഞ മിത്തുകളായും പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവരെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണ് ചില ലേവനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്. ഇതിൽ ചിലതു കടൽകരിയെയും, കടൽ സമ്പത്തിനേന്നും ആശയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന കുറേ സ്റ്റ്രൈകളുടെ സ്വത്വങ്ങളുടെയും അവകാശങ്ങളുടെയും

പ്രവ്യാപനമാണ്. കുടംകുളത്തെ മിൽറേറ്റ് അക്കയൈട സമരവും തമിഴ്നാട്ടിലെ തീരദേശ സ്റ്റ്രൈകളുടെ സാഗരമാല പ്രോജക്ട്രിനെതിരെയുള്ള സമരവും കോൺവെന്റ് സ്കൂളിൽ പറിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ ചിന്തകളും ആശയങ്ങളും ഒക്കെ അതുകൊണ്ടുതന്നെ പ്രധാനമായുണ്ട്.

കടൽ കണ്ടിടില്ലാത്ത സൗഹ്യത്തുക്കാണുള്ള ആദ്യമായി കാണുന്നത് എം. എ. പട്ടനകാലത്താണ്. അസാമിൽ നിന്നും രാജസ്ഥാനിൽ നിന്നുമുള്ളവർ. മരുഭൂമിയും മൺതുമലയും ഞാനും കണ്ടിടില്ലകിൽപ്പോലും കടൽ കാണാത്തവർ അതിശയം തന്നെയായിരുന്നു. കടൽക്കാഴ്ചകൾ നൊന്നുശ്രജിയക്കപ്പേറും കടൽ അനുഭവമായാണ് ഇവിടെ കുറിക്കുന്നത്. ബാല്യകാല കാഴ്ചയും, കാഴ്ചയ് ക്കപ്പേറും കടലിന്റെ ഭാവിയും കാഴ്ചയും ഓർമ്മയും ഉണ്ടാക്കുന്ന ലേവനങ്ങളാണ് ഇവിടെ. കടൽ മലയാള സിനിമയിലെ അനുഭവമായുണ്ട്. അവലോകനം ചെയ്യുന്ന ലേവനം ഏകദേശം എല്ലാ മലയാള കടൽസിനിമകളേയും നമ്മുണ്ട്.

ഇത് വായിക്കുന്നവർക്കാക്കേ ഒരു കടൽ ഓർമ്മയോ, മീൻ കമ്പയോ, തീരദേശ അനുഭവമോ ഉണ്ടാവും. അത് കു റിച്ചു വെക്കാം. മറ്റാരു സംഘടിത ലക്കത്തിൽ കൊടുക്കാണ് സാധിക്കുമെങ്കിലോ?

പരിച്ചാവിഷയം

സിസ്റ്റർ സോണി ഫ്രാൻസീസ്

കെഡ്യൂം ടെസ്റ്റ്‌ചാൾസ് കോൺവേൻസിലെ അംഗവും
എൻ.എൽ.എൽ.എൽ.സാമൂഹിക പ്രവർത്തകയും

കടത്തലീരം

(ഒ)

ഗോളതലത്തിൽ കടലിനുമേലുള്ള
അവകാശം ചെറുകിട പരമ്പരാഗത
മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്കാണെന്ന കാര്യം
ഉറപ്പാക്കണമെന്ന ആഹ്വാനത്തോടെ നവംബർ 15
മുതൽ 21 വരെ നടന്ന സമേഴ്സനം
പരിസമാപ്തിയിലെത്തി. ചെറുകിട
മീൻപിടുത്തക്കാരുടെ സുരക്ഷയും
ജീവനോപാധിയും ഉറപ്പാക്കാൻ ആഗോളതലത്തിൽ
ഇടപെടൽ ഉണ്ടാക്കണമെന്നും ഈത്യും
മത്സ്യമേഖലയ്ക്ക് മാത്രമായി പ്രത്യേക മന്ത്രാലയം
രൂപീകരിക്കണമെന്നും സമേഴ്സനം ആവശ്യപ്പെട്ടു.
ആഗോള കൃതകകൾ മാറി മാറി വരുന്ന
സർക്കാരുകളുടെ സഹായത്തോടെ കടലിൽ
ആധിപത്യം ഉറപ്പിക്കുന്നത് ചെറുകാൻ
പ്രകോഷ്ഠാങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കും. ഏകദേശം 50
രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രതിനിധികൾ പങ്കെടുത്ത
സമേളനത്തിൽനിന്ന് സമാപനത്തിൽ ശരി തരുർ ഏ
പി, പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകരായ മേധാ പട്ടകൾ,
പ്രഫീലു സാമാതര, നാഷണൽ ഫിഷ്വർക്കേഴ്സ്
ഫോറം ജനറൽ സെക്രട്ടറി ടി.പീറ്റർ എന്നിവർ
പ്രസംഗിച്ചു.

ഏകദേശം ഒരാഴ്ച നീണ്ടു നിന്ന മത്സ്യ
ത്താഴിലാളി സമേഴ്സനം ആഗോളതലത്തിൽ
മത്സ്യബന്ധന മേഖല നേരിട്ടുന വിവിധ
വിഷയങ്ങളുള്ളിച്ച് പരിച്ച റിപോർട്ടുകൾ

അന്ത്യമാക്കുമ്പോൾ

അവതരിപ്പിക്കുകയും അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദമായ ശൃംഗ് പർശ്ചകൾ നടത്തുകയുമുണ്ടായി. വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രതിനിധികൾ ഏകക്കൺടേൻജൂഡു വെച്ച് പ്രധാന വിഷയം കോർപ്പറേറ്റു മേഖലയുടെ വൻ കടന്നു കയറ്റമാണ്. കോർപ്പറേറ്റുകളുടെ കടന്നു കയറ്റം ചെറുകിട പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ സാരമായി ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന സത്യം നിലനിൽക്കു ഇതിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടികളുമായി മുന്നോട്ടു പോകുവാൻ ലോക മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ഫോറം തീരുമാനിച്ചു. പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ നേരിട്ടുന്ന പ്രസ്താവനകളുടെ പടം റിപ്പോർട്ടുകളും ആഗോളത്തിൽ വൻകിട കോർപ്പറേറ്റുകൾ ചെറുകിട മേഖല ദുർബുലപെടുത്തുവാൻ നടത്തുന്ന സ്വാധീനവും ഉൾപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ടുകൾ യൂഫോനിന് സമർപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഇതു ഇന്ന് നേരിട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളിയായ, ഇന്ത്യയിലെ കടൽത്തീരങ്ങളെ എല്ലാം തുറമുഖങ്ങളാകി അവയെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന സാഹർമാല പദ്ധതി എത്ര ജനവിരുദ്ധമാണെന്ന് ഉറക്കെ പ്രവ്യാഹിച്ചു. സീച്ച് സാമ്പത്തികവർക്കുണ്ടാണെന്നും, കടൽത്തീരം, കടൽക്കര, കണ്ണൽക്കാടുകൾ എന്നിവയെ മരൊന്ന് പൊടക്കറ്റം ഏരിയയായി പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതു വഴി അവ കടൽവാസികൾക്കു അനുമാകുന്നു. കേട്ട സർക്കാരിന്റെ ചെറുകിട മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെയുള്ള നയങ്ങളെ വരും ദിവസങ്ങളിൽ ശക്തമായി എതിർക്കുമെന്ന് പ്രവ്യാഹിച്ചു.

ഭാഗിക്കിയിവന്തിനായുള്ള

പെൺപ്പോരാട്ടം. കരയിലെ കരുത്തുറ പെണ്ണുങ്ങെ കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടുണ്ട്, വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകാശത്തെ കരുത്തുറ പെണ്ണുങ്ങെളുക്കുവിച്ചും കേട്ടിട്ടുണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷ, ഭർത്താവിനൊപ്പം ഉൾക്കെടലിൽ പോയി സ്വന്നം അന്നത്തിനുള്ള വഴി കണ്ണെത്തുന്ന കരുത്തുറ പെണ്ണുനെക്കുറിച്ച് കേൾക്കാൻ വളരെ വൈകിയിരുന്നു. ഒരു സ്ത്രീയുടെ അതിജീവനത്തിനായുള്ള പോരാട്ടം കൂടിയാണ് തൃശൂർ ഏഞ്ചണ്ടിയുടെലെ രേഖയുടെത്.

ഭർത്താവ് കടലിൽ പോകുമ്പോൾ ഭാര്യ കരയിൽ കാത്തിരിക്കേണ്ടവളാണെന്നു സങ്കൽപ്പത്തെത്തെന്നു പൊളിച്ചെഴുതുന്നിടന്നാണ് രേഖയെന്നു സ്ത്രീയുടെ പ്രത്യേകത. അതിന്റെ പേരിലും പതിഹാസവും ശക്താവവും കുറച്ചാനുമല്ല കേൾക്കേണ്ടി വന്നതെന്ന് രേഖ പറയുന്നു. ‘നാട്ടില് ആദ്യം’ വല്ല പ്രശ്നാരുന്നു. സ്ത്രീകളും കടലിലിരിഞ്ഞിയാം കടല് നിന്നും. അതുകൊണ്ട് കടലില് ഇരഞ്ഞരുതെന്ന് പലരും പറഞ്ഞു. പക്ഷ, ഞാനിപ്പോ കടലിലിരിഞ്ഞിട്ട് പത്ത് വർഷത്തോളായി. ഇത് വരെ കടല് നിശ്ചിതില്ല. മാത്രമല്ല ഇഷ്ടം പോലെ മീനും കിട്ടാനുണ്ട്.’ കേട്ടിരുന്ന കാർത്തികേയനും രേഖയെ പിന്താങ്ങി, ‘എന്തോടു പരിഹാസം കേട്ടിട്ടുണ്ടെന്നില്ലോ.. ഓ പെണ്ണുങ്ങെലും കൊണ്ട് കടലിപ്പോണ്ടുനോക്കു പറഞ്ഞ്.. തെങ്ങള് പറേം തെങ്ങള് പോണ്ട് തെങ്ങേടെ കുണ്ടുങ്ങെലും പോറ്റാനോണ്. കടല് തെങ്ങൾഡു അമ്മയാണ്. അമേമട്ടുതൽ ആൺമകളും മാത്രാണോ പോവുക. പെൺകളും പോകുമ്പോൾ... ഇപ്പോ ആരും ഒന്നും പറയാറില്ല. സെൻട്രൽ മരുന്ന് ഫിഷറീസ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ടിന്റെ ആരംമുണ്ടായിരുന്നു. കടലില് പോയി മീൻപിടിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യദിനത്തിനുള്ളിൽ ആതോടെ,

മാതൃദ്ധർ യിൽ സബ് എയിറ്റ്

പിലരൈക്കെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. നമ്മുടെ കഷ്ടപ്പും മാറാനല്ലോ നമ്മൾ ജോലി ചെയ്യുണ്ട്.’ ജീവിക്കാൻ വേണ്ടി പോരാടുന്നവനുള്ളത്തല്ല ഒരുന്നട്ടിലെയും സദാചാരനിയമങ്ങൾ. ആ നിയമങ്ങളെ അറിഞ്ഞെന്ന അറിയാതെയോ ലംഘിക്കുന്നോഴാണ് അവിടെ വിപ്പവമുണ്ടാകുന്നത്. ഉച്ചവെയിലിൽ തിളച്ചുമരിയുന്ന കടലിൽ നിന്ന് കയറി വരുന്ന രേഖയുടെ മുഖത്തു കാണാം പോരാട്ടിൽ ജയിച്ച രു പെൺനിന്റെ ആരമ്പിശാസനം. ‘ആദ്യമായി ഉൾക്കെടലിൽ പോയ ദിവസം ചോര വരെ ചർദ്ദിച്ചുവെളില്ലും തോറ്റുകൊടുക്കാൻ തയ്യാറായില്ല പിരുന്നയും പിരുന്നയും പോയി. വീടിലെ കഷ്ടപ്പാട് അർത്ഥപ്പോൾ പേടി തോനിയില്ല. അങ്ങിനെ ചർദ്ദിയെയാക്കു മാറി. നിൽക്കാൻ പറിച്ചു. പുലർച്ചെ മുന്നുമണിക്കും നാലുമണിക്കും അഞ്ച് മണിക്കും എല്ലാം പോകും. തിരിച്ചെത്തുന്നത് ഉച്ചയ്ക്ക്. ഉള്ളിലേക്ക് കൊരേപ്പോയി കഴിയുന്നോ കടലിന്റെ കളരണിനെ മാറാൻ തുടങ്ങും. നീലകടലം പച്ചകടലാകും.

പിരുന്ന, അയലേം മത്തീമൊക്കെ ചാടണ്ടത് കാണാം. പലനിറത്തിലെലാള്ല നമുക്കിനിയാതെ കൊരേ മീനുകളെ കാണാം. ലൈൻ ഫിഷ് എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞ്. ’രേവയോളം കടലിനെ പ്രണയിക്കുന്ന പെൺയും വേറെ കാണില്ല. പക്ഷെ, കടൽ ദേപ്പട്ടുത്തിയാൽ എന്നുചെയ്യുമെന്നതിന് ഉത്തരമില്ല രേവയ്ക്കും കാർത്തികേയനും. സന്തം ജീവനും ജീവിതത്തിനും അവനവൻ മാത്രമേ തുണ്ണയുണ്ടാകുവെന്നറിയാം അവർക്ക്. അതുവച്ച് പോരാടുക. കടൽ ഒരുപാട് തവണ പേടിപ്പിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. പലവട്ടം രാത്രിയിൽ പല കാരണങ്ങൾക്കാണ്ടും ഉൾക്കെടലിൽ പെട്ടുപോയ അനുഭവമുണ്ട് രേവയ്ക്ക് പറയാൻ. എണ്ണിൻ തകരാറിലായത്, ഏതിൽവശത്തുകൂടി മറ്റാരു വള്ളം നേരെ പാഞ്ഞുവന്നത്. മനോധരയും കൊണ്ടു മാത്രം രക്ഷപ്പെട്ടുപോന്ന അവസരങ്ങൾ. നാല് പെൺമകളാണ് രേവയ്ക്കും കാർത്തികേയനും. മായ, അഞ്ജലി, ദേവപ്രിയ, ലക്ഷ്മിപ്രിയ.

അതിജീവനത്തിനായുള്ള പെൺപ്രോഫെഷണൽ

മുത്തയാർ പ്ലസ്ടിക്.
 മുത്തവർ രണ്ടുപേരും
 ചേർന്ന
 വീട്ടുപണിയൊക്കെ
 നോക്കും ഇളയവരെയും.
 കടല് കഴിഞ്ഞാൽ
 ഇതാണെന്ന് ലോകമെന്ന്
 രേഖ. പ്രശ്നയയാത്രകളുടെ
 അനേകം കമകളൊന്നും
 പറയാനില്ലാത്ത
 രേഖപറയുന്നത്, എറ്റവും
 പ്രിയപ്പെട്ട അവളുടെയും
 കാർത്തികേയൻ്റെയും
 യാത്ര കടലിലേക്കുള്ളതു
 തന്നയായിരുന്നുവെന്നാണ്.
 ഒരുപാട് കടങ്ങളുണ്ട്.
 കൊരേഞ്ഞ ആയി
 വീടിവരുന്നേയുള്ളു.
 ‘രഹമബറും
 എണ്ണിനുമെല്ലാം
 പഴയതാണ്. വെള്ളം
 ഒരുപാട് വന്നാ വല
 വയ്ക്കാൻ പറ്റില്ല. പുതിയ
 എണ്ണിൽ വാങ്ങണ്ണക്കില്ല
 ഒരു ലക്ഷ്യത്തിലധികം

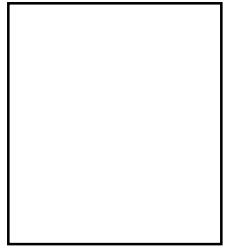

രുപാ വേണ്ടിവരും’ തുടങ്ങി രേഖ പറഞ്ഞ ദുരിതങ്ങളൊന്നും അവരുടെത്
 മാത്രമല്ല. കടലിൽ പോയി ഉപജീവനം കഴിക്കുന്ന അനേകം പേരുടെതാണ്.
 ഉൾക്കെടലിലേക്കാണെങ്കിലും നമ്മളുണ്ട് ഇരങ്ങാനും പോരാടാനും എന്നു
 പറയുന്ന പെൺവിഭാഗങ്ങൾ. അവരുടെ സുരക്ഷ, ജീവിക്കാൻ വേണ്ടി
 പൊരുതുന്നവരെ സുരക്ഷ, അനന്നത്തെ അനം കണ്ണിടത്താൻ
 പാടുപെടുന്നവരെ സുരക്ഷ എററ്റുകേണ്ടവർ എററ്റുതേത്തീരു.

സംഘടിത കൂട്ടായ്മയിൽ കൗൺസിൽ ചേരാൻ സ്വയ്ഥികമായി ക്ഷണിക്കുന്നു

സ്ക്രീക്കർക്കെഴുതാനും വായിക്കാനും പ്രസിലൈക്രിക്കാനുമുള്ള
 ഫെഡിയായ സംഘടിതയിലേക്ക് സൃഷ്ടികൾ ക്ഷണിക്കുന്നു. കമ, കവിത,
 ലേവനം, ഓർമ്മകുറിപ്പുകൾ, നർമ്മശകളങ്ങൾ, നിരീക്ഷണങ്ങൾ,
 അമ്മയനുവേദങ്ങൾ, നവമാസ്യമ അവലോകനങ്ങൾ, പഴയ
 കൂടുംബഫോട്ടോകൾ, സ്ക്രീക്കളെ സംബന്ധിക്കുന്ന പഴയ പത്രവാർത്തകൾ
 - പ്രസിലൈക്രിക്കാൻ തോന്നുന്ന എന്തും - ക്ഷണിക്കുന്നു. താൽപര്യമുള്ളവർ
sheebakm@gmail.com എന്ന വിലാസത്തിലേക്ക് സന്നം ഫോട്ടോയും
 ഉൾപ്പെടുത്തി അയക്കുമ്പോൾ.

തമിഴ്നാട് കോൺറ്റർ യാത്രയിലുടെ

ഒരു നനുത്ത ജുബലെ പത്താൻപത്തിനു കൊൻ തെക്കൻ തമിഴ് നാട്ടിലെ നാഗപട്ടിണം ജില്ലയിൽ നിന്ന് ഒരു കോൺറ്റർ യാത്രയിൽ പങ്കു ചേരുന്നു. ആ ചെറിയ കാലയളവിൽ കൊൻ ചില മുഖങ്ങൾക്കും ഭാവങ്ങൾക്കും അടുത്തരിഞ്ഞു. അവിടെ കണ്ണ അളുകൾ മാത്രമല്ല! എന്നു അതിശയിപ്പിച്ചത്, അവരെ നയിക്കുന്ന ജീവനും, ജീവിത ഉപാധികളും അവരുടെ ജീവൻ നിലനിർത്തുന്നവയെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള അവരുടെ പോരാട്ടമാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ മത്സ്യതൊഴിലാളി സംഘടനകളുടെ സമന്വയമായ നാഷണൽ ഫിഷ് വർക്കേഴ്സ് ഫോറവും, നാഷണൽ അലയൻസ് ഓഫ് പീപ്പിൾസ് മുവാദ്ദേരും, വകുകടൽ

മത്സ്യതൊഴിലാളി യൂണിയനും, രാംനാട് മത്സ്യ തൊഴിലാളി ട്രേയിൽ യൂണിയനും കോൺറ്റർ ആക്ഷൻ നെറ്റുർക്കും മറ്റു സന്നദ്ധ സംഘടനകളും ചേരുന്ന തമിഴ് നാട്ടിലെ തീര ദേശ യാത്രയിൽ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ നേരിട്ടുന്ന തൊഴിൽ പ്രേസ്റ്റന്റും, സർക്കാരിന്റെ വികസന പദ്ധതികൾ അവരുടെ മേൽ ഉണ്ടാക്കാൻ സാധ്യത ഉള്ള വിഷയങ്ങളുമാണ് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടത്. കന്യാകുമാരിയിലെ നീരോടിയിൽ തുടങ്ങിയ ഈ യാത്ര നാഗപട്ടിണത്തിൽ ഒരു വലിയ മീറ്റിംഗിനു വേദിയോരുക്കി. തമിഴ് നാട്ടിലെ മുരശ് കലെ കുഴി എന നൃത്യ-ഗായക സംഘം ഈ വിഷയങ്ങൾ തന്നെയുടെ പ്രകടനത്തിലൂടെ ജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചു. രാവും പകലും പാട് പാടിയും നൃത്തം

ചെയ്തും അവർ ജനങ്ങളെ സർക്കാരിന്റെ സാഗരമാല പ്രോജെക്ട്രിനെ പറ്റിയും തീരം ദേശത്തെ വ്യവസായവർക്കരണവുമായിരുന്നു.

ഓരോ ശ്രാമത്തിനും ഓരോ കമ്യായിരുന്നു പറയാനുള്ളത്. എല്ലാ ഇടത്തും അവരുടെ പ്രൈൻസേഴ്സ് വ്യത്യസ്തമെക്കില്ലും അതിനു കാരണക്കാർ കനായിരുന്നു. അവരെ ജീവിതമാർഗ്ഗം എങ്ങിനെ ഇല്ലാണൊകുന്നു എന്നും അതിനെ എങ്ങിനെ സംരക്ഷിക്കാമെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. എന്ത് സംഭവിച്ചാലും സ്വന്തം നാട്ടിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു പോകിട്ടുന്നതാണ് മിക്ക സ്വല്പത്തും തന്നെയാൾക്ക് കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്. കാലങ്ങളായുള്ള അടിച്ചുമർത്തലിന്റെ കമ്യായിരുന്നു അവർക്കു പറയാനുള്ളത്.

മിക്ക ശ്രാമങ്ങളിലും സ്ത്രീകൾ വൻതോതിൽ പങ്കെടുത്തു.

പ്രൈൻസേഴ്സ് കേട്ടു പേടിയല്ല മറിച്ചു പോരാടാനുള്ള വീര്യമാണ് അവരിൽ കണ്ടത്. സമരങ്ങളെ നയിക്കുന്നത് പലയിടത്തും സ്ത്രീകൾ ആയിരുന്നു. നമുക്ക് സ്വീകരിക്കുന്നതും നമ്മുക്ക് കഴിക്കുവാനും കൂടിക്കുവാനും വിശ്രമിക്കാവുമൊക്കെ സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കിയത് അവർ ആയിരുന്നു.

എന്നാലും അതിജീവനത്തിനായുള്ള പോരാട്ടം അവരെ കൊടുത്താൽ ശക്തരാക്കി. പരമ്പരാഗത മതസ്വദേശാശ്വരികൾ നേരിട്ടുന്ന പ്രൈൻസേഴ്സുള്ളാണ് കൂടുതലും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടത്.

മിക്ക ശ്രാമങ്ങളിലും സ്ത്രീകൾ വൻതോതിൽ പങ്കെടുത്തു. പ്രൈൻസേഴ്സ് കേട്ടു പേടിയല്ല മറിച്ചു പോരാടാനുള്ള വീര്യമാണ് അവരിൽ കണ്ടത്. സമരങ്ങളെ നയിക്കുന്നത് പലയിടത്തും സ്ത്രീകൾ ആയിരുന്നു. നമുക്ക് സ്വീകരിക്കുന്നതും നമ്മുക്ക് കഴിക്കുവാനും കൂടിക്കുവാനും വിശ്രമിക്കാവുമൊക്കെ സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കിയത് അവർ ആയിരുന്നു.

കാരെകളിൽ നിന്ന് കൂടല്ലും എത്തിയപ്പോൾ അതി സുന്ദരമായ മീൻ വിഭവങ്ങൾ കഴിക്കാൻ സാധിച്ചു. ഈന്ന് വരെ കഴിച്ചിൽ ഏറ്റവും നല്ലതും കണ്ടിരുന്ന ഒരു സമൂഹം, അവർ നേരിട്ടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, അവരുടെ പോരാട്ടം നോക്കുന്നതായി അഭ്യന്തരിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതായിരുന്നു.

കേഷണത്തിൽ കനായി അവിടെ കിട്ടിയ ചെമ്മിൻ വിഭാഗം തന്നെ. ഇൽ കുടാതെ പൊതിച്ച മീൻ, മാങ്ങ ഇട്ടു വെച്ച മീൻ കുടി, ചെമ്മിൻ തോരൻ അങ്ങനെ നീളുന്നു. തന്നെ പോയ ശ്രാമങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ തന്നെ ഉണ്ടാക്കിയ വിഭവങ്ങളായിരുന്നു ഇവ.

കടൽ ഒരു കാഴ്ച വസ്തു മാത്രമായിരുന്ന എനിക്ക് അതിനു ശേഷം കടലിനെ ആശയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യരുടെതു കൂടി യായി. അതിനു മുൻപ് കമകളിലും കവിതകളിലും മാത്രം കണ്ടിരുന്ന ഒരു സമൂഹം, അവർ നേരിട്ടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, അവരുടെ പോരാട്ടം നോക്കുന്നതായി അഭ്യന്തരിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതായിരുന്നു.

penpaksham

പർച്ചാവിഷയം

രജിത് സി. ആർ.

പ്രധാനി എസ്.എൻ.ജി.എൻ. കോളേജ് കൊമ്മേഴ്സ് വിഭാഗം
അധ്യാപിക

ബൈബാനിലെ കിടർ കിഴച്ചകൾ ....

ബൈബാനി കോളേജിലേക്കുള്ള ആദ്യ ധാത്രയിൽ ഏറെ കൗതുകം തോനിയത് കടലോരങ്ങളിലുംതുള്ള താത്ര തന്നെയാണ്. ചിലപ്പോൾ തിളച്ചുമറിഞ്ഞ് ഉന്നതയായി അതല്ലെങ്കിൽ തിരകൾ പോലുമറിയാതെ തീരം തൊടുറങ്ങുന്നവളായി.... കുടുതൽ വെള്ളം കാണുമ്പോൾ ഉള്ളിലെലാരാനലുഡിരുന്നു. പേടിയായിരുന്നു. പേരിടാതെ പേടികൾ പിന്നെയും ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഇതു കാരുമാകിയിരുന്നില്ല. കല്ലും കടൽക്കാറുമൊന്നും തീരെ പരിചയമില്ലാത്ത ഇരു പെൺനീനെ കാത്തിരുന്നത് ഓർമ്മകളുടെ കടൽ പുറ്റായിരുന്നു. അറിയുന്നോരും ആഴങ്ങൾ തെടുമെന്ന കടൽ നിയമങ്ങൾ ഞാനെന്തുതാൻ തുടങ്ങി. ബിന്ദുസ്വർഗ്ഗ തലയിലുഡിച്ച ആരുയമായിരുന്നു ടുറിസം കൂട്ടിലേറ്റ് ഭാഗമായി ധർമ്മം തുരുത്തിലേക്ക് താത്ര പോകുന്നുമെന്ന്. കൂട്ടികളും ഞാനും ഒപ്പം കൂടി. ബൈബാനിൽ നിന്ന് നടന്നത്താവുന്ന ദുരത്താണ് ധർമ്മം തുരുത്ത്. ധർമ്മം റയിൽവേ ദേഹംപുറം. കടലിനും നടവിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടു പോയ തുരുത്ത് .... ഓർക്കുന്നോരും ആവേശം കൂടി. മുന്നു മൺിക്ക് ശേഷമാണ് പോകുന്നത് . വേലിയിറിക്കമൊണ്ട്. കടൽ ഉൾവല്ലിഞ്ഞിട്ടു വേണും ധർമ്മം തുരുത്തിലേക്ക് കടക്കാൻ. കുറച്ച് നേരം കാത്തു. ഒടുവിൽ ഞങ്ങളുടെ പ്രിയൾിഷ്യർ കിരണ്ണും ആകാശും സുയോഗും സാരംഗും കടലിലേക്കിണ്ടി. തുരുത്തെതാളുമെത്തി തിരിച്ചു വന്നു. ഞാനും ബിന്ദുസ്വരൂപം നിമേഷും പിന്നെ കുറച്ച് കൂട്ടികളും കൂടി പ്രിയൾിഷ്യരുടെ പാത പിൻതുടർന്നു. അരയ്ക്കു മീതെ നിൽക്കുന്ന കടൽ വെള്ളം. പരസ്പരം

സഹജമായ വാസനകൾ
അദ്യാപികയായതുകൊണ്ട് മാറ്റി
വയ്ക്കാനാവില്ലല്ലോ. അതേ
ആവേശത്തോടെ തിരിച്ചു നടന്നു.
കടൽ അപേഖ്യക്കും കരയിൽ
നിന്നിറങ്ങി പോകാൻ
തുടങ്ങിയിരുന്നു.
ഹോസ്റ്റലിലെത്തി കുളിച്ചിട്ടും
കടൽമണം മാറുന്നില്ല.

കൈകോർത്ത് പിടിച്ച് ഞങ്ങൾ കടലിലൂടെ
 നടക്കാൻ തുടങ്ങി. കാറിലുല്ലത്ത് തിരകൾ ആണ്ടു
 തല്ലിച്ചും താനും ബിദുസ്യും നിമ്മുവും
 കുടികളും കൈവിട്ടില്ല. ആർത്തു ചിരിച്ചു.
 തിരമാലക്കേക്കാർ ഉച്ചതിൽ ബഹുമാനാക്കി.
 മനുഷ്യച്ചങ്ങല തീർത്ത് നടന്നു. ആ സമയം ആരെ
 കുറിച്ചും ഓർത്തില്ല നടന്നു പോകുന്നത് കടൽ
 കടന്നാണെന്നും ഓർത്തില്ല. അഡങ്ങാതെ
 ആവേശവും നാക്കിൽ നിന്നെത്തർ കടലുപ്പിരുൾ്ളെം
 രൂചിയും. ആദ്യമായി കടലിനെ അടുത്ത
 റിയുകയായിരുന്നു. തുരുത്തിനു മുന്നിലെ പാറ
 കുടങ്ങളിലേക്ക് ഓടികയറി കുകിവിളിച്ചു.
 സഹജമായ വാസനകൾ

അദ്യാപികയായതുകൊണ്ട് മാറ്റി
 വയ്ക്കാനാവില്ലല്ലോ. അതെ ആവേശത്തോടെ
 തിരിച്ചു നടന്നു. കടൽ അപേഖ്യക്കും കരയിൽ
 നിന്നിറങ്ങി പോകാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു.
 ഹോസ്റ്റലിലെത്തി കുളിച്ചിട്ടും കടൽമണം
 മാറുന്നില്ല. അത്തേനെ മുറുക്കി പുണ്ണൻക്
 എന്നോടൊപ്പമുറങ്ങി. അനു മുതൽ കടലിന്റെ
 വന്ധനയെ, ചില നേരങ്ങളിൽ നിശ്ചിയതയെ,
 ചെറുതിരയിളക്കങ്ങളെ താനിഷ്ടപ്പെടാൻ തുടങ്ങി.
 വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ കാറ്റാടി മരങ്ങൾ അതിരിടുന്ന
 ധർമ്മം തീരത്തേക്കോടു, ചിലപ്പോൾ തലഫേറ്റി
 കടൽ പാലത്തിനു മുകളിലേക്ക്...ഞാനും എൻ്റെ
 രാഗിയും. ഇരുടുന്നതുവരെ കവിത ചൊല്ലി .....
 കമകളുണ്ടാക്കി കക്കതോടു പെറുക്കി....
 കടലിനോട് ചേർത്തുവായിക്കുന്ന പേരിലോരാൾ
 അവർ തന്നെയാണ്.

ബേണ്ണൻ ഹോസ്റ്റൽ മുറിയിൽ നിന്നെന്ന പാല
 പ്ലൂമണം... രാത്രിയുടെ നിശ്ചിയതയിലേക്ക് പാളം
 തെറ്റി പാണ്ടു വരുന്ന തീവണ്ടിക്കപ്പെറ്റിത് തിരയ
 നക്കമില്ലാത്ത ഒരു കടലുണ്ടായിരുന്നു.
 തുഴകാരനില്ലാത്ത തോൺഡിയിൽ കടൽ
 ദുരമറിയാത്ത തുരുത്തായി ഞാനും.

பிலி ஸ்ரீக்ஷாஶாலயின் டையாக

49 காலியாய மின்றோட் அதுமாயி ஸமரத்தின் போகுந்த ஸுறும் அமையுடை ஒப்புமான்.

நாசனால் பரிசுவர்களேச்சுப் பூஸியால்வரை கீழில் கந்தகுமாரியில் கூடக்குதூந் அணுநிலத்தினெதிரை நடன ஹு பிரேக்ஷாங் மின்றோடின பிளாட்டுதூந் ஸமரன்தில் முன் நிறைலை அதூகால் பேரிழித்து. கல்யாணத்தின் ஸேசு ஹிரத்தகரதில் தாமஸமாகிய அவர் Peoples Movement Against Nuclear Energy (PMANE) யூட் ப்ரயாந் நேதாக்கல்தில் கொத்து அ கடலின அதூயித்து ஜீவிக்குந் மத்துத்தொசிலாதிக்கல்துடை அவகாஶங்கல்துடை வக்தாவாவுக்குதூந் செய்து. ஹநு, 5 வர்ஷங்கள்கூ ஸேசுவு ஶாமத்தில் நின் ரெடு கிலோமீட்டர் தூரத்திலை ஸமரபூதலில் ஸ்த்ரீகள் ஸமர செய்து. அவர்க்கொப்பு, அவரை நயித்து கொள்க் கிளிர்த், அம்மா மின்றோட்டுக்கையு. ஹிரத்தகரதில் அக்கையுமாயி நடத்திய ஸஂபாத்தினில் நின்.

20 புதோது வர்ஷங்களாயுதூந்

போராட்டமாண்ணோ நென்றுதேர். கஷின்த அனை வர்ஷங்களில் அத் வல்லாதை ரக்கி அத்தினி கூது அது ஹு அது ஸமர ஸ்த்ரீக்கு செய்து. ஏனுடைன அதன் ஹு ஸமர ஸ்த்ரீக்காருதூந் போலிஸ்து நேரிடத்? வர்ஷங்களாயுதூந் போராட்டமான் நென்றுதேர்.

அத் ஸஂபந்தமாய மீறின் ஏவிடெ உள்ளக்கிலும் நென்ற போகுந். பக்ஷ அபோதாக்கெ போலீஸ் ‘ஏற்றினான் போகுந்த, அவிடெ ஏற்றான் பரிபாடி’ முதலாய சோதுண்டெ சோதிக்குந். நென்ற ஏற்கு தெருானு செய்ததென் சோதித்துத் ‘நென்ற ஏற்கு செய்து,

ഇതൊക്കെ മുകളിൽ നിന്നുള്ള ഉത്തരവാൺ ഞങ്ങൾക്ക് ചെയ്തേ പറ്റിള്ള്’ എന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്. എപ്പോഴുകിലും മിറിംഗ് കുറച്ചു നിംബു പോയാൽ അവർ വന്നു വേഗം തീർക്കാൻ പറഞ്ഞു കൊണ്ടെങ്കിലും. ഈ സമരത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന എല്ലാവരുടെയും മേൽ അവർ രാജ്യദ്വാഹക്കുറ്റം ചാർത്തുന്നു, നമ്മുടെ മേൽ നടത്തിയ ലാത്തിച്ചാർജ്ജും, നമ്മുടെ ആരാധനാലിയങ്ങളിൽ അവർ കാട്ടിയ പെയ്ക്കുത്തും, നിങ്ങൾക്കും അനിയായിക്കുമല്ലോ. പള്ളിയിൽ കയറി മുട്ടെമാഴിച്ചു വൃത്തികേകാക്കുക വരെ അവർ ചെയ്തു. സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിയ നാട്ടിൽ ഇപ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യമേ ഇല്ല. പോരാട്ടിക്കൂട്ടുകിൽ നമ്മുടെ മണ്ണും വീടും, പള്ളിയും, പള്ളിക്കുടവും ഒക്കെ നശിക്കും. അദ്ദേഹത്തികളായാൽ നമ്മൾക്കു എങ്ങിനെ നിലനിൽക്കാനാവും. ശ്രീലക്ഷ്മിയിലും മറ്റു പല സ്ഥലങ്ങളിലും അങ്ങനെയുള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകൾ നമ്മൾ കാണുന്നുണ്ടോ. അതുപോലെ കഷ്ടപ്പടാൻ നമ്മൾ തയ്യാറാണ്. ഈ മൺ്ഡ് വിട്ടുപോകാൻ നമ്മൾ തയ്യാറാണ്.

എൻ്റെ മേൽ തന്നെ 127 കേസ് ഉണ്ട്. അതൊക്കെ തന്നെ കള്ളക്കേണ്ട ആണ്. നമ്മുടെ ആരുടെ മെല്ലും ഒരു തെറ്റും കാണാൻ അവർക്കു സാധിച്ചില്ല. ഞങ്ങൾ ആരുടെയൊക്കെയോ കയ്യിൽ നിന്നു കാശു വാങ്ങിയാണ് ഇതൊക്കെ ചെയ്യുന്നത് എന്ന് അവർ പറയുന്നു. പക്ഷെ ആരുടെ അടുത്തു നിന്നും കാശു വാങ്ങണമെന്ന കാര്യം നമുക്കില്ല. നമ്മുടെത് നൃത്യമായ പോരാട്ടമാണ്. അണ്ണുനിലയത്തെ ഞങ്ങൾ അടച്ചു പുട്ടിക്കും.

**നമ്മുടെ മണ്ണും വീടും,
പള്ളിയും, പള്ളിക്കുടവും
ഒക്കെ നശിക്കും.
അദ്ദേഹത്തികളായാൽ
നമ്മൾക്കു എങ്ങിനെ
നിലനിൽക്കാനാവും.
ശ്രീലക്ഷ്മിയിലും മറ്റു പല
സ്ഥലങ്ങളിലും അങ്ങനെ
ഉള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്ന
കഷ്ടപ്പാടുകൾ നമ്മൾ
കാണുന്നുണ്ടോള്ളാ. അതു
പോലെ കഷ്ടപ്പടാൻ
നമ്മൾതയ്യാറാണ്. ഈ മണ്ഡ് വിട്ടു
പോകാൻ നമ്മൾ തയ്യാറാണ്.**

ഈ പോരാട്ടം ഏതെ നാൾ തുടർന്നും? ഇവിടെ ഇപ്പോൾ അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന തന്റെ ചെറുപ്പക്കാരെ ടാർഗറ്റ് ചെയ്യുകയാണ്. പുറംരാജ്യത്തു പോയി എന്നെങ്കിലും ജോലി ചെയ്തു കുറച്ചു കാശ് സന്ധാരിക്കാം എന്ന് വിചാരിക്കുന്നവരെ പാറ്റുപോർട്ട് വെർഹിക്കേഷ്ടന് വരുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ മേൽ അന്വതോ അറുപത്രോ കേസ് ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു ടൈപ്പണിപ്പുട്ടതുന്നു. അതിനാൽ പാസ്പോർട്ട് നൽകാൻ കഴിയില്ല എന്ന് പറയുന്നു. നമ്മുടെ സമരത്തെ ഇല്ലാതാക്കാൻ ഇങ്ങനെ പല തണ്ടർത്തങ്ങളും അവർ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ബന്ധിപ്പിച്ചേരുന്നു. ഞങ്ങൾ ആരെയും അപായപെടുത്തുകയോ സാക്കിൽ നിന്ന് ലക്ഷ്യങ്ങൾ വായ്പ് ഏറ്റുത്തിട്ട തിരിച്ചടയ്ക്കാതെ ഇരിക്കുകയോ കുന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നവരെ വെറുതെ വിടുകയും അല്ലാതെവരെ നശിപ്പിക്കുകയുമാണ് അവർ ചെയ്യുന്നത്. സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾ മുതൽ പ്രായമായ മനുഷ്യർക്കു മേൽ വരെ കേസ് ചാർത്തിയിക്കുന്നു. കോടതി കയറി തന്നെ നമ്മുടെ നടു ഒടിയും എന്ന് വരെ തോന്തിച്ചുണ്ട്. ഞങ്ങൾ എല്ലാം കടലിനെ ആശയിച്ചു ജീവിക്കുന്നവരാണ്. നമുക്ക് മൺ്ഡ് ബെട്ടിപ്പിടിച്ചു ജീവിക്കാൻ അറിയില്ല. ഈ ആണവനിലയം ഇവിടെ വന്നാൽ നമ്മുടെ ജീവിതം തന്നെ ഇല്ലാതെയാവും. അത് കൊണ്ട് നമ്മുടെ ജീവൻ

കൊടുത്താണെങ്കിലും ഈർ നമ്മൾ സംരക്ഷിക്കും. ഒദ്ദേശം നമ്മുടെ ഒപ്പുമാൻ. പക്ഷേ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളെ എതിർക്കാനുള്ള പണബലമോ ആശി ബലമോ നമുക്കില്ല. എന്നാലും ഞങ്ങൾ പോരാടും. നമ്മൾ ഒരു തെറ്റിും ചെയ്തിട്ടില്ല. നമ്മുടെ നിലനില്പിനാണ് നമ്മൾ പോരാടുന്നത്. ഈ പോരാട്ടത്തിന്റെ അർമാം പക്ഷേ ഒരിക്കലും സർക്കാരിനോ രാഷ്ട്രീയക്കാർക്കോ മനസിലാവില്ല. നമ്മളുപ്പോലെത്തെ പാവങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ അത് മനസിലാക്കാൻ സാധിക്കും. എപ്പോൾ സമരത്തിനായി പോകണമെങ്കിലും ഇടിരിക്കുന്ന ഉട്ടപ്പിട്ട തന്നെ വരും. ആണവനിലയം മുടിയിട്ടു വേണം മരിക്കാൻ എന്നാണ് ആഗ്രഹം.

സർക്കാർ പല

തരത്തിലുള്ള
വികസന
പദ്ധതികളും
തുടങ്ങുന്നിട്ടുണ്ട്.
ഈന്ത്യം,

വിചിൽത്തം
മുതലായ
തുറമുഖങ്ങൾ.
അത്
എങ്ങിനെയാണ്
മത്സ്യത്താഴിലാ
ളിക്കൽ
ബാധിക്കുന്നത്?

ഒരു
കുടുംബത്തിലെ
ഒരാൾക്ക് ജോലി
കൊടുക്കാമെന്നു
പറഞ്ഞാണ് അവർ
ഇവിടുത്തെ കുറെ
പാവപ്പെട്ട്
മനുഷ്യരിൽ നിന്ന്
സമലം
വാങ്ങിയത്.
പതിപ്പും അറിവും
ഇല്ലാത്ത
അവർക്കു
അതിന്റെ ചതിവ്
മനസിലാക്കാൻ
സാധിച്ചില്ല. അത്
തന്നെയാണ് പല വികസന പദ്ധതികൾ ഉള്ള
സമലങ്ങളിലും അവർ ചെയ്യുന്നത്.
ഗ്രാമവാസികളുടെ മണ്ണും, ചതിവും,
സംസ്കാരവും ഒക്കെ അവർ കവർക്കുന്നുണ്ട്.
അണ്ണനിലയത്തപ്പറ്റി പറയുകയാണെങ്കിൽ
അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വളരെ അപകടകരമായ
ഒന്നാണ്. അതിൽ നിന്ന് വരുന്ന റേഡിയോഷൻ
അന്തരീക്ഷത്തിൽ കലർന്ന് ഗർഭിനികളെ
ബാധിക്കും. കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് കൊടുക്കുന്ന

ഈ പോരാട്ടത്തിന്റെ അർമാം പക്ഷേ
ഒരിക്കലും സർക്കാരിനോ
രാഷ്ട്രീയക്കാർക്കോ മനസിലാവില്ല.
നമ്മളുപ്പോലെത്തെ പാവങ്ങൾക്ക്
മാത്രമേ അത് മനസിലാക്കാൻ
സാധിക്കും. എപ്പോൾ സമരത്തിനായി
പോകണമെങ്കിലും ഇടിരിക്കുന്ന
ഉട്ടപ്പിട്ട തന്നെ വരും. ആണവ
നിലയം മുടിയിട്ടു വേണം മരിക്കാൻ
എന്നാണ് ആഗ്രഹം.

മുലസ്താലിൽ പോലും അതിന്റെ അംശം ഉണ്ടാവും. മന്ത്രിനേയും വെള്ളത്തേയും, ചെടിയെയും, ഇലയെയും ഒക്കെ ഇതു ബാധിക്കും. പശു തിനുന്ന പുല്ലിലും, പശുവിന്റെ പാലിലും, അത് കുടിക്കുന്ന നമ്മളിലും ആ വിഷാംശം പടരും. ഒട്ടവയി സ്റ്റ്രൈക്കൾക്ക് ഗർഭചർിത്രം ഉണ്ടാകുന്നു. ഒട്ടവയി പേരക്ക് ക്യാൻസറും വന്നു. ഈ കടലിനെ ആശയിച്ചാണ് നമ്മുടെ നാടുകാർ ജീവിക്കുന്നത്. ഈ ആണവനിലയത്തിലെ

വിസർജ്ജ വന്തുകൾ കടലിൽ ചേർന്നു മീനിൽക്ക്
ഉള്ളിൽ പോയി ആ മീൻ കഴിച്ചു നമുക്ക് പല
അസുവാങ്ങൾ വരും. ജപ്പാനിൽ ആണുവേബാംബ്
ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രത്യാശാതം നമ്മെല്ലാം
പരിച്ചിട്ടുള്ളതാണലോ. നമ്മുടെ ഒരു സുചൂത്തു
അവിടെ ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ പോയപ്പോൾ കണ്ണെങ്കിൽ
കാഴ്ച പറഞ്ഞാൽ, ഒരാൾ സ്വന്തം കുത്തുങ്ങെല്ല
പോലെ വളർത്തിയിരുന്ന നാല്പത്ത് ആടുകളെ,
ഇത്തരത്തിൽ റേഡിയോഷൻ സാധിച്ചപ്പോൾ, വിഷം
കൊടുത്തു കൊന്നു. അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ എങ്ങനെ
ആൺ മനസ്സ് വരുക. സർക്കാർ പറയുന്നത്
രാജുത്തിന്റെ പുരോഗമനത്തിനു ഗ്രാമങ്ങൾ
നശിക്കണമെന്ന്. അപ്പോൾ അവിടുത്തെ

മുൻപ് തെങ്ങൾ കിട്ടുന്ന സമയത്തു പണിയെടുത്തു
കുറച്ചു കാൾ സമ്പാദിക്കുമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ
തെങ്ങൾ രാവിലെ ഭക്ഷണം ഉണ്ടാക്കി വെച്ച്,
ആണുങ്ങൾ ജോലിക്കു പോയി കഴിഞ്ഞാൽ നേരെ
ഈ സമരപ്പുതലിലേക്ക് വരും. കിട്ടിയിരുന്ന
അല്പം സമ്പാദ്യം ഈ സമരത്തിനായി നമ്മൾ
വേണ്ടുന്നു വെക്കുക തന്നെയാണ്. പക്ഷേ ആ
കാഴു കിട്ടിയിട്ട് ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എന്ത്
കാര്യം? ആ ആലോചനയാണ് ഇത്തരും

ബോംബെ, കർക്കട, ആസാം,
ഡൽഹി എല്ലായിടത്തും ഞാൻ
പോയിട്ടുണ്ട്, നമ്മുടെ സമരത്തെ
കുറിച്ച് പറയാൻ, നമ്മുടെ
പോരാട്ടത്തിന്റെ കമകൾ ആളുകളെ
അറിയിക്കാൻ. മറുളുവർക്കു
നമ്മുടെ അതിജീവനത്തിന്റെ കമകൾ
ഒരു പക്ഷ ഉൾജ്ജവം
നല്കിയെങ്കിലോ? നമർ നേരിട്ട്
ലാത്തിയും, പോലീസ്
അതിക്രമങ്ങളും ഒരു പക്ഷ
പോരാട്ടാൻ അവരെയും
പ്രേരിപ്പിച്ചുകിലോ?

സ്ത്രീകളെ ഇവിടെ എത്തിക്കുന്നത്. സന്ധാദിക്കാൻ
എന്നു വേണമെങ്കിലും സാധിക്കും. പക്ഷ
നിലനിൽപ്പിനുള്ള പോരാട്ടമാണ് ഈ നടക്കുന്നത്.
അതിൽ നിന്ന് നമുക്ക് പിന്തിരിയാൻ പറിപ്പ്.

ഈ സമരം നമ്മെ സാംബന്ധിച്ചിട്ടേതാലും ഒരു
പഞ്ചിക്കുട്ടമാണ്. ഇടിതക്കരെ മാത്രാ മേരെയും
ഒരു പഞ്ചിക്കുട്ടമാണ്. ഞാൻ അഥവാ ക്ലാസ്
വരെയേ പരിച്ചിട്ടുള്ളു. എന്നാലും ബോംബെ,
കർക്കട, ആസാം, ഡൽഹി എല്ലായിടത്തും ഞാൻ
പോയിട്ടുണ്ട്, നമ്മുടെ സമരത്തെക്കുറിച്ച് പറയാൻ,
നമ്മുടെ പോരാട്ടത്തിന്റെ കമകൾ ആളുകളെ
അറിയിക്കാൻ. മറുളുവർക്കു നമ്മുടെ
അതിജീവനത്തിന്റെ കമകൾ ഒരു പക്ഷ ഉൾജ്ജം
നല്കിയെങ്കിലോ? നമർ നേരിട്ട് ലാത്തിയും,
പോലീസ് അതിക്രമങ്ങളും ഒരു പക്ഷ പോരാട്ടാൻ
അവരെയും പ്രേരിപ്പിച്ചുകിലോ? സർക്കാരിന്റെ
ഇത്തരത്തിലുള്ള നയങ്ങൾക്കെതിരെ പോരാട്ടാൻ
സ്ത്രീകൾ കൂട്ടമായി ഇനിയും മുന്നോട്ടു
വന്നുകിലോ? ഇരിന്തക്കരെ ഒരു ഉദാഹരണം
മാത്രമാണ്. അവിടുത്തെ സ്ത്രീകൾ ഒരുഭാഹരണം
മാത്രം. അങ്ങനെ രാജുമെമ്പാടും, ലോകമെമ്പാടും
എത്രയെത്ര സ്ത്രീകൾ സമരം ചെയ്യുന്നു?

മുസ്ലിം വൈക്കമേരു കോളേജിൽ അധ്യാപിക

ക്രാവതി സുഗതകുമാരിയുടെ ‘കടൽ കാണാൻ പോയവർ’ എന്നൊരു കവിത കുറച്ചു കാലം മുൻപ് വാതിച്ചത് ഓർമ്മിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം ജീവിതപരിചയവും അനുഭവസ്വന്തരും ഉള്ള ടീച്ചർ എന്നെ ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചത് എന്നു തോനിപ്പോയി കവിതയുടെ പല ഭാഗത്തും . “കണ്ണില്ലാത്തവർ”, “ഇരുട്ടത്ത് തപ്പി തടയുന്നവർ” തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ ഏൽപ്പിച്ച രോഷ്യും, അമർഷ്യും, ചില സുഹൃത്തുക്കളോട് പങ്കുവെച്ച് ഒരുക്കിയെങ്കിലും, കാഴ്ച ഇല്ലാത്തവർ എല്ലായിടത്തും ഏന്തുകൊണ്ട്

ഇവർ ഇങ്ങനെ കിട്ടൽ കാണും

“കണ്ണില്ലാത്തവർ”, “ഇരുട്ടത്ത് തപ്പി തടയുന്നവർ” തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ ഏൽപ്പിച്ച രോഷ്യും, അമർഷ്യും, ചില സുഹൃത്തുക്കളോട് പങ്കുവെച്ച് ഒരുക്കിയെങ്കിലും, കാഴ്ച ഇല്ലാത്തവർ എല്ലായിടത്തും ഏന്തുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെ സ്ഥിരയോടെന്ന് ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നത് ഒരു ശല്യപ്പെടുത്തലിന്റെ തുടർച്ച ആയി മനസ്സിൽ അവശേഷിച്ചു.

ഇങ്ങനെ സ്നിഗ്രിയോടൊപ്പ് ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നത് ഒരു ശല്യപ്പെട്ടുതലിൽനിന്ന് തുടർച്ചയായി മനസ്സിൽ അവശേഷിച്ചു.

ഞാൻ ഉൾപ്പെടുന്ന കാഴ്ച ഇല്ലാത്ത സമൂഹം, കടൽ മാത്രമല്ല, പ്രകൃതി ആക്വേയും ആസാറിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി, അദ്ദേഹിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ഇതു കുരമായ ഭാഷയിൽ അതു അധികം എഴുതി കണ്ടിട്ടില്ല. കണ്ണ് കാണാത്ത കിടാങ്ങൾ തങ്ങൾക്കു കടൽ കാട്ടി തരണം എന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ, വന്ന ഇല്ലാത്ത, താരം ഇല്ലാത്ത, പുക്കളെല്ലായോ കിളികളെല്ലായോ അറിയാത്ത, കുന്നതിന്റെ പുഞ്ചിൽ പ്രസാദിപ്പിക്കാത്ത ഈ ഇരുൾ മുടിയ ജീവിതങ്ങൾക്ക് താൻ എങ്ങനെ കടൽ കാട്ടി കൊടുക്കും എന്ന് ശക്കിക്കുന്ന കവയിത്രി .

ഈ കവിത വായിച്ചു കേട്ക കുണ്ഠപ്പോൾ മനസ്സ് അറിയാതെ പറഞ്ഞു പോയി; ഇരുട്ട്, വെളിച്ചും എന്നീ ദാദങ്ങളെ ബഹിഖ്ഷാരിക്കുന്നു എന്ന്, അത് കണ്ണ് മാത്രം തുറന്നു വച്ച് കാണുന്ന ലോകത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ആണ്. ഈ വർക്കളിലൂടെ കടനു പോകുന്നോൾ എനിക്ക് മാത്രം അല്ല, ഒരു സമൂഹത്തിനു മുഴുവൻ തങ്ങളുടെ കടലോർമകളും, അനുഭവങ്ങളും മനസ്സിൽ തിരയിരുത്തുകൂടും. കുട്ടിക്കാലത്തെ ഒരു ആശേഷാഷം ആയിരുന്നു, എന്നെന്ന് ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട വിനോദമായ കടൽ സന്ദർശനം. അന്ന്, മാതാപിതാക്കളുടെ കൈ പിടിച്ചു കടലിൽ ഇരഞ്ഞിയപ്പോഴോ, പിന്നീട് സഹോദരങ്ങൾക്കും, സുഹൃത്തുകൾക്കും ഒപ്പം കടൽ വെള്ളത്തിൽ കുളിച്ചു തിമിർത്തപ്പോഴോ, രണ്ടിലും ഞാൻ കടലിന്റെ നിറം എന്നായിരിക്കും എന്നോർത്ത് ആശങ്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല .

രണ്ടിലും ഞാൻ

കടലിന്റെ നിന്ന്

എന്നായിരിക്കും

എന്നോർത്ത്

ആശങ്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

ആഞ്ഞടിക്കുന്ന തിരകൾ

കാലുകൾക്കടിയിൽ നിന്ന്

പുഴി ഇളക്കിക്കൊണ്ട്

പോകുന്നോൾ, മണ്ണിൽ

കാല് ഉറപ്പിച്ചു നിന്ന്

കുടുതൽ ശക്തിയായി

അടിക്കുന്ന തിരകളെ

ആർപ്പി വിളിക്കേണ്ട

സ്രീകരിക്കൽ

ആയിരുന്നു എന്നെതാരു

കുട്ടിയേയും

പോലെ എന്നെന്നെയും

പ്രിയ വിനോദം. കണ്ണ്

കാണാത്തവർ കടൽ വെള്ളത്തിന്

ഉപ്പ് രസം ആൺ എന്ന്

തിരിച്ചറിയുന്നത് വെള്ളം

വായിൽ ഒഴികുന്നോൾ മാത്രം

ആൺ എന്നത് തികച്ചും ഒരു

കാല്പനിക സകൽപം ആണ്.

കടൽ കാണാൻ അല്ല, മറ്റേതാരു

പ്രകൃതിപ്രതിഭാസവും പോലെ

അനുഭവിക്കൽ ആണ്, അറിയൽ

ആൺ. കടലിന്റെ അപാരതയെ

അറിയുന്നത് നാലുപാടും

കാതോർക്കുന്നോൾ അലയക്കുന്ന

ഇരുപ്പായാണ്. വെകുന്നേരങ്ങളിൽ

കടലിൽ നിന്ന് കരയിലേക്ക് വീശുന്ന

കാറ്റലകൾ കൊണ്ടു വരുന്ന മണ്ണം

വിഭിന്നങ്ങളായ വീക്ഷണ

കോൺക്ലിൻ നിന്നും കടൽ എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കാഴ്ചവെച്ചുകല്ലും ഒരു തടസ്സം അല്ല എന്നതാണ് എൻ്റെ ഉച്ച വിശ്വാസം. കടലിനു നിറം മാത്രം അല്ല; ഒച്ചയും, മണവും, രൂചിയും, സ്പർശവും ഉണ്ട്.

മഴ കൊള്ളുന്നതിന്റെ സുവം, അത് കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് മാത്രം അറിയുന്നവർക്ക് എത്ര കണ്ണു അനുഭവവേദ്യം ആകും എന്നറിയില്ല

ആയാണ്. ആ ഫോറശബ്ലൂം സന്നിധാനിച്ച് നിശ്ചയത്തെ നോൻ യുണിച്ചു തുടങ്ങിയത് കൂച്ചി കുടി വളർന്നപ്പോൾ ആയിരിക്കും . മനസ്സ് കൂച്ചയിക്കു കാല്പനികമായപ്പോൾ കടൽ അലർച്ചകൾ ഏൽപ്പിച്ച മഹാത്മയിൽ തിരക്കളുടെ സംഗ്രഹവും , ആ നേർത്തെ രൂപിണിയുടെ ചിലസൊച്ചയും കാതോർക്കാൻ തുടങ്ങി . മലയാള സിനിമ പാട്ടുകളിലൂടെ തഴുകി അനുഭവിച്ച കടലവകൾ ആർക്കാൻ മറക്കാൻ ആവുക . “കടലിലെ ഓളവും , കരളിലെ മോഹവും അടങ്കുകില്ലോമനേ അടങ്കുകില്ല”. “കടലേ നീല കടലേ , നിൻ ആത്മാവില്ലും നീറുന ചിതകൾ ഉണ്ടാ”.

അഗാധതയെയും അപാരതയെയും പറ്റി കുടുതൽ കൗതുകം പുണ്ണപ്പോൾ ആയിരിക്കും കടലിനെ സപ്പച്ചരമയി കുടുതൽ അടുത്ത് നിരീക്ഷിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. പിനെ സ്വാർമ്മായ വിജ്ഞാനം ബോധം കുടി ആയപ്പോൾ കടൽ കാർപ്പനികതകൾ അപ്പുറം ഒരു അറിവിന്റെ വനി ആയി. 2004ൽ സുനാമി ഏൽപ്പിച്ച കടൽ ദുരന്തം കടലിനെ എൻ്റെ ഓർമ്മയിൽ ഒരു ഭീകരസത്വം കുടി ആക്കി. ഒരു കരയെ നീനടക്കം ശ്രദ്ധിക്കാൻ ഒറ്റ തിരയ്ക്കു പോലും ആകും എന്ന് അറിഞ്ഞതെന്നു. തെങ്ങളുടെ തൊട്ടട്ടത്ത് പ്രദേശങ്ങളിലെ ദുരിതാശാസന കേരുങ്ങളിൽ പാർപ്പിച്ചിരുന്ന ആളുകളോട് ഒരുപാടു അടുപ്പത്തോടെ സംസാരിച്ചപ്പോഴാണ് ഒരു ജീവനോപാധിക്കും അപ്പുറം കടൽ ഒരു സമുഹത്തിന് ആഴ്ചമുള്ള ആത്മബന്ധമാണ് എന്നറിഞ്ഞത്. കടലമാക്ക് അറിയാത്ത ഒരു

താരാട്ടും ഇല്ലതേ , ഏതു വേവുന വേദനയും കടൽ കാറ്റിൻറെ സാന്തതമേറ്റ് അലിന്തു പ്പോകും. കടൽഭിത്തിയുടെ സലക്ഷയതെക്കുറിച്ചും മറിഞ്ഞെളിലേക്ക് മാറി താമസിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയോ ഒന്നും അവരുടെ കാതുകളിലേക്കു ഓതി കൊടുക്കാൻ കഴിയില്ല എന്ന് ബോധ്യം ആയി. കടൽ അവർക്കു കാവൽ ആണ് പോലും. ഇതൊരു കാല്പനികതയുടെ വികാരവായ്പ് അല്ല, മറിച്ച് പരിപ്പരം സ്നേഹപിച്ചും സഹകരിച്ചും ജീവിക്കുന്ന രണ്ട് ആവാസവൃഷ്ടികളുടെ സന്തുലനം ആണ് .

വിഭിന്നങ്ങളായ വീക്ഷണ കോൺക്ലിൻ നിന്നും കടൽ എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കാഴ്ച വെച്ചുകല്ലും ഒരു തടസ്സം അല്ല എന്നതാണ് എൻ്റെ ഉച്ച വിശ്വാസം. കടലിനു നിറം മാത്രം അല്ല; ഒച്ചയും, മണവും, രൂചിയും, സ്പർശവും ഉണ്ട്. മഴ കൊള്ളുന്നതിന്റെ സുവം, അത് കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് മാത്രം അറിയുന്നവർക്ക് എത്ര കണ്ണു അനുഭവവേദ്യം ആകും എന്നറിയില്ല. കടലിനെ അറിയണമെങ്കിലും എല്ലാ ഇന്ത്യാധനങ്ങളും സജീവമായി പ്രയുക്താവത്കരിക്കേണ്ട. വനം അറിയുന്നത് മഴയും, വെയിലും അറിയുന്നത് പിനെയും കൂളിൽമു യായും, അലർച്ചയായും, ചുടായും, പിനെ മണ്ണിന്റെ മണമായും രാത്രി അറിയാൻ ചീവിടുകളുടെ കരച്ചിൽ മതി, നിശാഗസിയുടെ മനം മതി, തന്മുത്തുറന്നെ നിശ്ചയത മതി. പിനെയും എത്ര, എത്ര രൂചിഭേദങ്ങൾ ആണ് ഓരോ കാലത്തെയും കൊണ്ടുവരുന്നത്.

എത്ര വെകല്ലുവും ഒരു കുറവ് അല്ല എന്ന അസ്ഥാന കാല്പനികവോധത്തെ ഉറട്ടി ഉറപ്പിക്കാൻ അല്ല ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്; മറിച്ച് വെകല്ലുങ്ങൾ കൊണ്ട് വരുന്ന നൃത്തകൾ അറിയാനും അതിജീവിക്കാനും ശ്രമിക്കുവോൾ തങ്ങൾക്കായി തുറന്നു വരുന്ന ചിലതിനെ പരിചയപ്പെടുത്താനാണ് . പണ്ഡാരു യുറീക പുന്തുക്കത്തിൽ വായിച്ച് പി.മധുസുദനൻറെ ശകലങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ഓർമ്മിക്കുന്നു “പറഞ്ഞു നോക്കുക വെറുതെ നിങ്ങൾക്ക് എത്ര കിളിയുടെ പാട്ടിയാം, എത്ര മരത്തിൻ തന്മലർിയാം, എത്ര പുവിൻ മനമറിയാം”....

ചർച്ചാവിഷയം

സിസ്യു ജോൺ

സുതൃത ടവേഴ്സ്. ജെൻഡർ, കർശ്ചർ, സിനിമ മുന്നിവരയക്കുറിച്ചു പറിക്കുന്നു. രഹമദോബാം ഇംഗ്ലീഷ് ആൾസ് ഫോറിൽ ധാംഗ്രേജാസ് യുണിവേഴ്സിറ്റിൽ തിന്ന് ടവേഴ്സ് സിരും.

സ്ത്രീ, സമുദ്രം, സാഹിത്യം പാപ്പഭ്യതികളിലും സാംസ്കാരിക പഠനങ്ങളിലും

അൻ മോറോ ലിൻഡ്സബർഗ്,
സുസന എച്ച്. റഹമോബാം, കാതറീൻ
ആൻ പോർട്ട്കർ... ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യ
വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു അല്ലെങ്കിൽ
വായനക്കാർക്ക് ഈ പേരുകൾ
എത്രതോളം പരിചിതമായിരിക്കും?
“സ്ത്രീ, സമുദ്രം, സാഹിത്യം” എന്ന
വിഷയത്തെക്കുറിച്ച്
എഴുതാനിരിക്കുമ്പോൾ ഈ
പേരുകളൊന്നും തന്നെയായിരുന്നില്ല
മനസ്സിൽ. സിൽവിയ ഫ്ലാതിലും
വിർജ്ജിനിയ വുൾഫിലും ചുറ്റിപ്പറ്റി
നിന്നിരുന്ന ചിന്കകളെ വഴി തിരിച്ചു വിട്ടത്
Searchable Sea Literature എന്ന
വെബ്സൈറ്റ് ആണ്. ശ്രീൻവധ്യ പ്രസ്
പ്രസിഡിക്ടിച്ച് The Encyclopedia of
American Literature of the Sea and the
Lakes ഒരു William College and
Mystic Seaport Ahcps Maritime Studies
നു വേണ്ടി ക്രോസിക്കറിച്ച് പട്ടികയിൽ
നിന്ന് കണ്ണെടുത്ത പേരുകളാണ് ലിൻഡ്
ബർഗ്, റഹമോബാം, പോർട്ട്കർ
എന്നിവരുടെത്.
സ്ത്രീകളുടെ അവരുടെ
സമുദ്രസംബന്ധിയായ ഇടപെടലുകളെ
കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ

സംഭാവികമെന പോലെ കടന്നുവരുന ചില
ബിംബങ്ങളിലോന് ഒരുപക്ഷ കടലിലേക്ക്
മിഴിതറച്ച്, പിന്തയിലാണു നിൽക്കുന
നിഷ്ക്രിയയായ സ്റ്റ്രീയായിരിക്കണം.
ഉദാഹരണത്തിന് ജോൺ ഫ്രെഞ്ച് ലൈറ്റൻഡ് The
French Lieutenant's Women എന്ന കൃതിയുടെ
പുറംചട്ട്. സ്റ്റ്രീയുടെ സൃഷ്ടികളിൽ കടൽ എന്ന
രൂപകം എന്തിനെ പ്രതിനിധികരിക്കുന്നു, അവളുടെ
സൃഷ്ടികളെ കടൽ എങ്ങനെ സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്നു
എന്നിങ്ങനെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളായിരിക്കണം ഒരു
പക്ഷേ ഒരു സാഹിത്യവിദ്യാർത്ഥി ഏറ്റവുംയികം
നേരിട്ടുക. സമുദ്രസാഹിത്യത്തിലെ
സ്റ്റ്രീസാന്നിഡ്യത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതാനായുണ്ടാൾ
വിർജ്ജിനിയ വുൾഫിലും സിൽവിയ
പ്ലാതിലും നാം തടങ്കു നിൽക്കുന്നതും
അതിനാലോൺ. സമുദ്രം സ്റ്റ്രീയുടെ
കർമ്മമേഖലയായിരിക്കുന്ന എത്ര സാഹിത്യ
കൃതികളുമുള്ള നാം സംസാരിക്കും.
സമുദ്രതാത്കൾ പ്രയോജനാപേക്ഷാപൂർവ്വകമായ
ഒന്നായി കാണുന്ന എത്ര സ്റ്റ്രീകൃതികൾ നാം
ഇതിനോടൊപ്പം പരിചയപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു?
കടലോരജീവിതത്തെക്കുറിച്ച്, അശ്ലീഷിൽ
തുറമുഖവന്നും അശ്ലീഷിൽ
ഓർമ്മക്കുറിപ്പുകളിലോ സാംസ്കാരിക
പഠനങ്ങളിലോ അവിടങ്ങളിലെ സ്റ്റ്രീകളുടെ
കാഴ്ചപ്പുടുകൾ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടാവുമോ?
550 കിലോമീറ്റരോളം നീണ്ട തീരരേഖയുള്ള,
നുറ്റാണ്ടുകളുടെ സമുദ്രവാണി ചരിത്രമുള്ള
കേരളത്തിന്റെ കാര്യമെടുക്കാം. 2017
സൌപ്രഭാവിൽ കേരള സാഹിത്യാനക്കാരാമി
നീലേശാരത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച “കടലെഴുത്തുകൾ”
എന്ന പഠനസമ്മേളനത്തിന്റെ
കാര്യപരിപാടിയിലും, അവിടെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടു
വിഷയങ്ങളിലും, കടന്നു പോവുകയുണ്ടായി.
“മീൻരൂചി” എന്ന സെഷൻിൽ വീടുമാർ
പാചകാനുഭവം പങ്കുവെച്ചതായിരുന്നു ഈ
പഠനസമ്മേളനത്തിലെ ഏകസ്റ്റ്രീസാന്നിധ്യം!
2015ൽ മായുമം ആഴ്ചപ്പുതിപ്പ് തങ്ങളുടെ
വാർഷികപുതിപ്പിൽ കേരളത്തിലെ തുറമുഖ
നഗരങ്ങളുമുണ്ടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനപരമായ
“കാലദേശങ്ങളുടെ എഴുത്തടയാളങ്ങൾ” നോക്കുക.
ഫാസിൽ, എൻ.ശരീയരൻ, പി.എഫ്. മാതൃസ്, പി.
എൻ. ഗോപികുമാർ, ജി. ആർ. ഇനൗഗോപൻ
എന്നിവരുടെ ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട
ഈ ലക്ഷ്യത്തിൽ ദറയ്ക്കുകയില്ലോ ഒരു സ്റ്റ്രീയുടെ
പോലും അനുഭവങ്ങൾ ചർച്ചയാക്കപ്പെട്ടില്ല.
എതാനും ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ മാത്രമാണിവ.
അതുകൊണ്ടുകൂടിയാണ് തുറമുഖ നഗരമായ
കൊച്ചി വേദിയായ, കൊച്ചി-മുസിരിസ്
ബിനാലെയിലെയും, മട്ടാഞ്ചേരി ഉരു ആർട്ട്
ഹാർബിറ്റലെയും പ്രദർശനങ്ങളിൽ ജലജ പി.
എസ്., ശോശ ജോസഫ് എന്നിവരുടെ

സമേളനത്തിന്റെ
കാര്യപരിപാടിയിലും, അവിടെ
ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടു വിഷയങ്ങളിലും,
കടന്നു പോവുകയുണ്ടായി.
“മീൻരൂചി” എന്ന സെഷൻിൽ
വീടുമാർ പാചകാനുഭവം
പങ്കുവെച്ചതായിരുന്നു ഈ
പഠനസമ്മേളനത്തിലെ
ഏകസ്റ്റ്രീസാന്നിധ്യം!

സാന്നിധ്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധയമാക്കുന്നത്.

കേരളത്തിലെ സ്റ്റ്രീകൾക്ക് കടലനുഭവങ്ങൾ
ഇല്ലാത്തതോ, , സ്റ്റ്രീകൾ കടലിനെക്കുറിച്ച്
എഴുതാത്തതോ ആണോ മുവുധാര സാഹിത്യ/
സാംസ്കാരിക പഠനങ്ങൾ ഈ അനുഭവങ്ങളെ റെ
ചെയ്യുന്നതോളം വരുന്ന ഈ അശ്രദ്ധയും
അവഗണനയും? അശ്ലീനാണ് തീർച്ചയായും
ഉത്തരം. കടലിനെക്കുറിച്ച്, കടൽ
യാത്രകളുണ്ടിച്ചു, സ്റ്റ്രീകൾ രചിച്ച
ബാവനാസൃഷ്ടമായതും അശ്ലീതതത്തുമായ എത്രയോ
കൃതികൾ, പഠനങ്ങൾ പുറത്ത് വനിക്കുന്നു. ഈ
മേന്മാൻ ക്ഷുപ്തിപ്പെടുത്താരു വിചിത്ര
പുസ്തകം, സെസിലിയ ബന്ധങ്ങളുടെ The
Performance of Gender: An Anthropology of
Everyday Life in a South Indian Fishing Village
എന്നിവ ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ മാത്രം.

ഈ ചോദ്യങ്ങളാണ്, നിരീക്ഷണങ്ങളാണ്,
വായനാനുഭവങ്ങളാണ് പ്രമുഖ
സർവകലാശാലകളുടെ സമുദ്രസാഹിത്യ
സിലബസ്സുകളിലേക്ക് എത്തിനോക്കാൻ
പേരിപ്പിച്ചത്. കാനോനികപഠനങ്ങളിൽ
കുടുണ്ടിക്കിടന്നിരുന്ന പാദ്യപദ്ധതികൾ
സവിശേഷമേഖലകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ
കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു എന്ന മാറ്റത്തെ ധനാന്തരകമായി
ഉൾക്കൊണ്ട് തന്നെയാണ് ഇനിയുള്ള
വിമർശനത്തിന് മുതിരുന്നതും. പ്രോഫസ്സർ
ധനകൾ ഹോസ്റ്റൽ അമേരിക്കയിലെ റെസ്റ്റ
യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നന്ദകിയ Literature of the
Sea എന്ന കോഴ്സിന്റെ ആമുഖത്തിൽ ഇങ്ങനെ
പറയുന്നു:

“സമുദ്രം ലിംഗ-വംശ- വർഗ്ഗ-ദേശീയതകളിൽ
എപ്രകാരം സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നു എന്ന്
അപഗ്രാമിക്കലാണ് ഈ കോഴ്സ് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്.”
എന്നാൽ ഈതെ കോഴ്സിന്റെ സിലബസിലേക്ക്
നോക്കു; ഒരൊറ്റ സ്റ്റ്രീ എഴുതുകാർപ്പില്ല.

കാലിഫോർണിയ ഫ്ലോറി യൂണിവേഴ്സിറ്റിക് വേണ്ടി പ്രൊഫസർ കോളിന് ഡ്യൂറി രൂപകൽപ്പന നൽകിയ World Literature of the Sea തിലും കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല സ്ത്രീസാനിയാം.

വിഞ്കോൺസിൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ The Novel and the Sea എന്ന കോഴ് സിരീസ് ആമുഖത്തിൽ പ്രൊഫസർ ആൻഡ്രൂ കിൾക്കയിൽ എഴുതുന്നു: “സാഹസികത, ചിന്താമർഗ്ഗത എന്നിവയെ പ്രതിനിധികരിക്കാൻ ആധുനികതയും ആധുനികതാവാദവും സമുദ്രസംബന്ധമായ രൂപകങ്ങൾ എപ്രകാരം ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്ന് -പ്രത്യേകിച്ചും ചിന്താമർഗ്ഗതയെപ്പറ്റി - വിർജ്ജിനിയ വുൾഫിന്റെ To the Lighthouse, The Waves എന്നീ കൃതികളിലൂടെ വായിച്ചേടുകാം” എന്ന്. ലേവന്തതിന്റെ ആദ്യഭാഗത്ത് സുചിപ്പിച്ചിരുന്നുവേണ്ടി, സമുദ്ര മേഖലയിൽ, കർമ്മനിരതരായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളെ പൂറ്റിയുള്ള സാഹിത്യസംബന്ധങ്ങുടെ അഭാവത്തെപ്പറ്റി. കിൾക്കയിൽ ആമുഖവും വിശദികരണവും ഈ പ്രസ്താവന സാധുകരിക്കുന്നു. ഇവിടെയാണ് ടെക്സാസ് ഐ.എം. യൂണിവേഴ്സിറ്റിക് വേണ്ടി പ്രൊഫസർ ഗൗഡീൻ കെർലിയും മിയിൽബെറി കോളേജിനു വേണ്ടി ഡാൻ ടെബ്രറനും അമാക്രമം രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിരിക്കുന്ന Literature of the Sea, Maritime Literature and Culture എന്നീ കോഴ്സുകൾ വ്യത്യസ്തമാകുന്നത്. പ്രൊഫസർ കെല്ലി റേച്ചൽ കാഴ്സണെയും പ്രൊഫസർ ടെബ്രറൻ ലിൻഡ ഗ്രീൻലായേയും തങ്ങളുടെ നിലവന്നിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിരിക്കുന്നു. പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകയായ കാഴ്സണ്റെ Under the Sea-Wind, കിഴക്കൻ അമേരിക്കൻ തീരത്തെ ഒരേയൊരു വനിതാ സേവാർഡ്-ഫിഷ് (കൊമ്പൻ സ്റ്റാവ്) ബോർഡ് കൂപ്പററ്റീവയും, ഗ്രീൻലായേരുടെ The Hungry Ocean എന്നിവയാണ് ഈ പുസ്തകങ്ങൾ. The Encyclopedia of American Literature of the Sea and the Lakes ലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ മനസ്സിലാകുന്ന ഒരു കാര്യം ഈ മാത്രമല്ല സമുദ്രസാഹിത്യത്തിലെ പെണ്ണുത്തുകൾ എന്നാണ്. തുടക്കത്തിൽ സുചിപ്പിച്ച പേരുകൾക്ക് പുറമെ റൂത്ത് മോർ, സുസൻ കെനി, ഓവിൽ ഉർസുല കെ. ലെഗിൻ വരെ സമുദ്ര-സാഹിത്യ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. നമ്മുടെ പാഠ്യപ്രഖ്യകളും സമുദ്രവായനകൾ തന്നെയും, ഇവരെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ ഹാപ്തമാകുമ്പോൾ മാത്രമേ പൂർണ്ണമാവുകയുള്ളൂ.

സ്റ്റ്രോഫ്സ്

Busby, Cecelia. The Performance of Gender: An Anthropology of Everyday Life in a South Indian Fishing Village. The Athlone Press, 2000.

തുടക്കത്തിൽ സുചിപ്പിച്ച

പേരുകൾക്ക് പുറമെ റൂത്ത് മോർ, സുസൻ കെനി, ഓവിൽ ഉർസുല കെ. ലെഗിൻ വരെ സമുദ്ര-സാഹിത്യ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. നമ്മുടെ പാഠ്യപ്രഖ്യകളിൽ സ്ത്രീകളും സാംസ്കാരിക പട്ടണങ്ങളും നമ്മുടെ സമുദ്രവായനകൾ തന്നെയും, ഇവരെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ പ്രാപ്തമാകുമ്പോൾ മാത്രമേ പൂർണ്ണമാവുകയുള്ളൂ.

Carson, Rachel. Under the Sea-Wind. 1941. Penguin Classics, 2007.

Fowles, John. The French Lieutenant's Woman. Vintage, 1996.

Gidmark, Jill B., editor. The Encyclopedia of American Literature of the Sea and the Lakes. Greenwood Press, 2001.

Greenlaw, Linda. The Hungry Ocean. Hachette Books, 2000.

Menon, Indu. കഷലിനെക്കുറിച്ചാരു വിചിത്ര പുസ്തകം. DC Books, 2015.

Woolf, Virginia. To the Lighthouse. 1927. Albatross Publishers, 2017.

The Waves. 1931. Harvest Books, 1978.

വൈവിഡ്യുല്സ്

Searchable Sea Literature. <http://sites.williams.edu/searchablesealit/>

Literature of the Sea (Duncan Hasell). <http://www.ruf.rice.edu/~dihasell/syllabus.html>

World Literature of the Sea.

https://www.academia.edu/9371548/World_Literature_of_the_Sea_Spring_term_2014

The Novel and the Sea. <https://www4.uwm.edu/schedule/syllabi/216933706.pdf>

Literature of the Sea (Stephen Curley). Link broken, PDF available

ചാർച്ചാവിഷയം

സോമി സോള്മൻ

ജാന്മാനിയയിലെ കിഴുവന്റെ കമ്പ്യൂൺറീറ്റ്
ബൈബേളിയും പാഠാധ്യയും മട്ടതുന്നു.

കിടൻ കിടൻപെട്ട പെണ്ണുണ്ണൽ

ചരിത്രത്തിൽ എവിടെയും
അടയാളപ്പെടുത്താതെ
പോയ
പെൺപോരാട്ടങ്ങളാണ്
അടിമകളാക്കപ്പെട്ട
സ്ത്രീകൾ നടത്തിയ
പ്രതിരോധങ്ങൾ. ആ
കറുത്ത പെണ്ണുങ്ങളുടെ
പോരാട്ടങ്ങളാണ്, വംശിയ
വെറിക്കേതിരെയും നീതി
നിശ്ചയങ്ങൾക്കേതിരെയും
ഉള്ള ആധുനിക
സമരങ്ങളുടെ അടിത്തറ.

ജി മെക്കയിൽ നൃണികൾ നയിച്ച മറുണ്ണുകൾ
ബൈട്ടിഷുകാരെ കീംപ്പുടുത്തി
അടിമകച്ചുവടക്കാർക്കെതിരെ ഉടന്പടികൾ ഒപ്പുവെക്കാൻ
അവരെ നിർബന്ധിച്ചു (1738) എന്നും തെളിയിൽ
സ്ത്രീകളുടെ ശരീരങ്ങളുടെ മേരൽ ചുമത്തിയ (ടാക്സ്
ഓൺ ടൈസ് ദാർ ബേർ ഫ്ലൂട്ട് ,) നികുതിക്കെതിരെ
സ്ത്രീകൾ ആയുധങ്ങൾ എടുത്തു, ബൈട്ടിഷ് ഭരണ
സംവിധാനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളുടെ ഭരണസിരാ
കേന്ദ്രങ്ങൾ അടിച്ചു തകരത്തു. ദേന ഭരണകൂടം
സ്ത്രീകളുടെ ശരീരത്തിന്റെ മുകളിലുള്ള നികുതി
എടുത്തു മറ്റൊരു മാറ്റം .

ചരിത്രത്തിൽ എവിടെയും
അടയാളപ്പെടുത്താതെ പോയ
പെൺപോരാട്ടങ്ങളാണ് അടിമകളാക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ
നടത്തിയ പ്രതിരോധങ്ങൾ. ആ കറുത്ത പെണ്ണുങ്ങളുടെ
പോരാട്ടങ്ങളാണ്, വംശിയ വെറിക്കേതിരെയും നീതി
നിശ്ചയങ്ങൾക്കേതിരെയും ഉള്ള ആധുനിക
സമരങ്ങളുടെ അടിത്തറ.

മുപ്പുതു വയസിനു താഴെയുള്ള , ആരോഗ്യമുള്ള,
സ്ത്രീകളെ , അവരുടെ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും
കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ നിന്നും, പരിചിതമായ എല്ലാ
സാമൂഹികവന്യങ്ങളിൽ നിന്നും പുർണ്ണമായും
പരിശീച്ചുത്താണ് ചങ്ങലകളിൽ പുട്ടി അടിമച്ചനകളിൽ
എത്തിച്ചിരുന്നത്. പല സമലാജങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവർ, പല
ഗ്രാത്രങ്ങൾ , പല ഭാഷകൾ, ഗർഭിണികൾ,
ആർത്തവരക്കതമൊഴുകൾ നിൽക്കുന്നവർ അങ്ങനെ
ആരോഗ്യമുള്ള പെൺശരീരങ്ങളെ എല്ലാം പൂർണ്ണമായും
അപരിചത്മായ , ഒരിക്കൽ കണ്ണിട്ടോ , അനുഭവിച്ചിട്ടോ

ഇല്ലാത്ത കടൽ യാത്രകളിലേയ്ക്കു ചങ്ങലകളിൽ
പുട്ടി , ക്ഷുപ്പിരെ അടിത്തടിലേക്ക്
വാതിയെന്നിയുകയായിരുന്നു. ആരോഗ്യമുള്ള
ശരീരങ്ങൾ പ്രതിരോധങ്ങൾ തിർക്കാതിരിക്കാൻ
ഒരാളുടെ കാലുകളെ മറ്റാരാളുടെ കാലുകളുമായി
കൂട്ടിക്കൊടിയിട്ടുണ്ടാകും . മലത്തിലും ,
മുത്തതിലും , സൈരിഞ്ഞതമർന്ന ശരീരങ്ങൾ,
ചിലതു ജീവൻ നിലച്ചു പോകും. ജീവൻ നിലച്ച
ശരീരങ്ങളെ കടലിലേക്ക് എറിഞ്ഞു കളയും .

ചിലർ ചങ്ങലകൾ പൊട്ടിച്ചെറിയാൻ ശ്രമിക്കും.
അവരെ കാവൽക്കാൻ തലകിഴായി കെട്ടിത്തുകൾ
യോനിയിൽ കബുകൾ കയറ്റു. അല്ലെങ്കിൽ
തൊലി ഉത്തിന്തു പോകും വരെ ക്രൂരമായ
പീഡനങ്ങൾക്കിരയാക്കും. മനുഷ്യത്വ രഹിതമായ
ക്രൂരപീഡനങ്ങളെ അതിജീവിക്കുന്നവർ ദരിക്കലും
മടങ്ങാൻ കഴിയാത്ത ആ യാത്ര പൂർത്തിയാക്കി
കരയിൽ എത്തും. ആ ക്ഷുദ്രത്യാത്രയുടെ
അവസാനം അടിമച്ചതകളിലെ ചരക്കുകളായി
മാറിയ പെൺശരീരങ്ങൾ. കൈവിലങ്ങുകളിലും,
കാൽ വിലങ്ങുകളിലും പുട്ടിയിട്ട്
പെൺശരീരങ്ങളുടെ അളവുകൾ , വ്യാപ്തികൾ
എല്ലാം കൃത്യമാണോ എന്ന് അളന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തി
അടിക്കച്ചുവടക്കാൻ നല്ല വില നൽകുന്നവർക്ക്
വിൽക്കും. യെന്ന് വിറച്ചു , മാനസിക ശാരീരിക
സംന്തുലനം നഷ്ടപ്പെട്ട വെറും ജീവൻ മാത്രം
നിലനിൽക്കുന്ന ആ ശാരീരങ്ങളെ ഉടമയുടെ
ആവശ്യമനുസരിച്ച് തോട്ടങ്ങളിൽ , വനികളിൽ,
കെട്ടിടപണികളിൽ , വീടുജോലികളിൽ ,
ബലാർഗ്ഗികവേലകൾക്കു അങ്ങനെ കുലിയില്ലാത്ത

തൊഴിലിടങ്ങളിലേക്കായി പകുത്തെടുക്കും ,
രക്ഷപ്പെടാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗവും
മുന്നിലേക്കുണ്ടാകില്ല എന്ന ഭോധ്യത്തിൽ
നിന്നും നടക്കതുല്യമായ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളെ
പെണ്ണുങ്ങൾ അതിജീവിക്കുന്നത്,
പ്രതിരോധിക്കുന്നത് പാടിലും ദയും
ആട്ടത്തിലും ദയുമാണ് .

കുടുകൾക്കപ്പെറിത് കാത്തിരിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ,
കൈവിട്ടെദ്ദേശങ്ങളെ എല്ലാം പാടിലും
ഉണർത്താൻ ശ്രമിക്കും . അവർക്കു മാത്രം
മനസിലാകുന്ന ഭാഷയിൽ രക്ഷപ്പെടാനുള്ള
സാധ്യതകളെ അനേഷിക്കും. വായ്പ്പുട്ടുകളിൽ
രക്ഷപ്പെടാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ , സന്ദേശങ്ങൾ ഒക്കെ
ഉണ്ടാകും. സംഗ്രിതത്തെ ഒരു പ്രതിരോധ
ഉപകരണമാക്കും. പണിക്കാർ പാടുകൾ
എറുപ്പട്ടാഭ്യോർ , തങ്ങളുടെ ആശയങ്ങൾ ,
സന്ദേശങ്ങൾ , വേദനകൾ , പദ്ധതികൾ എല്ലാം
മറ്റൊളവരിലേക്ക് എത്തിക്കുന്ന ഉപകരണമായി
പാടുകൾ മാറു. നൂറാണ്ഡുകൾക്കിപ്പുറം
ബിയോൺസ് ഉപയോഗിച്ചതും സംഗ്രിതമെന്ന
പ്രതിരോധത്തിന്റെ ഭാഷയാണ്.

ശരീരങ്ങളുടെ അവകാശം
ഉടമസ്ഥിതിക്കായിരുന്നു. ഉടമസ്ഥർ
തീരുമാനിക്കുന്നവരുമായി നിർബന്ധിത ശാരീരിക
ബഡിങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ട കുടുതൽ അടിമക്കുടികളെ
ഉണ്ടാകുന്ന യന്ത്രങ്ങളായിരുന്നു പെൺശരീരങ്ങൾ.
നിരന്തരമായുള്ള പ്രസവങ്ങൾ , മുലകുടി മാറു
മുൻപേ കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള
വേർപിരിയലുകൾ , കറിനമേരിയ

തൊഴിലിടങ്ങളിലെ ലിംഗവ്യത്യാസമില്ലാതെയുള്ള
തൊഴിലുകൾ ഇവയെല്ലാം പുരുഷരെന്നാണ്
അടിമപ്പണി ചെയ്യുന്ന ശരീരമായി പെൻഡശരീരങ്ങളെ
മാറ്റി . അതോടു സാമുഹിക സമത്വത്തിലേക്കുള്ള
മാറ്റം കൂടിയായിരുന്നു. പുരുഷനും സ്ത്രീയും
രൂമിച്ചു പണിയെടുത്തു . രൂമിച്ചു കുറതകൾക്കും
ചുംബങ്ങളുകൾക്കും വിധേയമായി. അതു കൊണ്ടു
തന്നെ ലിംഗവ്യത്യാസമില്ലാത്ത ഒരു സാമുഹിക
സംവിധാനം രൂപീപ്പെട്ടു വന്നു. അതിപൂർണ്ണം
ആദ്ദേഹ അമേരിക്കൻ, ആദ്ദേഹ- കരീബിയൻ
സമുഹങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്നതായി
കാണാം. ചുംബങ്ങളുകൾ നിന്ന് തന്റെ
കുണ്ഠുങ്ങളെയെല്ലാം രക്ഷിക്കാമെന്നു കരുതി
രക്ഷപെടാൻ

ശമിക്കുന്ന മാർഗര്ത്ത്
ഗാർഡൻ ,
നാലാമത്തെ
കുണ്ഠിനെ
നിറവയറ്റില്ലുമായി
മറ്റു മൃന്നു
കുണ്ഠുങ്ങളുമായി
അവൾ തടവിയിൽ
നിന്നും രക്ഷപെടാൻ
ശമിക്കുന്നു .
എന്നാൽ അവളുടെ
ഉടമസ്ഥൻ അവളെ
തിരഞ്ഞു
കണ്ണപിടിക്കുന്നു.
കുണ്ഠുങ്ങളെ
അയാൾക്ക്
കൊടുക്കാതെ
കഴുതരുത്തു
കൊന്നുകളയുന്നു.
എൻ്റെ
കുണ്ഠുങ്ങളെ
നരകത്തിലേക്ക്

വിട്ടു കൊടുക്കില്ലെന്നും എൻ്റെ ശരീരവും എൻ്റെ
കുണ്ഠുങ്ങളും എൻ്റെതാണെന്നും അവൾ ഉറക്കെ
പ്രവൃംപിക്കുന്നു. അവളെ പിന്നീട് കെന്തുക്കിയിൽ
നിന്നും മഠ്റ്റരു തോട്ടം മുതലാളിക്ക് വിൽക്കുന്നു .
അങ്ങനെ സ്വന്നം ശരീരങ്ങളുടെ മേൽ ഉള്ള കടന്നു
കയറ്റങ്ങൾ പ്രതിരോധിക്കാനുള്ള ശമഞ്ചൾ പെൻ
ശരീരങ്ങൾ തുടരുന്നു താരാട്ടു പാട്ടുകളിൽ
പോലും അതിജീവനത്തിന്റെ കമ്പകൾ ആയിരുന്നു
അവർ പാടിക്കൊടുത്തിരുന്നത്.

മാതൃത്വം എന്നതു രാശ്വീയമായ
ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ഒരു ഉപകരണമാകി
അമ്മമാർ മാറ്റുകയായിരുന്നു. പേരെടുക്കാനും ,
നെയ്തു ഉടയ്ക്കുത്തണി ഉണ്ടാക്കാനും പെറ്റു
വളർത്താനും പരസ്പരം സാഹായിക്കാനായി അവർ
പെൻകുടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. കടലിന്പുറം
ഉപേക്ഷിച്ച സംസ്കാരം, വിശ്വാസം, എല്ലാം

അവരുടെ കുടായ്മകളിലുടെ അടുത്ത തലമുറയ്ക്ക്
കൈമാറാൻ ശമിക്കുന്നു. പോരാട്ടത്തിന്റെ,
അതിജീവനത്തിന്റെ കമ്പകൾ പറഞ്ഞു ഉറക്കാൻ
ശമിക്കുന്നു .

പരസ്പരം താങ്ങാനായി നിൽക്കുന്ന
പെൻകുടങ്ങളെ എല്ലായിടങ്ങളിലും
കാണാമായിരുന്നു . പെൺഞങ്ങളുടെതു മാത്രമായ
കുടങ്ങൾ അവർ ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കാൻ
ശമിച്ചിരുന്നു. നേടിയെടുക്കാൻ കഴിയുന്നതെല്ലാം
നേടിയെടുക്കണമെന്നും അക്ഷരങ്ങളും, എഴുത്തും,
വായനയും സ്വന്നന്ത്യത്തിലേക്കുള്ള
വഴികാട്ടികളാണെന്നും മനസിലാക്കിയത് ഈ
പെൻകുടങ്ങളാണ് . അങ്ങനെ അടിമകളാക്കപ്പെട്ട്

പെൻഡശരീരങ്ങൾ നടത്തുന്ന അതിജീവനത്തിന്റെ
ശാക്തീകരണം. അതാണ് പിന്നീട് വർണ്ണ
വെറിക്കെതിരായുള്ള പോരാട്ടങ്ങൾക്ക് തിരി
കൊള്ളുത്തിയത്, അടിമതവത്തിനെന്തിരെ ,
മനുഷ്യത്വഹീനതകൾക്കെതിരെ പോരാട്ടങ്ങൾ ഈ
പെൻകുടങ്ങളിൽ നിന്നാണ് പിറവിരെയെടുത്തത് .
അടിമകളാക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യരെ സ്വന്നന്തിന്റെ
ലോകത്തെക്ക് നയിച്ച ഹാരിയറ്റ് ട്യൂബുമാൻ,
സൊജേർണ്ണർ ട്രൗം എല്ലാം ഇത്തരം
പെൻകുടങ്ങളുടെ സൃഷ്ടികളാണ് .
കടൽകടത്തപ്പെട്ട കറുത പെൺഞങ്ങൾ
കിളച്ചുണ്ടാക്കിയ മാറ്റത്തിന്റെ വഴികളിലുടെയാണ്
ആധുനിക സമരങ്ങളെല്ലാം കടന്നു പോകുന്നത് .

ഡോ.ജാത്യീ ജോൻ

വാസ്തവം

മലേഷ്യക മാനുദേശ്വരിയിലും അഴിമുഖത്തിലും സ്ഥിരോധി എഴുതുന്നു. ചലച്ചിത്രത്താഴ് എന്ന പുസ്തകത്തിന് കോഴിക്കോടൻ പ്രൗഢ്യക്കാരെൽ അംഗങ്ങളായി.

കിടർച്ചിത്രങ്ങൾ

“പ്രിയപ്പേട്ടവരെ... ക്ഷീണമില്ലാത്ത തിരയെ പോലെ ജീവിക്കുക.. കടലിനെ പോലെ ആയുസ്സുള്ളവളാകുക” - ചാർണ്ണി കുറീൻ മേരിയോട് പറഞ്ഞ ഈ സംഭാഷണമായിരിക്കാം സമീപ കാലത്ത് മലയാള സിനിമയിൽ കേടു പ്രേക്ഷകർക്ക് പ്രിയപ്പേട്ട കടലോർമ്മ. കല്പനയുടെ മുൻവാൻ ബാക്കിയാക്കിയായ ആ കമാപാത്രവും തുടർന്ന് സംഭവിച്ച അവരുടെ അപ്രതീക്ഷിത മരണവും ഒക്കെ കൊണ്ടുകൂടിയാണ് ആ രംഗം പ്രേക്ഷകർക്കു മറക്കാൻ പറ്റാത്തത്. കടലിരീഞ്ഞ പ്രശ്നാത്മലം കൊണ്ടുകൂടിയാണ് ആ രംഗം ഒരു വലിയ മുറിവുണ്ടാക്കുന്നത്. കടലാഘങ്ങളിലേക്കു മരണത്തു പോകുന്ന കുറീൻ മേരിയുടെ ഒറ്റ രംഗം ഒരുപാട് വേദനകൾ പറയാതെ പറഞ്ഞു. സിനിമക്ക് മൊത്തം കടലുമായി ബന്ധമില്ലെങ്കിലും ആ രംഗത്തെ സിനിമക്കുറി നിർത്തുന്നതിൽ കടലാഘം വഹിച്ച പങ്കു ചില്ലറയല്ല. മലയാള സിനിമയിലെ കടൽ കാഴ്ചകളെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതിരീഞ്ഞ ഏറ്റവും പുതിയ ഓർമ്മ ചാർണ്ണിയിലെ ഈ രംഗമാണെങ്കിൽ കടൽ നിറഞ്ഞ ഓർമകൾക്ക് ഒരുപാട് പഴക്കമുണ്ട്.

ചെമ്മീൻ തന്നെയാവും ഏറ്റവും വലിയ കടലോർമ്മ. അന്തർദ്ദേശീയ തലത്തിൽ വരെ ചർച്ചയായ തീമും മേക്കിങ്ങും മാത്രമല്ല ഒരു തലമുറയുടെ മുഴുവൻ പ്രണയവിരദ്ധങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികരണവും ചെമ്മീനിനു ലഭിച്ചു. ‘പരിശുദ്ധയായി’ കാത്തിരിക്കുന്ന അരയത്തിപ്പെൺ മിത്തിനെ ആശ്രയിച്ചായിരുന്നു ചെമ്മീൻ തകഴി ഏഴുതിയത്. നോവലിനേക്കാൾ കുടുതൽ സിനിമ ആ മിത്തിനെ ആശ്രയിച്ചു. പിന്നീട് ഈ മിത്തം സിനിമയുടെ മനോഭാവവും പ്രസ്തവാർക്കാൻപെട്ടു. പരേപ്പ് അന്നത്തെ കാലത്തെ അതിജീവിച്ച സിനിമയുടെ സാങ്കേതിക മികവും മേക്കിങ്ങ് രിതികളും ഇന്നും

ചെമ്മീൻ തന്നെയാവും ഏറ്റവും വലിയ കടലോർമ്മ. അന്തർദ്ദേശീയ തലത്തിൽ വരെ ചർച്ചയായ തീമും മേക്കിങ്ങും മാത്രമല്ല ഒരു തലമുറയുടെ മുഴുവൻ പ്രണയവിരദ്ധങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികരണവും ചെമ്മീനിനു ലഭിച്ചു. ‘പരിശുദ്ധയായി’ കാത്തിരിക്കുന്ന അരയത്തിപ്പെൺ മിത്തിനെ ആശ്രയിച്ചായിരുന്നു ചെമ്മീൻ തകഴി ഏഴുതിയത്.

അതിശയമാണ്. 1965 റെ ഇരഞ്ഞിയ ഈ സിനിമ അര നൂറാണിനിപ്പേരിലും മലയാള സിനിമയുടെ കടലോർമ്മകളിൽ ഏറ്റവുമാദ്യം കടനു വരുന്നതും അതുകൊണ്ടാണ്. കടലിലെ ഓളവും കരളിലെ മോഹവും അടങ്കുകില്ല എന്ന മാനസ മെനേ വരികളും കടപ്പുറത്ത് പാടി പാടി മരിക്കുന്ന കൊച്ചു മുതലാളിയും എല്ലാ വികലാനുകരണങ്ങൾക്കും അപ്പുറം വലിയ വിരുദ്ധ ഓർമ്മയാണ്. കടൽ പശ്ചാത്തലമാകാത്ത അധിക

റംഗങ്ങൾ സിനിമയിൽ ഇല്ല. പരീക്കുടിയുടെയും കറുത്തമയുടെയും പ്രണയവും പ്രണയനഷ്ടവും പളനിയുടെ ജീവൻ മല്ലിട്ടു നിൽക്കുന്ന റംഗവുമെല്ലാം കടൽ സാന്നിധ്യമാനുശേഷാണ് മാത്രമായും പ്രേക്ഷകർ ഓർക്കുന്നത്. ഒരു പ്രണയ കമ്പ്രയ്ക്ക് ചെമ്മീൻ എന്ന് പേരിട്ടിരെ അശയക്കുഴപ്പും ഷാരൂപ്യവും കാജോളും പക്കുവെച്ചത് ഇന്നയടുത്താണ്. ഇത്തരം നിരവധി അശയക്കുഴപ്പുഞ്ചകിടയിലും ചെമ്മീൻ എന്ന സിനിമയുടെ, ക്രാഫ്ടിന്റെ, തിരക്കമയുടെ ഒക്കെ ആത്മാവ് കടലാബന്നു പറയേണ്ടി വരും. പ്രണയത്തിന്റെ, വിരഹത്തിന്റെ, മരണത്തിന്റെ ഒക്കെ പ്രതീകമായി ആ സിനിമയിൽ കടൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നു. ചെമ്മീനിനു തിരക്കൾക്കപ്പേരാണ് എന്ന പേരിൽ ഒരു തുടക്കച്ചയുണ്ടായി. മണ്ണജു വാരിയർ മുഖ്യരോളിൽ അഭിനയിച്ച് ആ സിനിമ ശ്രദ്ധിക്കുപ്പില്ല. പിന്നീട് ഉത്തര ചെമ്മീൻ എന്ന പേരിൽ മറ്റാരു തുടക്കച്ചയുണ്ടായി. വേണ്ടതെ തീയറ്റിനുകളുകൾ പോലും കിട്ടാതെ ആ സിനിമയും ഇല്ലാതായി. എന്നായാലും കടലിനെ മലയാള സിനിമയിൽ ഏറ്റവും ക്രിയാത്മകമായും പ്രതീകാരമകയും ഉപയോഗിച്ച് സിനിമ ചെമ്മീൻ തന്നെയാണെന്ന് സംശയമില്ലാതെ പറയാം. 1968 തേ കടൽ എന്ന പേരിൽ ഒരു സിനിമ പുറത്തിരിഞ്ഞി. കടലോര ജീവിതവും ദുരന്തങ്ങളും ഒക്കെയായിരുന്നു ആ സിനിമയുടെയും മുഖ്യപ്രമേയം. പിരിക്കുമോൾ കുടെ പിരിക്കാൻ ആയിരു പേര് വരും എന്ന ശാന്തിലിലാണ് ഇന്നും ആ സിനിമയുടെ പ്രശ്നപ്പഠി. ഒക്കെ എന്നാരു സിനിമയും കടൽ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പുറത്തു

വനിരുന്നു. കെ. എസ്. സേതുമാധവൻ എം. ടി. കുട്ടകെട്ടിൽ വന കന്യാകുമാരിയിലും കെയാൻ കമൽഹാസൻ ആദ്യമായി നായക പദവിയിലെത്തിയത്. കന്യാകുമാരി കടൽ തീരവും അവിടെത്തെ ചെറുകിട കച്ചവടങ്ങളും ഒക്കെ ആണ് ആ സിനിമയുടെ പദ്ധാത്തലം. കന്യാകുമാരിയിൽ ഒരു കവിത ഏന്നാരു സിനിമയും കന്യാകുമാരിയുടെ കടൽ പദ്ധാത്തലത്തിൽ പൂർത്തുവനിരുന്നു. പ്രശ്നയവും കലയും ഉന്നാദവും ഒക്കെയാണ് സിനിമ സംസാരിക്കുന്നത്.

കടലിനെ വളരെ തിരുവമായി ഓർമ്മപ്പീക്കുന്ന മദ്ദാരു സിനിമ മുന്നാംപക്കമാണ്. പത്തമരാജൻ, ജയറാമിൻ, തിലകൻ ഒക്കെ കരിയറിലെ ഏറ്റവും

എന്നായാലും കടലിനെ മലയാള
 സിനിമയിൽ എറ്റവും
 ക്രിയാത്മകമായും
 പ്രതീകാത്മകയും ഉപയോഗിച്ച്
 സിനിമ ചെമ്മീൻ തന്നെയാണെന്ന്
 സംശയമില്ലാതെ പറയാം. 1968
 ത്ത് കടൽ എന്ന പേരിൽ ഒരു
 സിനിമ പുറത്തിറങ്ങി. കടലോര
 ജീവിതവും ദുരന്തങ്ങളും
 ക്കൈയായിരുന്നു ആ
 സിനിമയുടെയും മുഖ്യപ്രമേയം.

ശ്രദ്ധാലുമായ സിനിമകളിൽ ഒന്ന്. കടൽ ഒരു ദുരന്ത സാനിധ്യമാണ് മുന്നാംപക്കത്തിൽ. കടലെടുത്ത തന്റെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട കൊച്ചുമോൾഡ് ജയം കിട്ടാൻ മുന്നാംപക്കം വരെ നോക്കിയിരിക്കുന്ന, ആ കടലിലേക്ക് സ്വയം ഉള്ളിയിട്ടിരിങ്ങുന്ന മുതൽയേൻ ആ സിനിമയെ വള്ളാതെ മുറിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു കാഴ്ചയുംബുമാകുന്നു. പാച്ചുവിഡി തയവനവും ആഞ്ചേലാപ്പങ്ങളും ഓർമ്മയും പ്രഖ്യാപിക്കുകയും കടൽ തീരുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കടലിനെ മുറിവാണ് മുറിവിഡി സാക്ഷിയായും ഇത് സിനിമയിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. കടലെഞ്ചക്കിന് മുനിലെ മനുഷ്യരെ നിസ്സഹായതയും ഏറ്റവും തീവ്രമായി ആവിഷ്കരിച്ച മലയാള സിനിമകളിൽ ഒന്നാണിത്. കടൽ, അരയ ജിവിതം ഇതൊക്കെ കൂളീഷ്കളായിരുന്ന സമയത്ത് ആ കമ്പാപരിസ്ഥിരവും പദ്ധതിലെവും ഒക്കെ വിട്ടു കടൽ മറ്റു ചില നിലകൾ ജിവിതത്തിലെറ്റ് ഭാഗമായവരുടെ കമ്പ പറയുകയായിരുന്നു പത്രമരാജൻ ചെയ്തത്. ആ സിനിമ ആവശ്യപ്പെടുന്ന വെവകാരിക തീവ്രത അത് പോലെ നൽകാൻ ഓരോ ദൃശ്യത്തിലുമുള്ള

കടലിന്റെ സാനിധ്യം കൊണ്ട് മുന്നാംപക്കത്തിന് സാധിച്ചു. കന്യാകുമാരിയെയും പരിസര പ്രദേശങ്ങളെയും മനോഹരമായി ഉപയോഗിച്ച സിനിമ കൂടി ആണിത്. പ്രഖ്യാതതിനും മാത്രു പിരു ബന്ധത്തിനും അപ്പുറം വളരെ ആഴത്തിലുള്ള ഒരു ആത്മബന്ധത്തിന്റെ സംവേദന സാധ്യതകൾ ഉപയോഗിക്കാനും അത് പ്രേക്ഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കാനും മുന്നാംപക്കത്തിലെ കടലിന്റെ വിവിധ അവസ്ഥകൾ തന്നെയാണ് ഒരു പ്രധാന കാരണം. ശാന്തമായും ആസുരമായും ഷൈക്കുന്ന കടൽ തന്നെയാണ് സിനിമയെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നത് എന്ന് പറയാം. മലയാളത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച കെക്കം സിനിമകളിൽ ഒന്നാണ് സീസൺ. പദ്മരാജൻ മോഹൻലാൽ കൂടുക്കെട്ടിലെ ഒരു കൂസിക്ക് എന്ന് തന്നെ വിളിക്കപ്പെടാവുന്ന ഒന്ന്. കോവളം കടൽത്തീരം ആണ് സിനിമയിലെ ഒരു പ്രധാന ലോക്കേഷൻ. പ്രഖ്യാതിരാജ്ഞർക്കുപുറം കെക്കം, പ്രതികാരം ഒക്കെ കടലിനെ ഉപയോഗിച്ച് നിർവഹിക്കുന്നു. സിനിമയുടെ മേക്കിങ്ങിനൊപ്പം കടലിന്റെ കൂടി വ്യത്യന്നത്തായ സാധ്യതകളെ വളരെ ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട് പത്രമാജൻ സീസൺഡ്. പലപ്പോഴും കാലത്തിനു മുന്നേ സഞ്ചരിച്ച സിനിമ എന്ന വിശ്വേഷണം അർഹിക്കുന്ന

സിനിമ കൂടിയാണ്
സീസൺ.
മണിരത്തന്തിന്റെ
മലയാള സിനിമ
എന്ന പേരിലാണ്
ഉണ്ടു
ഓർക്കപ്പെടുന്നത്.
വലിയ തോതിൽ
ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടില്ലെല്ലാ
ഉണ്ടു ഒരു
രാശ്ചീയ
സിനിമയാണ്. ടി
ബാമോദരൻ
ശക്തമായ തിരക്കമെ
ആണ് ഉണ്ടുവിന്റെ
അടിത്താ.
കടൽത്തീരത്ത്
അഴിമുവം
പണിയുന്നതും
അതിനെതിരെ ഉള്ള സമരവും ഒക്കെയാണ് ആ
സിനിമയുടെ കമ. പ്രഖ്യാത വിരുദ്ധ
കാല്പനികതയിൽ നിന്ന് വിപ്പവത്തിന്റെ
സമരത്തിന്റെ ഒക്കെ ഇടമായി കടലിനെ
അടയാളപ്പെടുത്തിയ സിനിമ എന്ന രീതിയിൽ ആ
സിനിമ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു.

കടൽ, തുണ്ണോളിക്കുപുറം തുടങ്ങി ചെറുതും
വലുതുമായ ഒരുപാട് ശ്രദ്ധയമായ സിനിമകൾ

മലയാളത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച
കെക്കം സിനിമകളിൽ ഒന്നാണ്
സീസൺ. പദ്മരാജൻ മോഹൻലാൽ
കൂടുക്കെട്ടിലെ ഒരു കൂസിക്ക് എന്ന്
തന്നെ വിളിക്കപ്പെടാവുന്ന ഒന്ന്.
കോവളം കടൽത്തീരം ആണ്
സിനിമയിലെ ഒരു പ്രധാന
ബാങ്കേഷൻ. പ്രഖ്യാത
വിരുദ്ധങ്ങൾക്കുറം കെക്കം,
പ്രതികാരം ഒക്കെ കടലിനെ
ഉപയോഗിച്ച്
നിർവഹിക്കുന്നു. സിനിമയുടെ
മേക്കിങ്ങിനൊപ്പം കടലിന്റെ കൂടി
വ്യത്യസ്തമായ സാധ്യതകളെ വളരെ
ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ
ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട് പദ്മരാജൻ
സീസൺഡ്.

പുറത്തിരിങ്ങിയെങ്കിലും അമരമാണ് 90 കളിലെ
ഏറ്റവും ശ്രദ്ധയമായ കടലോർമ്മ. രേതൻ്റെ അമരം
മമ്പുട്ടിയുടെ അഭിനയ ജീവിതത്തിലെ കൂസിക്ക്
ആയി അറിയപ്പെടുന്നു. അച്ചുടിക്ക് മകൾ മുതൽ
എന്ന വിളിക്കുന്ന രാധയോടുള്ള സ്നേഹം ആണ്
ഈ സിനിമയുടെ പ്രമേയം.
മത്സ്യതെതാഴിലാളിയായ അച്ചുടി മലയാളികൾ
എന്നും സ്നേഹത്തോടെ ഓർക്കുന്ന മമ്പുട്ടി

കമാപാത്രമാണ്. കടലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട
അതിജീവനവും നിലനിൽപ്പുമൊക്കെ ഈ സിനിമ
ചർച്ച ചെയ്ത രീതി വിമർശക ശ്രദ്ധ നേടി.. കടൽ
നിലനിൽപ്പും നിരാധയും ഒരു പോലെ ആകുന്നുണ്ട്
അമരത്തിൽ. കടൽ ജീവിതങ്ങളുടെ അവതരണം,
വസ്ത്രധാരണം ഒക്കെ സിനിമകൾ ദേശ്പ്പീം കാല്ല്
ചെയ്തു അവതരിപ്പിച്ച രീതി ഒരു കാലത്ത്
പ്രശംസയും പിന്നീട് വ്യാപകമായ വിമർശനങ്ങളും
നേടി. മസ്യത്രാഴിലാളികളുടെ ഭാഷ, വസ്ത്രം,
ജീവിത രീതികൾ ഒക്കെ കാലാനുഗതമായി
സംബന്ധികമായ മാറ്റത്തിന് വിധേയമായി. പക്ഷേ
ചെമ്മിൻ മുതൽ ഇങ്ങോട്ട് മലയാള സിനിമ ആ
മാറ്റത്തെ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടില്ല. ആ ഏകതാന്തര
തന്നെയാണ് കടൽ

സിനിമകളെ ഏറ്റവുമധികം
പ്രേക്ഷകരിൽ നിന്നും
അകറ്റുന്നത്.

21 -ാം നൃത്യാഭിനി
മലയാള സിനിമയുടെ
ഭാവുകതാം കുറെയൈക്കെ
മാറി. ‘പുതുതലമുറ
ചിത്രങ്ങൾ’ എന്ന
വിളിപ്പേരുള്ള സിനിമകൾ
കടൽ പോലുള്ള
ബിംബങ്ങളിൽ നിന്ന് മാറി
സഖവിച്ചു. മഹാസമുദ്രം
പോലെ അപൂർവ്വം
സിനിമകൾ പഴയ രീതികളെ
അതുപോലെ പിന്തുംറന്
ഇടക്ക് തീയറ്റിൽ
എത്തിയെങ്കിലും പ്രേക്ഷകർ
തീരെ ശ്രദ്ധിച്ചില്ല.
ചാനുപാടാണ് ആ
കാലത്തിന്റെ കടലോർമ്മ.
പിന്നീട് ഉയർന്നു വന്ന
ജന്മാർ രോളുകളിൽ വലിയ
ചർച്ച ആയ സിനിമയാണ് ചാനുപാട്. രാധ
എന്ന് വിളിക്കുന്ന രാധാകൃഷ്ണൻന്റെ
പെൺജീവിതത്തപ്പറ്റി പറഞ്ഞ സിനിമ
ചാനുപാട് എന്നൊരു പുതിയ അധിക്ഷപം കൂടി
ഡിന്ഗർവെവിയുണ്ടാക്കു നൽകി എന്ന
വിമർശനത്തെ ഇന്നും ശക്തമായി നേരിട്ടുന്നുണ്ട്.
എത്തായാലും കടലാണ് ആ സിനിമയുടെ
പശ്ചാത്യലം. കമ്പയ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നതും
കടൽ ആണ്. കടലുമായി ചേരന്ന് ജീവിക്കുന്ന
രണ്ടു തരം ജീവിതങ്ങളെ സമാനതരമായി
അടയാളപ്പെടുത്തുണ്ട് ആ സിനിമ. അറിഞ്ഞാ
അറിയാതെയോ കടൽ എന്നോർക്കുന്നേബാൾ ഈ
സിനിമയും മനസ്സിൽ വരുന്നുണ്ട്. കേരളക്കെഫ ഒരു
പരിക്ഷേണ സിനിമയാണ്. പത്തു സംവിധായകരുടെ
പത്തു സിനിമകൾ കൂട്ടിച്ചേര്ത്ത ഒരു പരിക്ഷേണം.
ശ്രദ്ധ പ്രസാദിന്റെ ഓഫീസിൽ ആ

പരീക്ഷേണത്തിൽ കടൽ സിനിമയാണ്. ശ്രദ്ധ
പ്രസാദിന്റെ സംവിധാന രീതികളെ മൊത്തം
തിരുത്തി എഴുതിയ ഒന്ന്. ഹാസ്യം മാത്രം
കൈകൊരും ചെയ്ത സുരാജിനെ നായകനാക്കിയ
ആ സിനിമ ഇത്തരം പല വ്യത്യസ്തതകൾ കൊണ്ട്
ശ്രദ്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. ഹാസ്യവും കടലും വളരെ
മനോഹരമായി ചേർന്ന് പോകുന്ന വളരെ
ലഘുവായ കാഴ്ച സമ്മാനിക്കുന്ന ഒരു
സിനിമയായിരുന്നു ഓഫീസിൽ. കടൽ
കേരളീകരിച്ചുള്ള ടോസ്റ്റിന്റെ ചില
അവസ്ഥകളെ ആക്ഷേപഹാസ്യപരമായി നേരിട്ടുന്ന
സിനിമ കൂടിയാണ് ഇത്.

2010 മുതൽ വളരെ വിശ്രമായേ പോസ്റ്റുലർ

മലയാള സിനിമ കടലിനെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളു.
സിനിമയും കാഴ്ചശലിഞ്ഞും വളരെ പെട്ടെന്ന്
മാറിയതാവാം അതിന്റെ ഒരു പ്രധാന കാരണം
സത്യൻ അന്തിക്കാട് സാവിധാനം ചെയ്ത പുതിയ
തീരങ്ങൾ വളരെ ഉപരിപൂവമായ കാഴ്ചയും
പശ്ചാത്യലവും ആക്കി കടലിനെ മാറ്റി.
ലക്ഷ്യവീപിലെ കടൽ കാണിച്ച അനാർക്കലിയാണ്
കുറെയൈക്കെ ഇന്ത്യക്കുത്ത് കടൽ
പശ്ചാത്യലമാക്കിയ ഒരു സിനിമ. പ്രണയവും
കാത്തിരിപ്പും ഒക്കെയാണ് അനാർക്കലിയെ
മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നത്. ലക്ഷ്യവീപിലെ ഭാഗിയുള്ള
കടൽ കാഴ്ചകളും ആധുനിക സംവിധാനങ്ങൾ
ഉപയോഗിച്ചുള്ള മെയ്ക്കിങ്ങും ഒക്കെയായിരുന്നു
ആ സിനിമയെ ചർച്ചയാക്കിയത്. പ്രണയത്തിന്റെ
പ്രതീകം എന്നതിനപ്പുറം കടൽ പലപ്പോഴും ഒരു
കെട്ടു കാഴ്ചയായി. സമാനമായ ഒരു സിനിമയാണ്

അത്രയൊന്നും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടില്ലെങ്കിലും മോസയിലെ കൃതിരമീനുകൾ. പ്രണയമാണ് ഈ സിനിമയിലും കടക്കുന്നത്. മറിയം മുക്കിലെ സാക്ഷാപ്പിക കടൽത്തീരം, നീലാകാശം പച്ചകടൽ ചുവന്ന ഭൂമി എന്ന യാത്രാ സിനിമയിലെ ചില ഇടങ്ങൾ ഒക്കെയാണ് ഇന്ത്യയും കൂടിയും കടലിനെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന മറ്റു സിനിമകൾ. കഴിഞ്ഞ ഓൺകാലാവത്തിരിങ്ങിയ വെളിപാടിരെ പുസ്തകത്തിലെ പ്രധാന ഭാഗങ്ങൾ കടലുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ്. പക്ഷേ കൂറാ ക്ക് ഇന്നേഴു കാഴ്ചകളും രൂപകങ്ങളും മാത്രമായി ആ സിനി ഒതുങ്ങി.

കടലമു എന്ന വിളിപ്പേരാണ് സിനിമ മികവോറും കടലിനു നൽകിയിട്ടുള്ളത്. പാട്ടുകളും സിനിമകളും ഒക്കെ ആ ‘അമ്മബിംബ’ ത്തിനു പുറകെ പോയി. തലത് മെഹ്മുദിരെ കടലേ നീലക്കെടലേ എന്ന പാട്ടു മാത്രമാണ് കുറെയൊക്കെ ആ ബിംബത്തിനു പുറത്തു കടന്നത്. അവിടെ കടൽ വിരഹിയായ പ്രണയിയാണ്. കാമുകിയെ ഓർത്ത് തന്നെപ്പോലെ ഉണ്ണാതിരുന്ന കാമുകനായാണ് നായകൻ കടലിനെ അഡ്യസ് ചെയ്യുന്നത്. ദീപ് എന്ന സിനിമയിലും എതാണ്ട് ആ തരത്തിലാണ് കടലിനെ കാണുന്നത്. കടലിരെ പ്രത്യക്ഷ സാനിധ്യമില്ലാതെ കടലിനെ ഉപയോഗിച്ച് സിനിമയാണ് ഒരേ കടൽ. മനസ്സിനുള്ളിലെ കടലും കടൽത്തീരത്തെ ശംഖു പോലുള്ള പ്രണയവും ഒക്കെ കടലിനെ അതിരെ ഭാരതത്തെ ഒക്കെ പല തലത്തിൽ പ്രേക്ഷകരെ അനുവോദിപ്പിക്കുന്നു. അവിടെ കടൽ വിങ്ങൽ ആയി

നിൽക്കുന്നു. ഒരു മുൻകുള്ളിൽ ഒതുങ്ങിയ കണ്ണിൽ ഒതുങ്ങിയ ആശക്കെലാണ് ഇവിടെ കടൽ.” താനെനും നീജെന്നുമുള്ള രണ്ടു തീരങ്ങൾക്കിടയിൽ ആർത്തിരുവുന്ന ഒരു വലിയ കടലുണ്ട്, എന്നെല്ലാം താനെന ഭാവം” എന്ന് കടലിനെ മനസിനെ പ്രണയത്തെ സ്വത്വത്തെ ഒക്കെ ആ സിനിമ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രണയം എന്ന ഷൈലി സിനിമയും അങ്ങൻ പ്രത്യുക്ഷമായും പരോക്ഷമായും കടലിരുവത്തിരെ സാന്നിദ്ധ്യമില്ലാതെനും. തിരു ആ രീതിയിൽ കടലിനെ ഉപഗോധിച്ച മണ്ണാരു സിനിമ ആണ്.

രാശ്വീയ ശർക്കളുടെ റിയലിസ്ട്ടിക്ക് ആയ അവസ്ഥകളുടെ ഒക്കെ അളവുകോൽ വെച്ച് നോക്കിയാൽ ഇവയിൽ പല സിനിമകളും പ്രശ്നവത്കരണത്തിരെ വലിയ ഭാരങ്ങളിൽപ്പെടു. അത്രരം പ്രശ്നവത്കരണങ്ങൾ ഓരോ കാലത്തും നടന്നു വരുന്നുമെന്ന്. പക്ഷേ ഓരോ കാലത്തും കടൽ എന്ന കാഴ്ചയെ, നിലനിൽപ്പിനെ, മുൻവിനെ, ഒക്കെ കാണികളിലേക്കു പകർന്ന സിനിമകളിൽ ചിലതാണിവ. കാലപ്പനികമായ പ്രതീകമായും പൊള്ളുന്ന യാമാർത്ഥ്യമായും മാറി വരുന്ന കടലിനെ പല തലങ്ങളിൽ നിന്ന് അടയാളപ്പെടുത്തുകയാണ് ഈ സിനിമകൾ. കേരളത്തിരെ ഭൂപ്രകൃതി, കാലാവസ്ഥ, ഉപജീവനം, അതിജീവനം, വാൺജ്യം എന്നീ പല കടൽ അവസ്ഥകളുടെ രേഖപ്പെടുത്തലുകൾ കൂടിയാവുന്നു അറിയേതോ അറിയാതെയോ ഇവ.

കവിത

അനു പാപ്പച്ചൻ

നിനെക്കുവിച്ചോർക്കുനോൾ
ഒരു ഭാഷയിലേക്കും
വിവർത്തനം ചെയ്യാനാകാത
എക്കാത്തയുടെ
ആശത്തിൽ
കമിച്ചനു കിടക്കും.

ചോരച്ച മല്ലിരെ
ഇരുട്ടികൾക്കു മീതെ
നിന്നിലെ
പകൽമരത്തിൽ നിന്ന്
ഒരില വീണാൽ
വെളിച്ചുമായെന്ന് തിരിച്ചിരിയും.

ഓർമകളുടെ ഇന്ത്യപ്പം
അറിച്ചിരിങ്ങുനോൾ
ഹൃദയരേഖകൾ
ഉയർന്നും താഴനും
ചുരുണ്ടു പോകുന്നത്

മണിര

നിന്നിലേക്ക് തന്നെ
പിനെന്നും .
കണ്ണുകളേം
അതു തുറക്കാനുള്ള
ഇതളുകളോ ഇല്ലാതിരുന്നിട്ടും
നിന്നെ ഓരോ വിരലനക്കത്തിലും
എന്നെ ഉടൽത്തണ്ണുണ്ടും..

നിന്നെ ശാസങ്ങങ്ങളെ
ഉടൽച്ചുണികളിലും
ആശങ്ങളിലേക്കെടുത്ത് കഴിയുന്നെയെന്നെ
എവിടെ മുൻച്ചാലും
നിന്നെ തുടിപ്പ് കിട്ടും.

തലച്ചോർ പറിച്ചാലും
അബ്യു ഹൃദയങ്ങളിങ്ങനെ
മിടിച്ചു കൊണ്ടെതിരിക്കും.

ചെറുപ്പാവിഷയം

ടെസ്റ്റി

അമൃതാബി മയുർ സ്കൂൾ അധ്യാപിക

പ്രതീക്ഷയ്ക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

ത്രീസന്ദു ജപം പറിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന
പീറ്റർ, അമ്മുമ്മയോടു ചോദിച്ചു ‘അമ്മുമേ! എന്നാ അമ്മ തിരികെ വരുന്നത്?’ അമ്മുമ്മ മറുപടി
പറഞ്ഞു ‘പ്രാർത്ഥിക്കു മോനേ! അമ്മ വേഗം
തിരികെ വരും!’ പീറ്റർ മെല്ലെ പറഞ്ഞു. ‘നാജൈ
ആവുംവോൾ വർഷം 8 ആയി.’ അവൻ വേഗം
കണ്ണടച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കാൻ തുടങ്ങി. ‘ഇന്റോരെ
എൻ്റെ അമ്മ വേഗം വരണ്ണാൻ!’ അവൻ്റെ ആ
ഹ്യാത്യനേദക്കമായ പ്രാർത്ഥന വീടുമുറ്റത്തെ
കടലിരുന്നലിൽ തകർന്നു പോയി.

മിൻകാരിയായ മറിയകുട്ടി തന്റെ ഏക മകളായ
സെലിനെ പറിപ്പിച്ചു വലിയ നിലയിൽ
ആക്കണമെന്നു കരുതി വളർത്തി. അമ്മയുടെ മീൻ
കടയുടെ ഭാരം കുറയ്ക്കാനായി സെലിൻ പറിപ്പു
വേണ്ട ജോലി മാത്രം മതിയെന്നുറപ്പിച്ചു. എത്തൊരു

പെൺകുട്ടിയെയും പോലെ സെലിനെയും ഒരു
ഗർഹകാരനെ കൊണ്ടു കെട്ടിക്കാം എന്ന്
മറിയകുട്ടി വിചാരിച്ചു. കല്യാണം
കഴിഞ്ഞു.മധുവിധു കഴിഞ്ഞു ആഴ്ചകളും
മാസങ്ങളും ആതുകളും മിന്നി മാണതു പോയി.
മറിയകുട്ടിയുടെ ഭാരതത്തിനു
കുറവാനുമുണ്ടായില്ല. സെലിൻ കടപ്പുത്തിരുന്ന്
കടൽത്താണിപ്പോയ തന്റെ ഭർത്താവ് ഇനി
ഒരിക്കലും തിരിച്ചുവരില്ല എന്ന അറിവോടു കൂടി
വിരിങ്ങലിച്ചിരുന്നു. തിരമാലകൾ അന്നാനായി വന്ന്
വിളിച്ചുണ്ടത്തി. സെലിൻ ആ നിമിഷം കരുതി—
ഈ കടലിൽ തന്റെ ജീവിതവും അങ്ങു
സമർപ്പിച്ചാലോ? അവൾ പത്തുക്കെ കടലിന്തുകിൽ
എത്തി. നല്ല തന്റെപ്പും. കടലിൽ അവിശേഷിക്കുന്ന
ആയി മിന്നാമിന്നുങ്ങുകളുടെ വെളിച്ചും പോലെ

വലയിരക്കാൻ പോയ വള്ളങ്ങൾ കാണാം.
രെവമേ! എന്താരു ജീവിതം! സെലിൻ
അനിയാതെ പറഞ്ഞു പോയി.
അവസാനിപ്പിച്ചേക്കാം. ഈ എന്തിന്?
ആർക്കുവേണ്ടി? പാശം അമയ്ക്ക് ഭാരം! ഇങ്ങനെ
വിചാരിച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ ഒരു സ്വപർശനം പോലെ
തിരുമാലകൾ അവളുടെ കാലുകളെ തഴുകി
തന്നോടി. എൻ്റെമർന്നു പുകയുന്ന ഹൃദയത്തിനു
ഒരു ആശാസം. രാത്രി മുഴുവനും അടക്കാസിച്ചു
കൊണ്ടു നിന്ന് തിരുമാലകൾ അവളെ
ആശാസിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു പോലെ.
തിരുമാലകൾ വന്നു പോകുന്നുവെങ്കിലും കടൽ
ഇനിയും ബാക്കി.

എന്തു ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ മരവിച്ചു
നിൽക്കുമ്പോള്ളതാ, രണ്ടു കുഞ്ഞിക്കെക്കകൾ തന്നെ
വലയം ചെയ്യുന്നു. പീറ്റർ! ‘എന്താ മോനെ?
പുറകിൽ അമയുമുണ്ട് മരിയക്കുട്ടി! മോളൈ
വിഷമിക്കണാം! അമച്ചിയുണ്ട് കുടെ! അമച്ചി
ജീവിതം തുടങ്ങിയത് ഈ കടലിൽ നിന്നാണ്.
കടൽ മാത്രമായിരുന്നു ശരണം. മീൻകുട ചുമനും
കകയിരിച്ചി വിളനിയും അമ ജീവിച്ചില്ലോ?
പീറ്ററിനു വേണ്ടി നീ മുന്നോട്ടു പോകുകയേ
വഴിയുള്ളു. അമച്ചി പറഞ്ഞു തീരും മുന്നേ
വലയെറിഞ്ഞവർ തിരികെയെത്തി. അങ്ങങ്ങൾക്കു
വെള്ള കിറിത്തുടങ്ങി. അമച്ചി പോയി ലേലം
വിളിക്ക്. ണാൻ വരാം. പീറ്ററിനെ ചേർത്തുനിർത്തി
അവൾ പറഞ്ഞു ‘മോനെ! നിന്നക്കു വേണ്ടി! നിന്നക്കു
വേണ്ടി മാത്രം.’ വീടുജോലിക്കാർന്നുടെ വിസ
തരാം. പക്ഷേ പാസ്പോർട്ട് എടുക്കണം.
പാസ്പോർട്ട് കിട്ടിയാലും ശർഹിലേക്ക്
പോവുകയും വേണം. അപ്പോൾ കടലോരത്തുകൂട്ടി
ചെറിയ കക്കകൾ പെറുക്കി നടക്കുന്ന
പീറ്ററിനെയും നോക്കി സെലിൻ നിന്നു.
കടലമന്ത്രം സാരിത്തുവിൽ കളിച്ചു നടക്കുന്ന
പീറ്ററിനെ കണ്ണപ്പോൾ ഒരു ഉഡിപ്പം തോന്നുന്നു.
എല്ലാം ശരിയാകും, ശർഹിൽ പോകാം, കടങ്ങൾ
തിരിക്കാം, എന്നിക്കും പീറ്ററിനും അമയ്ക്കും
ജീവിക്കണം, സെലിൻ തീരുമാനിച്ചുറപ്പിച്ചു.
‘അബികളുടെ വീട്ടിലെ വിഴുപ്പു ചുമക്കുമ്പോഴും
കാലിൽ വന്നു തലോട്ടുന്ന കടലമന്ത്രാണ്
എപ്പോഴും മുന്നിൽ. ഓരോ സുരേയാദയവും ആ
കടൽ തുരുന്ന പ്രതീക്ഷകളും.പീറ്റർ വലുതായി.
അമയിപ്പോൾ മിൻ വിൽക്കാൻ പോകാറില്ല, കട
ങ്ങൾ എത്തുങ്ങി. എങ്കിലും പീറ്ററിനു പരിക്കാനുള്ള വ
ക? ഇല്ല തോറു കൊടുക്കില്ല! എത്ര വേലിയിറ
ക്കവും വേലികയറ്റവുമുണ്ടെങ്കിലും പിടിച്ചു നിൽക്കു
ക്കതനെ ചെയ്യും, സെലിൻ മന്ത്രിച്ചു.

അബിക്കുട്ടികൾക്ക് കടൽ എന്നു പറഞ്ഞാൽ
തിരകളില്ലാത്ത ഒരു സമതലമാണ്. അവിടെ കിടന്ന
മരിയും മണൽക്കാട്ടരങ്ങൾ ഉണ്ടാവും. കൂടിപ്പോ
യാൽ ഒരു ചുണ്ടയിട്ടു അവിടെ നിൽക്കും. സെലിൻ

എന്തു ‘ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ
മരപിച്ചു നിൽക്കുമ്പോളെ താ, രണ്ടു
കുഞ്ഞി കൈകകൾ തന്നെ വലയം
ചെയ്യുന്നു .പീറ്റർ!എന്താ മോനെ ?
പുറകിൽ അമയുമുണ്ട്
മരിയക്കുട്ടി!മോളൈ വിഷമിക്കണാം !
അമച്ചിയുണ്ട് കുടെ! അമച്ചി
ജീവിതം തുടങ്ങിയത് ഈ കാലിൽ
നിന്നാണ്. കടൽ മാത്രമായിരുന്നു
ശരണം മീൻകുട ചുമനും
കാകയിരിച്ചി വിളനിയും അമ
ജീവിച്ചില്ലോ? പീറ്ററിനു വേണ്ടി നീ
മുന്നോട്ടു പോകുകയേ വഴിയുള്ളൂ.
അമച്ചി പറഞ്ഞു തീരും മുന്നേ
വലയെറിഞ്ഞവർ തിരികെയെത്തി.

ചുറ്റില്ലും നോക്കിപ്പിറഞ്ഞു. ഇവർ ശർക്കുള്ള കടൽ
കണ്ണിട്ടുണ്ടാ? ആ അമയുടെ ഗാംഗൈരുവും ആർദ്ദ
തയും തൊട്ടുതിണിയിട്ടുണ്ടാ? ‘സെലിൻ ശു
ഹാഡാ? മല്ല സുറ, അബിക്കു അലൻ, സെലിൻ
ബാർബക്കു തട്ടിൽ ഇറക്കിവെച്ചു കൊടുത്തു. അറ
ബികളും ഒരു കാലത്ത് മീൻപിടുത്തകാരായിരുന്നു.
ഒരു ജനതയെ ഉയർത്താനും നിലംപരിശാക്കാനുമു
ള്ള കഴിവുണ്ട് കടലമയ്ക്ക്. ആ അമയെ മണലു
കൊണ്ട് നിന്ത്യു കെട്ടിടങ്ങൾ കെട്ടി വേദനപ്പീക്കുക
യാണ് ഇപ്പോൾ ഇവിടുത്തെ ട്രൻഡ്! സെലിൻ മെ
ല്ല രേഖം അടക്കി. ‘ദിർഹത്തിനു രൂപയേക്കാൾ
വിലയുണ്ട് എന്തെ പീറ്റർ!

ഈ ക്രിസ്തുമസിനെക്കിലും നാട്ടിൽ പോണം.
വർഷം എട്ടായി. പീറ്റർ വലിയ ചെറുക്കാനായി
കാണും സെലിൻ സപ്പനു കണ്ണു തുടങ്ങി. എല്ലാ
റീതിനും കുടുംബം പ്രതിസന്ധികളിലും എനിക്ക് ദയവും
പകരാൻ എൻ്റെ പോറുമ്പയായ കടലമ തന്നെ
വേണം. ആ അമയാണ് എനിക്ക് എൻ്റെ ജീവിത
ത്തിന്റെ വിശാലത കാണിച്ചു തന്നത്. ഈ കടലിനു
മപ്പുറത് സപ്പനസാഹല്യത്തിന്റെ നാടുണ്ട് എന്ന്
എനിക്ക് പറഞ്ഞു തന്നത്. ആ കടലമ ണാനും എ
ന്തെ അമച്ചിയുമാണ്.

ചർച്ചാവിഷയം

സുനീത ബാലകൃഷ്ണൻ

മലയാളത്തിലും ഹംഗ്രീഷിലും സ്വത്രപ്പത്രപരമ്പര, പിമൺ പോയിന്ത് എന്ന കേരളസ്റ്റീകരുക്കുവിച്ചുള്ള ബവ്വ് ദൈവികമേഖല എക്സിക്യൂട്ടീവ് എയിറ്റ്.

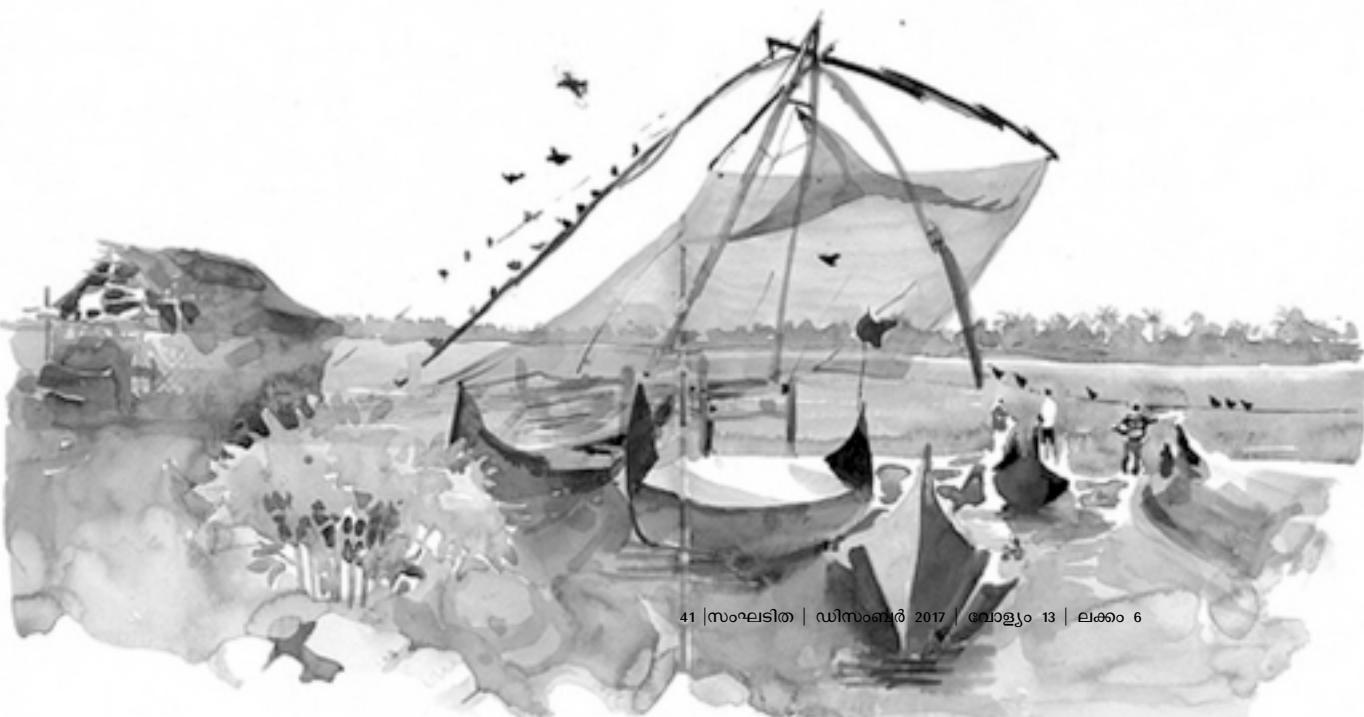
കിടമുഖം, പിമാനം, മീസ്, തൊന്ത്രം

ഒരു ആദ്യ സ്കൂൾ ഓർമകൾക്ക് കടലിരുത്ത് നന്നാത്ത ഉപ്പുരസമാണ്. ഉണക്കമൈനിരുത്ത് മനമാണ്. വിമാനങ്ങളുടെയും തിരമാലകളുടെയും മുരശ്ശുക്കാഡാണ്.

കടൽത്തരിരത്തായിരുന്നു എൻ്റെ ആദ്യത്തെ സ്കൂൾ. കൂത്യമായി പറഞ്ഞാൽ അറേബ്യർ കടലിനും തിരുവന്നുപുരം വിമാനത്താവളത്തിനും ഇടയിൽ. അവിടത്തെ കൂലിന്മുറികളിൽ എപ്പോഴും കടലിരുത്ത് മുഴക്കമാണ്. വേലിയേറ്റുവും റൂക്കവും ഒക്കെ തൊണ്ടശ്ശീക്ക് ആ മുഴക്കത്തിലാറിയാം. കാലവർഷകാലത്ത് നെടുങ്കൾ തിരകൾ തീരത്ത് തലത്തലിക്കരയുന്നതു വല്ലാത്ത പേടിയോടെ കേടിരുന്നിട്ടുണ്ട്. സുനാമിയെപ്പറ്റി അന്ന് കേട്ടിരിവില്ലാത്തതു കൊണ്ട് അന്ന് ആ ചിത്ര പോയില്ല.

ഞങ്ങളുടെ കൂലിന്മുറിൽ പരിസരവാസികളായ ഒരുപാട് കുട്ടികളുണ്ട്. ഫൈസ് കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് മീഡിയത്തിലായിരുന്നു എന്ന് പഠിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടാവാം എൻ്റെ കൂലിന്മുറിൽ ഭേദപ്പെട്ട വീടുകളിൽ ഉള്ള കുട്ടികളായിരുന്നു കൂടുതലും. കൂത്യമായി സ്കൂൾയുണിഫോറം ഒക്കെ ഇട്ട് വരുന്നവർ. ഫൈസ് സന്ദേശാധി ഇല്ലാത്ത (എന്നാണു എൻ്റെ ഓർമ്മ) മലയാളം മീഡിയത്തിൽ മത്സ്യത്താഴിലാളികളുടെ മക്കളാണ് കൂടുതലും. ഇവരിൽ പലരും സ്കൂൾയുണിഫോറം ഇടാറില്ല. ആംഗ്കലയിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസംഞ്ചാരം അതിട്ടാലായി. ടീച്ചർമാർ അവരെ വശകൾ പറയാറുമില്ല.

അതിൽ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ, അവളുടെ പേര് വെറോണിക്ക, ഓർക്കുന്നത് അവളുടെ തലയിൽ

നിരീയ പുറപിടിച്ചത് പോലെ ഇന്നരാതിരുന്നത് കൊണ്ടാണ്. പക്ഷെ അത് എന്താണെന്ന് എന്നിക്കുന്നു അറിയില്ലായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഒക്കെ തലയിലും പേന്മാഡായിരുന്നു. പക്ഷെ ഞായറാഴ്ചകളിൽ അമു എന്നും ചീപ്പുമായി ഇരുന്നു അത് ചികിക്കേണ്ടും. അവളുടെ തലയിലെ ഇംഗ്ലീഷ് ഞാൻ സക്രസ്തിച്ചത് മറ്റാണാണ്.

അവൾ ഒരിക്കൽ എന്നോട് അവളുടെ വീടിൽ ചെപ്പീലി എന്നും, അവളുടെ അമ്മച്ചി, ‘രോധിലെ ചെപ്പിൽ’ നിന്നുമാണ് വെള്ളം കൊണ്ട് വരുന്നത് എന്നും പറഞ്ഞിരുന്നു. ആ ചെപ്പ് ഞാൻ കണ്ണിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ സ്കൂൾ ബന്ധ വരുന്ന വഴിയിൽ ആ ചെപ്പീൽക്ക് ചുറ്റും ഒരുപാട് പേര് കുട്ടി കുട്ടി നിൽക്കുന്നതും, എനിക്ക് തോനിയ സംശയം ഞാൻ അവളോട് ചോദിച്ചു, ‘അപ്പോൾ ഇയ്യാൾ കുളിക്കാൻ എന്ന് ചെയ്യും’. ‘എടുത്തോണ് വരണം, എനിക്ക് മടിയാ’, അവൾ പറഞ്ഞു കൂടിരെ ഇരുതെയടുത്ത് താമസിക്കുന്ന ഭാഗവതിയാണ് ഈ പറയുന്നത്. ‘കൂടിൽ കുളിക്കാൻ പറില്ലേ ഇയ്യാൾക്ക്?’ ഞങ്ങളോന്നും അന്ന് ആരെയും നീ എന്ന് സംഖ്യാധന ചെയ്തില്ല. താൻ, ഇയ്യാൾ, എന്നൊക്കെയാണ് പറയുക. അവൾ ചിതിച്ചു, മറുപടി എന്നും പറഞ്ഞില്ല. അന്ന് ഞാൻ വിടിൽ ചെന്നപ്പോൾ പുതിയ ലക്കം ‘പുസ്തകയും’ ‘ബാലയുഗവും’ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ എവിടെയോ വെള്ളമില്ലാത്ത നാടുകളെപ്പറ്റിയും അവിടെ മല്ല് കുഴച്ചു വെള്ളം എടുക്കാൻ അവർ കണ്ണപിടിച്ച വിദ്യയെപ്പറ്റിയും (അതെന്നായിരുന്നു എന്ന് പിന്നെ ഒരിക്കലും മനസ്സിലായും ഇല്ല) വായിച്ചു. പിറ്റേന് ഞാൻ അവളോട് അതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. അവൾ പിന്നെയും ചിരിച്ചു. ‘ഞങ്ങളും അങ്ങനൊ ചെയ്യേണോ’. അവൾ ചെപ്പിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞത് ഞാൻ അപ്പോഴേക്കും മറന്നിരുന്നു. പിന്നെ കുറേക്കാലം ഞാൻ കരുതിയിരുന്നത് അവൾ മല്ല് കുഴിച്ചെടുത്ത വെള്ളം കൊണ്ട് കുളിക്കുന്നത് കൊണ്ടാണ് തലയിൽ ഇങ്ങനെ മണ്ണ് പറിയിരിക്കുന്നത് എന്നാണു.

സ്കൂളിൽ ഇരുന്നാൽ കൂടലു കാണാൻ പറില്ല. സ്കൂളിൽ വലിയ മതിലും രണ്ടു രോധുകളും ഒരു പള്ളിയും കുറച്ചു കുടിലുകളും ഞങ്ങൾക്കും കൂടലിനും ഇടയിലുണ്ട്. എന്നാൽ ഒന്ന് വേഗത്തിൽ ഓടിയിരിങ്ങാവുന്ന ദുരമേ സ്കൂളിനും കൂടലിനും ഇടയിലുണ്ടും, സ്കൂളിൽ നിന്ന് പക്ഷെ വിമാനങ്ങൾ കാണാൻ പറ്റമായിരുന്നു. അന്ന് വിമാനത്താവളും ഇതു വലുതെന്നുമല്ല, എന്നോ രണ്ടോ രണ്ടിവേ മാത്രമുള്ള, കറങ്ങുന്ന അതഭൂതം പോലെ എയർ ട്രാഹിക് ക്രേണോൾ ടവർ നടുകൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കീരു ഭൂമി. സ്കൂളിനും വിമാനത്താവളത്തിനും ഇടയിൽ അന്ന് ഒരു മുള്ളുവേലിയുണ്ട്. പക്ഷെ അതിനുംതു പോയി നിന്ന് വിമാനം പൊങ്ങുന്നത് കാണാൻ ഞങ്ങൾക്ക് അനുവദമില്ല. ഇടക്കാപ്പോഴോ സ്കൂളിലെ ഒരു ചട്ടമി വേലി ചാടിക്കെന്നു രണ്ടിവേയിൽ ഓടിക്കെയിരെന്നൊക്കെ

സ്കൂളിൽ ഇരുന്നാൽ കൂടലു കാണാൻ പറില്ല. സ്കൂളിൽ വലിയ മതിലും രണ്ടു രോധുകളും ഒരു പള്ളിയും കുറച്ചു കുടിലുകളും ഞങ്ങൾക്കും കൂടലിനും ഇടയിലുണ്ട്. എന്നാൽ ഒന്ന് വേഗത്തിൽ ഓടിയിരിങ്ങാവുന്ന ദുരമേ സ്കൂളിനും കൂടലിനും ഇടയിലുണ്ടും, സ്കൂളിൽ നിന്ന് പക്ഷെ വിമാനങ്ങൾ കാണാൻ പറ്റമായിരുന്നു. അന്ന് വിമാനത്താവളും ഇതു വലുതെന്നുമല്ല, എന്നോ രണ്ടോ രണ്ടിവേ മാത്രമുള്ള, കറങ്ങുന്ന അതഭൂതം പോലെ എയർ ട്രാഹിക് ക്രേണോൾ ടവർ നടുകൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കീരു ഭൂമി. സ്കൂളിനും വിമാനത്താവളത്തിനും ഇടയിൽ അന്ന് ഒരു മുള്ളുവേലിയുണ്ട്. പക്ഷെ അതിനുംതു പോയി നിന്ന് വിമാനം പൊങ്ങുന്നത് കാണാൻ ഞങ്ങൾക്ക് അനുവദമില്ല. ഇടക്കാപ്പോഴോ സ്കൂളിലെ ഒരു ചട്ടമി വേലി ചാടിക്കെന്നു രണ്ടിവേയിൽ ഓടിക്കെയിരെന്നൊക്കെ

രൈ കമയും അന്ന് നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു.
അതിനുശേഷം മുള്ളുവേലിൽ 'കരിസ്റ്റ് പിടിക്കു'
എന്നൊരു കിംവദന്തിയും, അതുകൊണ്ട് വലിയ
പരാക്രമത്തിനൊന്നും അങ്ങനെയാരും പോകാറില്ല.
എന്നാലും വിമാനം റണ്ട് വേയിൽ രാജകീയമായി
ഉരുണ്ടുപോകുന്നതും, അപ്പോളുണ്ടാകുന്ന
ശക്തമായ കാറ്റിൽ അതിനു ഇരുവശവുമുള്ള
പുല്ലും ചെടിയും മുഖം തിരിച്ചു ചരിഞ്ഞു
നിൽക്കുന്നതും ദുരെ നിന്നുപോലും കാണാൻ
രസമായിരുന്നു.

ഇടവേളനേരത്ത് വിമാനം വന്നുപോകുന്നതിന്റെ
മുരളൽ കേൾക്കുന്നോൾ ശ്രദ്ധിക്കിൽ
കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന എല്ലാവരും കൈപ്പുത്തി
കൊണ്ട് മുഖത്തെക്കുള്ള വെയിൽ മറച്ചു
ആകാശത്തെക്ക് നോക്കി നിൽക്കും. ഒരു കുറുക്ക്
പക്ഷിയെപ്പോലെയത് പറന്നു പൊങ്ങുന്നത് എത്ര
തവണ കണ്ണാലും അതഭൂതം തീരില്ല.
വിമാനത്തിന്റെ മുഴക്കം കെട്ടടങ്ങുന്നോൾ താൻ
ഇവിടെത്തെന്നയുണ്ട് എന്നോർമ്മിപ്പിച്ചു കൊണ്ട്
കടൽ പിന്നെയും തണ്ണെള്ളുടെ ശബ്ദപ്പോകത്ത്
കയറിവരും. കുറുങ്ങലും, മുരളലും, ഇടയ്ക്കു
നിലവിളിയുമായുള്ള കടൽത്തിരയുടെ താളങ്ങൾ
തണ്ണെളെ വിട്ടുപോകാതെ വീട്ടിൽ എത്തിയാലും
കുടൈയുണ്ടാകും. ഒരു ജലമർമ്മരം പിന്നിട്

കുടൈപ്പോന്നതു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷമാണ്.
അതിരപ്പിള്ളിയിൽ പോയപ്പോൾ.

വള്ളക്കടവിനു ഒരു കിലോമീറ്റർ ഇപ്പറിമാൻ
എൻ്റെ വീട്. ചരിത്രം വിങ്ങി നിൽക്കുന്ന
അമ്മവിടുകളുടെ ഇടയിൽ, എഴുപതുകളിൽ പണി
തീരത്ത് ഒരു പുതിയ ഹാസിംഗ് കോളൻ. അവിടെ
നിന്നും കടലിലേക്ക് കഷ്ടിച്ചു രണ്ടു കിലോമീറ്റർ
ഭൂരം. വള്ളക്കടവ് പാലം കഴിഞ്ഞാൽ ചീലാനി
മരങ്ങൾ മതിലുകൾക്ക് മുകളിലും എത്തി
നോക്കുന്ന ഇടത്തരം വീതിയുള്ള ടാറിട് നല്ല
റോധ്. ശംഖുമുഖം വലിയതുറ പുതുറ
ബീമാപള്ളി പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്ന ബല്ലിൽ
കയറി അതുവഴി പോകുന്നോൾ വിശ്രമിക്കാൻ
അനുവദം തേടി വരുന്ന ഒരു വലിയ
പക്ഷിയെപ്പോലെ വിമാനം മുകളിൽ വടക്ക് ചുറ്റുന്നത്
ചിലപ്പോളൊക്കെ കാണാൻ.

ഞങ്ങൾ തിരുവന്നപ്പരത്തുകാർക്ക് എത്ര
കണ്ണാലും മതിവരാത്ത ആശോഷമാണ് ആറാട്.
എൻ്റെ വീടിനു മുന്നിലുംടെയാണ് ആറാട്
പോകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അതിനു ആറാട്
റോധ് എന്നാണു പേര്. ആറാട് പോകുന്ന
ദിവസങ്ങളിൽ ടാറിട് പഴിയിൽ കടൽ മണ്ണ് കൊണ്ട്
വെള്ള വിരിക്കും. ഇരുവശവും തോരണം കെടും.
ശൈപ്പമനാഡൻ എഴുന്നള്ളുന്ന നേരമാകുന്നോൾ

ആറാട് ചെന്ന് നിൽക്കുന്നത്
ശംഖുമുഖം കടപ്പുറത്താണ്. അവിടെ
നീരാടി വിശ്രദിജശ
തിരിച്ചുഴുന്നള്ളിപ്പോവുന്നതോടെ
ആറാടെടുന്നു പറയുന്ന ചടങ്ങ് തീരും.
അന്ന് ശംഖുമുഖം കടപ്പുറത്
പതിവിലും കുടുതൽ
നഗരവാസികളുണ്ടാവും. സാധാരണ
പ്രവൃത്തിരിവസങ്ങളിലെ
സാധാപനങ്ങളിൽ അവിടെ കരയിൽ
വിശ്രമിക്കുന്ന വള്ളുവും വലയും,
കടലിനെ നോക്കിയിരിക്കുന്ന
പരിസ്വരവാസികളും മാത്രമേ
അനോംകൈ ഉണ്ടാവാറുള്ളു.

വിടുകൾക്ക് മുന്നിൽ വിളക്ക് കൊള്ളുത്തി വയ്ക്കും. ബല്ലൻ വിൽക്കുന്നവർ വർദ്ധിച്ചെല്ലാമധ്യ നിരങ്ങൾ ആശോഷിച്ചു ഞങ്ങൾക്കു കൊതിപ്പിക്കാൻ നിരന്നു നിൽക്കും. അന്ന് പ്രവൃത്തി ദിവസമാണെങ്കിൽ ഉച്ചക്കുശേഷം അവധിയാണ് എല്ലാവർക്കും. വർഷത്തിൽ രണ്ടു തവണ പട്ടമനാഭസാമി കേഷ്ട്രത്തിലെ അല്പൾ/ പെക്കുനി ആറാട്ട് കടന്നു പോകുന്ന സാധാഹനങ്ങളിൽ വിമാനത്താവളം അടച്ചിടുന്നു എന്ന് അറിയിപ്പുണ്ടാകും പത്രത്തിൽ. കാരണം അനുനാക്കേ ആറാട്ട് പോകുന്നത് വിമാനത്താവളം വഴിയാണ്. വിമാനത്തിൽനിന്ന് മുഴക്കം കേക്ക് ആറാട്ടിനു എഴുന്നള്ളിക്കുന്ന ആനയും കുതിരയും ഒക്കെ വിരഞ്ഞാൽ എന്ന് ചെയ്യും എന്ന് കരുതിയാണോ അന്ന് വിമാനത്താവളം അടച്ചിടുന്നത് എന്ന് ഒരു സഹപാർഡി ചോദിച്ചത് ഓർമയുണ്ട്! ആയിരക്കും അശ്ലീ! ഉടവാൽ പിടിച്ചു നടന്നു പോയിരുന്ന രജാവ് വിമാനത്തിൽ കയറിയിട്ടുള്ള ആളായത് കൊണ്ട് പേടിയാവില്ലായിരിക്കും. അപ്പോൾ കൂടെ പോകുന്ന ആബന്നുങ്ങളും പെണ്ണുങ്ങളും ബാൻഡ് സംഘവും നാദസരക്കാരുമോക്കെയോ? ആവോ!

ആറാട്ട് ചെന്ന നിൽക്കുന്നത് ശംഖുമുഖം കടപ്പാത്താണ്. അവിടെ നീരാടി വിഗ്രഹങ്ങൾ തിരിച്ചുമുന്നള്ളിപ്പോവുന്നതോടെ ആറാട്ടെന്നു പറയുന്ന ചടങ്ങ് തീരും. അന്ന് ശംഖുമുഖം കടപ്പാത്ത് പതിവില്ലും കൂടുതൽ നഗരവാസികളുണ്ടാവും. സാധാരണ പ്രവൃത്തിവിവസങ്ങളിലെ സാധാഹനങ്ങളിൽ അവിടെ കരയിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന വള്ളവും വലയും, കടലിനെ നോക്കിയിരിക്കുന്ന പരിസരവാസികളും മാത്രമേ അനുനാക്കേ ഉണ്ടാവാറുള്ളു.

പകർ പോയാൽ അങ്ങനെയല്ല. റോഡിൽ നിന്ന് അല്പം മാറി പൊരിയുന്ന മണലിൽ മീൻ ഉണക്കാൻ നിരത്തി ഇട്ടിരിക്കുന്നത് കാണാം. കണ്ണ് മണ്ണത്തിലുണ്ട് വെയിലാണ് ആ നേരത്ത്. കാല്ലുത്താദുരന്തരാളം നീല നിറത്തിൽ കടലാഞ്ഞെന തിളങ്ങി കിടക്കുന്നുണ്ടാവും. സാധാരണയായി എനിക്ക് ആ നേരത്ത് അത് വഴി പോകേണ്ടിവരാറില്ല. ഒരിക്കൽ സ്കൂളിൽ വെച്ച് പനി വല്ലാതെ കൂടി അപ്പോൾ വിളിക്കാൻ വന്നു. അന്ന് ഓട്ടോറിക്കഷയെന്നും തിരുവന്നപുത്രത് ഓടിയിത്തുടങ്ങിയിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾക്ക് വിട്ടിൽ വാഹനവുമില്ല. ഒന്നുകിൽ ടാക്സി പിടിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ ബന്ധിൽ പോകണം. അപ്പോൾ കൂടും ജോലിയുള്ള സാരിഞ്ഞ കാറിൽ ആൺ എന്ന് വന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയത്. അനുബന്ധം പനിയുടെ ചുട്ട് ഉള്ളില്ലും വെയിലിരുന്ന് ചുട്ട് പുറത്തുമായി എന്നു ഉച്ചനേരത്ത് ശംഖുമുഖം കടൽത്തിരം കാണുന്നത്. വെയിലിരുന്ന് മണ്ണ നിറം മണലിൽ പടർന്നു കിടക്കിരുന്നു. അന്തരീക്ഷത്തിനു ഉണക്കമെന്നിരുന്ന് മണമുണ്ടായിരുന്നു. അമു കൂടെ ഇല്ലാത്തത് നന്നായി എന്നെന്നിക്കു തോന്തി. എന്നേ

**ശംഖുമുഖത്തും പലിയതുറയിലും
ക്കൈനിനു നടന്നാണിവർ**
**കച്ചവടത്തിനു വരുന്നത്, അതും
രാവിലെ എട്ട് മണിക്ക് മുന്നേ**
**എത്തണമെങ്കിൽ എത്ര നേരത്തെ
വിട്ടിൽ നിന്ന് ഇരഞ്ഞുമായിരിക്കും**
എന്ന് താൻ അന്നും
ആലോച്ചിച്ചിട്ടുണ്ട്. മീൻവള്ളം
അടുക്കുന്നയിടത്ത് നിന്ന്
കച്ചവടത്തിനുള്ളതും വാങ്ങി
വേണമല്ലോ നടപ്പ് തുടങ്ങാൻ?
അവർക്ക് വിട്ടിൽ സഹായിക്കാൻ
ആളു കാണുമോ, എന്നെന്ന്
അമയ്ക്കുള്ളത് പോലെ?

അപ്പോൾ ഒരു ദീപ്പുകാരനാണ്. വേദനാട്ടുകായലിരുന്ന് കരയിൽ നിന്ന് വന്നയാൾ. മീനിരുന്ന് മണം അപ്പോൾ ഇഷ്ടമാണ്. എന്നാൽ എന്നേ അമ്മക്ക് അങ്ങനെയല്ല. സന്സ്കൃതകാഡി അമു, പാചകവിദ്യം ആശേഷകിലും മീൻ വയ്ക്കാൻ താല്പര്യമില്ലായിരുന്നു. മീനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ഗസ്യവും അമ്മയ്ക്ക് സഹികില്ല. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ വിട്ടിൽ അടുക്കളയിൽ സഹായത്തിനു നിൽക്കുന്നവരാണ് അനുനാക്കേ മീൻ വയ്ക്കുന്നത്. വിട്ടിൽ മീൻ വിരിക്കാൻ കൊണ്ടുവരും. മീൻ കൊണ്ടുവരുന്നവരെ വെള്ളച്ചി എന്ന് വിളിക്കുന്നമനാണ് പറഞ്ഞു തന്നിട്ടുള്ളത്. അങ്ങനെ വിളിക്കുന്നതാണ് അവർക്ക് ഇഷ്ടം പോലും. വലിയ കൂട്ടയിൽ പലതിനും മീനും ചുമനു ‘അമാ... അമച്ചിയേ...മീൻ വേണാ... നെതേതാലിയുണ്ട് അയിലയുണ്ട് വക്കയുണ്ട്’ എന്നൊക്കെ വിളിച്ചു പറയും വെള്ളച്ചി. ലുക്കിയും ചോളിയും ധരിച്ചു, തോളിൽ ഒരു തോർത്തുമിട്ടു വരുന്ന അവരുടെ നടത്തത്തിനു തന്നെ നല്ല താളമാണ്. കൂട്ടയുടെ സ്ഥാനത്തിനുസരിച്ചു അവരുടെ ശരിരം ആടുന്നത് നോക്കിനിൽക്കാൻ തോന്തി. ശബ്ദത്തിന് ഒരു എട്ടുകട്ട ശൃംതിയുണ്ട്.

ശംഖുമുഖത്തും പലിയതുറയിലും ഒക്കെനിനു നടന്നാണിവർ കച്ചവടത്തിനു വരുന്നത്, അതും രാവിലെ എട്ട് മണിക്ക് മുന്നേ എത്തണമെങ്കിൽ എത്ര നേരത്തെ വിട്ടിൽ നിന്ന് ഇരഞ്ഞുമായിരിക്കും എന്ന് താൻ അന്നും ആലോച്ചിച്ചിട്ടുണ്ട്. മീൻവള്ളം അടുക്കുന്നയിടത്ത് നിന്ന് കച്ചവടത്തിനുള്ളതും വാങ്ങി വേണമല്ലോ നടപ്പ് തുടങ്ങാൻ? അവർക്ക് വിട്ടിൽ സഹായിക്കാൻ ആളു കാണുമോ, എന്നേ അമയ്ക്കുള്ളത് പോലെ? അമ

കൊണ്ടുപോകുന്നുംപോലെ അവർ ചോറ് പൊതിഞ്ഞു
കൊണ്ട് വരാറുണ്ടോ ഉച്ചക്ക് കഴിക്കാൻ? അവർ
വിട്ടിൽ എന്താവും കാസ്റ്റിക്ക് കഴിക്കുക? ഞാൻ ഒരു
ദിവസം ഇത് മെരിയോടു ചോദിച്ചു. മെരി ചിരിച്ചു
കൊണ്ട് തിരിച്ചു ചോദിച്ചു, ‘മാളം നാ കഴിച്ചേ’.
ഞാൻ പറഞ്ഞു, ‘ദോഷ’, ‘ഞങ്ങളും ദാഷ’.

അവരുടെ പേര് മേരി എന്നല്ല. മെമലൻ
എന്നാണു. അമ്പവാ മർദ്ദന. പക്ഷേ ആ
പ്രദേശത്ത് മീൻ വിൽപ്പനക്ക് വരുന്നവരെ
പൊതുവേ മേരി എന്നാണു വിളിച്ചിരുന്നത്
എന്നോർക്കുന്നു. ആ പ്രദേശത്ത് വഴി തിരിച്ചു പങ്കു
വച്ചാണ് അവർ കച്ചവടത്തിന് എത്തുന്നത്.
രഞ്ജുടെ കാച്ചുമെറ്റ് ഏതിയതിലേക്ക് മറ്റാരും
അതിക്രമിച്ചു കയറാൻ പാടില്ല എന്നൊരു നിയമം
ഉള്ളത് പോലെ. ആരോടും അവിടെയുള്ളവർ പേര്
ചോദിക്കാറില്ല. എല്ലാരും മേരി.

മെല്ലൂ കുട്ടയിൽ നിന്ന് മീൻ എടുത്തു
വയ്ക്കുന്നോൾ സാധാരണ ദിവസങ്ങളിൽ
ഞാനോ അമ്മയോ കാണാറില്ല ഞങ്ങൾ
സ്കൂളിലും കോളേജിലും പ്രോഫീഷണലിലും.
അമ്മയുടെ സഹായി ആണ് മീൻ വാങ്ങുന്നത്.
ശനിയാഴപ്രയാസ് എരുപ്പ് മീൻ കാച്ചുകൾ. കുട
നിലത്തിന്കിടക്കാൻ ഞാൻ അതിനുത്ത്
പോയി കുത്തിയിരിക്കും. ‘നീങ്ങിയിരിക്ക്’ എന്ന്
ചുളിഞ്ഞ മുക്കുമായി വന്നു അല്പപം നീങ്ങി നിന്ന്
അമ്മ പറയും. എല്ലാ മീനും ഞങ്ങൾ വാങ്ങില്ല
എന്ന് മെല്ലനക്ക് അറിയാം. വരുളമീൻ അമ്മ
വാങ്ങില്ല, ‘ഹും, പാമിനെപ്പോലെ ഇരിക്കും’,
എന്നാണു മീൻ കുടാതെ അമ്മയുടെ വാദം.
അതുപോലെ ചുരുക്ക് ചോര ചുവയ്ക്കും, വേഗം
എത്രൊ മീനിനു ദേക്കര നാറ്റമാണ്, ഇങ്ങനെയുള്ള
മൊഴിമുത്തുകൾ കേട്ട കഴിഞ്ഞു സ്ഥിരം
വാങ്ങുന്നത് ചാളയോ, അയിലയോ,
നന്തേതാലിയോ, അങ്ങനെ ചെറിയ മീൻ
എത്തെക്കിലുമാണ്. തിരിഞ്ഞു നോക്കുന്നോൾ
അതൊരു സാമ്പത്തിക തീരുമാനം ആയിരുന്നില്ലെല്ലു
എന്ന് പിന്ന തോന്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് വരെ
അമ്മയോട് അതിനെപ്പറ്റി ചോദിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷെ
ഇപ്പോൾ മീൻ വറുക്കുന്ന മണമൊക്കെ വരുന്നോൾ
നി വരുത്തതാണോ, എങ്കിൽ ഞാൻ കുടാം എന്ന്
പറയാൻ മാത്രം അമ്മ മാറിയിട്ടുണ്ട്. അവതു
കൊല്ലും കൊണ്ട് കടക്കു ഒരു സ്ത്രീയിൽ വരുത്തിയ
മാറ്റം.

‘எமெலன்யுடை மீஸ்கூக் தாசீ ஹிகூஸோஸ் உத்த அதே சர்யமான் என்ற வாவிலை காணும் ஸங்புழுவும் கடப்புரின்தினும். பட்டு மீனிரை மளை. என்ன ஸ்கூஶ்செல்லித் தூண் போகார். கடப்புரின் ஏதறையோசு அதையும் முக்கு விடக்கினி மளை பிடிக்கும். பிளை கை புரிந்திடும். அரை மினிட் கடக்கலையிற் கை நிவர்த்திக்காசின்று விரித் தக்கி வோக்குயோசு கிடும் ஒரு உப்புறைமுள்க். கூட்டுறையை விழேற்ற ஹத் செய்யும்து காணுஸோசு களைக்கூர் தக்கப்பிள்ளை ‘கை அக்குறிசெட’ ஆய் உரக்கை

കുവുന്നതോടെ തൈങൾ പരിപാടി മതിയാക്കും, അപ്പോഴേക്കും കടപ്പറ്റിനു കടന്നു തൈങൾ പളഞ്ഞിയുടെ മുന്നിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ടാവും.

മീണം അവിടെയല്ലാതെ പിനെ കിട്ടിയത്
രണ്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു സ്കൂൾ ബസ് വിട്ടു
ടാക്സിയിൽ പോകാൻ തുടങ്ങിയപ്പോളാണ്.
ഇല്ലാം ദൈവവുടെ ടാക്സി. ആളുടെ രൂപം
അണുന്നെ ആയത് കൊണ്ടാണ് ആ വിളിപ്പേര്,
സർക്കുള്ള പേര് ഇപ്പോഴും അറിയില്ല. കാറിന്റെ
പുറകു വശത്താണ് പെൺകുട്ടികൾ ഇരിക്കുന്നത്.
ചില ദിവസം ഭാഗ്യത്തിന് സെഡ് സീറ്റ് കിട്ടും,
അപ്പോളാണ് വലിയതുറ പാലത്തിന്റെ വശത്ത്
കുട്ടി പോകുന്നോൾ വഴിയില്ലെങ്കിൽ മീൻ കച്ചവടം
ശ്രദ്ധിച്ചു തുടങ്ങിയത്. നിരന്തരയായി ഇൻക്ലൂണ്
കുറെ അമ്മമാർ. മുന്നിൽ കുടയിൽ നിരക്കെ മീൻ.
അവിടെയെത്തുമ്പോൾ കുറച്ചു തിരക്കുള്ള റോഡ്
ആയതു കൊണ്ട് പത്രേക്കയേ വണ്ണി
പോകുകയെല്ലാം. അപ്പോൾ മുക്ക് വിടർത്തിയാൽ
കിട്ടും മെലുനയുടെ മീൻകുടയുടെ മണം. എന്നും
പ്രിയപെട ഒരു ഗസം.

ପିଲୋଇ ରୁହାର୍ ପାର୍ଶ୍ଵଜୀବି କଷିଣରୁ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳର କୁଟୁମ୍ବାଙ୍ଗ ରୁ ବାନ
ନଗରତିର ପାଇଁ ତୋରାଙ୍ଗ ପ୍ରିୟତମାଙ୍ଗ ପାଞ୍ଚମିର
କୁଟୁମ୍ବ କୋତିଯାଇଟିକ ନଗରତିର ଦୁରୟୁତ୍ତମ
ରୁ ମୀଳ ମାର୍କର୍ଟ ଅନେଷ୍ଟିଚ୍‌ ପୋଯି. ଅବିରା
ସକୁଟର ନିରତି ଆବେଶତେବେଳ ମାର୍କର୍ଟିଙ୍ଗ
ନକୁପିଲେକ ହୁଏଇପ୍ରକାଶ ଆବ୍ୟମେଳାଙ୍ଗ ମୁକ୍ତ
ପିଲାର୍ତ୍ତି ଗୋକ୍ରି. ବାସ୍ତବତିର ସକଳ ବନ୍ଦୁ
ରୁ ପରିଚୟବ୍ୟାଙ୍ଗ ଲ୍ଲୋତ ରୁ ବଲ୍ଲୋତ ମଳାଂ.
ଆତ ମିଳିର୍ଦ୍ଦ ମଳମାତିରୁଣିଲ୍ଲ. ଏରେ ବଲିଯତୁର
କଳିର୍ଦ୍ଦ, ଏରେ ଶଂବୁମୁଖ କମ୍ପ୍ୟୁଟରିର୍ଦ୍ଦ
ମଳମାତିରୁଣିଲ୍ଲ. ଚାଲିତ ପ୍ରୁଣମିଳିର୍ଦ୍ଦ, ଉଣକ୍ଷ
ପୋରାତନ ଉପ୍ତିକ ପାକିଯ ମିଳିର୍ଦ୍ଦ...

இன் ஏரெடாக்ஷேயோ மாரிய குடும்பத்திற் ஏரெட் கடலும் மாரி. ஶங்குமுவா கடப்புரீரா இன் விழுதிய படிக்கலை போலை செருதாயி. ஒரு ஶங்கு போலும் இபோஸ் கிடாரிலூ அவரை நின். மிகுங்கள், அத் திருக்குடை அமைமாறுள்ள. பக்ஷ அது பாரு பசுமீன் மளமில்.

ആദരാൺജലി

കുസുമ ജോസഫ്

കോർഡിനേറ്റ് എൻ.എ.പി.എം

പത്ര പുഴയായി ഒഴുകി മിശ്ര

നവം- 16 ന് ലത മരണപ്പട്ടനാഡി
പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകർക്ക് വിശേഷിച്ച് പുഴയും
കാടും സംരക്ഷിക്കാനാരഞ്ഞനവർക്ക്
ആധികാരിക അറിവുകളുടെ ഉറവിടം
വറ്റപ്പോയല്ലോ എന്ന വേദമായിരുന്നു. പിന്നീടു
നടന്ന അനുശോചന യോഗങ്ങളിലെല്ലാം
അറിവിനെ ആയുധമാകി പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളെ
സമര സജ്ജമാക്കിയ പോരാളിയായി
വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. വളരെ ശർത്ഥായ ഒരു
അടയാളപ്പട്ടനതലാണത്. വിശേഷിച്ച്
ചാലക്കുട്ടിപുഴയിൽ അതിരസ്തിളി വെള്ളച്ചാട്ടത്തിനു
മുകളിലായി അണംക്കെട്ടു നിർധിക്കാനുള്ള
സർക്കാർ ശ്രമങ്ങളെ വെള്ളത്തിന്റെ അളവ് ഓരോ
സീസണിലും എത്രയാണ് എന്നും അതു വെള്ളം
കൊണ്ട് എത്ര വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കാമെന്നും
അതിന് എത്ര പണം ചെലവാകുമെന്നും കൃത്യമായ
കണക്കു നിരത്തി പദ്ധതി സാമ്പത്തികമായി വലിയ
നശമുണ്ടാക്കും എന്ന് സ്ഥാപിച്ചു. കാടിന്റെ
ശോഷണം പുംഫ് വരുത്താവുന്ന വലിയ
പ്രതിസന്ധിയും കണക്കുകളുടെ രേഖകളുടെ
അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനത്തെ കോടതിയെ
ബോധ്യപ്പെടുത്താനായി. ആ അർത്ഥത്തിൽ
ശവേഷകയായ പോരാളിയായിരുന്നു ദോ.എ.ലത.

റിവർ റിസർച്ച് സെൻറർ എന്ന സ്ഥാപനം നടത്തി
കേരളത്തിലെ ഇന്ത്യയിലെ ലോകത്തെ നദികളെ
പരിക്കാണും അറിയാനും അവധും
പുനരുജ്ജീവനത്തിന് ആവുന്നതു ചെയ്യാനും
അവസാനം വരെ പരിശുമിച്ചു. നദികളും കാടുകളും
ലഹരിയായ ഒരാളായിരുന്നു ലത. സർക്കാർ
ഉദ്യോഗം വേണ്ടുന്ന പെച്ച് നദികളിലേക്ക്
ഇരഞ്ഞിപ്പോയ ജലജീവിയായിരുന്നു ലത. അറിവിന്റെ
പ്രകാശം പരത്യാഭ്യാസം അതിന്പുറം
കാല്പനികമായ സൗഖ്യരൂപത്തെ അനുഭവിപ്പിക്കാൻ
കഴിഞ്ഞു എന്നതുകൂടി ദോ. ലതയുടെ നേട്ടമായി
എണ്ണം എന്ന അഭിപ്രായമുണ്ട് എനിക്ക്.

സമരങ്ങൾ വന്നതുകൾ മാത്രം ആധാരമാക്കി
സാധ്യമാകുന്ന ഒന്നല്ല. അത് വൈകാരികമായ
ഉണർച്ചയിൽ ഉണ്ടാകുന്നതു കൂടിയാണ്. അതെന്നും
വൈകാരികത കൂടി ഉണ്ടാകുന്നോണേ
സമരപ്പോരാളികൾക്ക് ദിർഘനാൾ രംഗത്ത്

തുടരാനാവു’ . കേരളത്തിലെ ജനകീയ
സമരങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കാല്പനിക സാമ്പര്യമുള്ള
സമരമായിരുന്നു അതിരസ്തിളി പദ്ധതിക്കെതിരെ
നടന്നത്. കേരളത്തിലെ അപൂർവ്വം
പാർട്ടികളിലെണ്ണക്കുയുള്ള രാശ്തീയ പ്രവർത്തകരും
സാമാന്യ ജനവും വലിയ തോതിൽ വർഷങ്ങളോളം
അതിരസ്തി സമരത്തോട് ഏകക്ഷേപപ്പെട്ടു.
മലയാളിയുടെ, യുവതയുടെ വികാരമായി
അതിരസ്തിയിൽ മാറ്റിതീർക്കാൻ ലതയുംപ്പട്ടന
നേതൃത്വത്തിന് സാധിച്ചു. വസ്തുതകൾക്കപ്പെടുത്ത്
മനസ്സിലും നദി ഒഴുകാൻ ഹൃദയഹാരിയായ
വെള്ളച്ചാട്ടം സന്നമെന്നു് കരുതാൻ പാകത്തിന്
വൈയക്കിക്കു അനുഭവമാക്കി സമരത്തെ
പരുവപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ലത വിജയിച്ചു എന്നതാണ്
അവരുടെ വലിയ നേട്ടം.

ലതയെ പുഴയുടെ അപരനാമമായി
വിലയിരുത്താൻ സാധിക്കുന്നത് പുംക്കായുള്ള
ജീവിതം ജീവിച്ചതിനാൽ തന്നെ .

എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ജനിച്ച് തുശുരിന്റെ -
ചാലക്കുടിയുടെ അരുമയായി മാറിയ ലത വിജയിച്ചു
സമരത്തിന്റെ പടനായികയാണ്. പരിസ്ഥിതി
സമരങ്ങൾ തലമറുകളെ കരുതിയായതുകൊണ്ട്
വ്യക്തിപരനേട്ടങ്ങൾ ലക്ഷ്യം വൈകാരികത്തിനാൽ
വിജയിക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. തോൽക്കു

മോംപാട്ടക്കൽ അമ്മൊന്താപ്പാടം അർപ്പിക്കുന്നു.

സമരത്തിലെ പോരാളികളാകാതെ അറിവുകൊണ്ടും ആരത്താർത്ഥത കൊണ്ടും സത്യസന്ധയ കൊണ്ടും വിജയിക്കാമെന്നു് തെളിയിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. അതിരപ്പിള്ളി പദ്ധതി ഇനി സാധ്യമാവില്ല എന്ന വോധ്യത്താൽ നിന്നാണു് സമരസമിതി പിരിച്ചുവിട്ട് സമരം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതായി പ്രവൃംപിക്കാൻ ലതക്കും സംഘടത്തിനും സാധിച്ചത്.

കൂഷി വിജയാനന്ദ പരിച്ച് പി എച്ച് ഡി നേടി ,കൂഷി ഔഫൈസറായി ഒരദ്ദേശാഗി ജീവിതം തുടങ്ങിയെങ്കിലും അതിലും വലിയ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ലതയെ മുന്നിൽ നിന്ന് പ്രലോഭപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. പാട്ടും ചിത്രം വരയും എഴുത്തും ലതക്ക് വഴങ്ങുമായിരുന്നു. വരഞ്ഞതെല്ലാം മരഞ്ഞളും കാടുമാണ് , പാടിയതെല്ലാം പുഴയെങ്കിലുംപും, എഴുതിയതെല്ലാം പുഴയ റിവുകളാണ്. 'നിള്ളാ നർമ്മദാ ചിൽക്കോ' എന്ന ഗാനം ലത പാടി മനോഹരമാക്കിയതാണ്. ധാരുകൾക്കെതിരെയുള്ള ലതയുടെ പഠനങ്ങൾ ആധികാരിക രേഖകളാണ്.

ഈ ലോകം ഇപ്പോഴുള്ളവരുടെ അതിക്രമത്താൽ കൂട്ടികൾക്ക് കൊള്ളാത്തതാണെന്നും ജനപ്പേരുപും പരിസ്ഥിതി സന്തുലനം തകർക്കുമെന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചു.അതിനാൽ തന്നെ ഈ ലോകത്ത് തങ്ങളുടെ അത്തരം സംഭാവന ആവശ്യമില്ലെന്ന് തീരുമാനിച്ചു.

എസ്. ഉള്ളികൃഷ്ണൻ എന്ന കവിയും പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകനുമായ ഭർത്താവിനും അതു

**പാട്ടും ചിത്രം വരയും എഴുത്തും
ലതക്ക് വഴങ്ങുമായിരുന്നു.
വരഞ്ഞതെല്ലാം മരങ്ങളും
കാടുമാണ്, പാടിയതെല്ലാം
പുഴയെങ്കിലും,
എഴുതിയതെല്ലാം പുഴയ
റിവുകളാണ്. 'നിള്ളാ നർമ്മദാ
ചിൽക്കോ' എന്ന ഗാനം ലത പാടി
മനോഹരമാക്കിയതാണ്.
ധാരുകൾക്കെതിരെയുള്ള
ലതയുടെ പഠനങ്ങൾ
ആധികാരിക രേഖകളാണ്,**

തന്നെയായിരുന്നു നിലപാട്.

51 വയസ്സിൽ ജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ച് മഴത്തുള്ളിയായി നമ്പികളിലുടെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടെങ്കിലും ഇരിക്കുകയാവും അവരിപ്പോഴും. അതിരപ്പിള്ളി സമര പ്രവർത്തകരിൽപ്പെട്ട അസ്ഥിച്ചേംചീ അവരെ അനുസ്മരിച്ചത് 'ലത എന്ന വാക്കിനർത്ഥം വള്ളി എന്നാണെല്ലോ ,ലത നമ്മുടെ ജീവനിൽ ഏകലെബും വാടാത്ത ഓർമ്മയായി പടർന്നു കയറട്ട്' എന്നാണ്. ലതയെ ഓർമ്മിക്കാൻ ലത എന്ന പേരു മാത്രം മതി.

ചർച്ചാവിഷയം

വി.പി.വദീജ

തയ്യേറ്റി സ്വന്ദര്ഥിതി. കുടിശ്ശിയിലെ പോല്ല് വിസ്തരിച്ച് അതി വിശദിച്ചു.

കടൽ ആദ്യമായി കിണ്ടത്തന്നാണ്?

ബാംഗു വയസ്സുകാരി റംസാൻ വ്രതത്തിലെ നോയന് ആദ്യമായി എടുത്ത ദിവസം. ഉച്ച തിരിഞ്ഞതെന്നൊടെ വല്ലാത്ത പരവേശമായിരുന്നു. ഉമ്മ ഇടയ്ക്കിടെ വന്നു വെള്ളം കുടിക്കണം എന്നേന്നേഴ്സിക്കും. നോയ് മുറിച്ചാൽ ഇക്കാക്കായെങ്കെ കളിയാക്കി കൊല്ലുമെന്ന് അറിയാവുന്നതു കൊണ്ട് പിടിച്ചു നില്ക്കാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു. കഷിണം കലശലാധ്യപ്രോൾ ഒന്ന് കിടന്നു. ഉപ്പാപ്പ് വന്നു തട്ടി വിളിച്ചപ്രോൾ കണ്ണ് തുറന്നു. എന്തെ കനി നോയ് പ്രമാണിച്ചു ഉപ്പാപ്പ് (ഉപ്പാവ) അന്ന് താലുക്ക് അപ്പീസിൽ നിന്നും നേരത്തെ എത്തിയതാണ്,

‘മോബൈൽ, കാച്ചു’ (ഉപ്പാവ മാത്രം വിളിക്കുന്ന പേരാണത്) ‘കുപ്പായം മാറ്റ്, കടൽ കാണാൻ പോകാം.’

ഉപ്പാവയേണാപ്പും പുറത്തു പോയാലുള്ള രസമിയുന്നതു കൊണ്ട് കഷിണമെല്ലാം പന്ന കിടന്നു. വേശം കയ്യിൽ തുണ്ടിയിരിങ്ങി.

കുറേ നടന്ന് കടല് കാണാൻ തുടങ്ങി. ആ അനുഭവം തലച്ചോറു എത്തോ കോൺഡിൽ പിടിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ രംഗത്തിന്തെ ഓർമ്മ എന്നും ആ നിമിഷങ്ങളിലേക്കു എന്നെ കൊണ്ടുപോവുന്നു. കടലോല്ലുള്ള ആ അനുഭൂതിക്കു അനും പേരിഞ്ഞടക്കായിരുന്നു. അതനുഭവിച്ചു തന്നെ അരിയണം.

ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും സുന്ദരമായ നിമിഷം എതായിരുന്നു എന്ന ചോദിച്ചാൽ അതിനു ഒരു ഉത്തരമേ ഉള്ളൂ. കടലിനടുത്തു ഉപ്പാവയുടെ കയ്യും പിടിച്ചു എല്ലാം മറന്നിരുന്ന ആ നിമിഷം. മടങ്ങുന്നോൾ വിണ്ണും വിണ്ണും തിരിഞ്ഞു നോക്കി. ഉപ്പാവന്തെ കല്ലിലും വല്ലാത്ത ഒരു തിളക്കം. ആ

ഭൂമിയിലെ ജീവജാലങ്ങൾക്ക്
പ്രകൃതി കനിഞ്ഞു നൽകിയ
വരദാനമാണ് കടൽ. പുരാതന
കാലം മുതലേ അത്
മനസിലാക്കിയവർ കടൽ
മാർഗം ലോകം മുഴുവൻ
സഞ്ചരിച്ചു പറിക്കാനും
പറിപ്പിക്കുവാനുമുള്ള
ശ്രമഭാരംഭിച്ചിരുന്നു.
പുരാതന
യുഗങ്ങളിൽ
മനുഷ്യർ
കടലിന്റെയും
നദികളുടെയും
ഭാഗമാവാൻ
ശ്രമിച്ചിരുന്നു.
സംസ്കാരം
പുരോഗമിച്ചു
തുടങ്ങിയപ്രോൾ
സഞ്ചരിക്കൾ കടലിനെ
ഉപയോഗപ്പെടുത്തി.

അബ്യു വയസ്സുകാരിയുടെ ആള്ളാദം പ്രസർപ്പിച്ച്
അതു നിറവിൽ ഉപ്പാവ എന്നെന്ന അണ്ടച്ചു കുട്ടി.

കടൽ കാഴ്ചയിൽ നിന്ന് മരണത്തപ്പോൾ
ചക്രവാളങ്ങൾ അതിരിട്ട് ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി.
കല്ലുതാതിടത്തു കാണാനെന്തിയത് കണ്ണ
വിസ്മയം വിട്ടുമാൻഡില്ല. നോന്നുണ്ടെന്ന കാര്യം
കുട്ടി മരന്നു പോയിരുന്നു.

സ്കൂളിൽ പോയി തുടങ്ങിയപ്പോൾ
സാമുഹ്യപാഠങ്ങളിലും മറുമായി കടലിനെക്കുറിച്ച്
പറിക്കാൻ തുടങ്ങി. വിസ്തരിച്ചാനും അണ്ണുകുലും
കടലും മാറി മഹാസമുദ്രങ്ങളെക്കുറിച്ചും
അടിസ്ഥാനപാഠങ്ങൾ അറിഞ്ഞു. കടലിനെ
അറിയാൻ ജൂം എന്ന് പോരുന്നു അറിഞ്ഞു
തുടങ്ങിയപ്പോൾ വിസ്മയം കുട്ടിക്കുട്ടി വന്നു.

ഭൂമിതിലെ ജീവജാലങ്ങൾക്ക് പ്രകൃതി കനിഞ്ഞു
നൽകിയ വരദാനമാണ് കടൽ. പുരാതന കാലം
മുതലേ അത് മനസിലാക്കിയവർ കടൽ മാർഗ്ഗം
ലോകം മുഴുവൻ സഖ്യരിച്ചു പറിക്കാനും
പറിപ്പിക്കുവാനുമുള്ള ശ്രമമാരംഭിച്ചിരുന്നു. പുരാതന
യുഗങ്ങളിൽ മനുഷ്യർ കടലിന്റെയും നദികളുടെയും
ഭാഗമാണ് ശ്രമിച്ചിരുന്നു. സാംസ്കാരം
പുരോഗമിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ സഖ്യാർക്കൾ
കടലിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി. ഫാഫിയാൻ,
ഇബ്ന്യു ബത്തുത്ത, മാർക്കോ പോഎ, ക്യാപ്റ്റൻ
കുക്ക്, കൊളംബസ്, ഷേവിഡ് ലിവിംഗ്സ്റ്റൺ
തുടങ്ങിയ ഒട്ടറു പേര് ലോകത്തിൽനിന്ന് നാനാ
ഭാഗത്തും എത്തിച്ചേരുന്നു. ഒരു പരിധി വരെ കടൽ
നൽകിയ പോസിറ്റ് എന്നർജി ഈ

സഖ്യാർക്കളുടെ പല നേടങ്ങൾക്കും കാരണമായി.
കടലും കടലോളമുള്ള അവരുടെ ആശയും അവരെ
ഉയരങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചു.
ജീവജാലങ്ങൾക്ക് വേണ്ട എല്ലാത്തരം
പോഷകങ്ങളും കടലിലുണ്ട്. അത് പരമാവധി
പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം എന്ന് മാത്രം. തോമസ് ശ്ര
പരിഞ്ഞ പോലെ മഹാസമുദ്രങ്ങളിലെ
അഗാധഗർത്തത്തിലുറങ്കിടക്കുന്ന മുത്തുകൾക്കു
അതിരില്ല. കടലിലെ ആർത്ത സംസ്വാഞ്ചങ്ങളാണെത്ര
എറുവും അധികം ഓക്സിജൻ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നത്.
ഓസോൺ പാളികൾക്കു വിളളുണ്ടാക്കിയ
വിരുതമാരണഘ്രം നമ്പൾ. കടലിനെ സുക്ഷമമായി
ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനു പകരം
അതിനെയും നശിപ്പിച്ചാലെ അടങ്കു എന്ന
വാഗിയാണ് നമ്പൾ. കര കുട്ടിക്കളെ വേണ്ട
വിയത്തിൽ പരിപാലിക്കാതെ അമ്മയാണ്. അത്
ഭൂമിതിലെ എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളെയും (യുദ്ധം,
ആണവ പരീക്ഷണം കൊണ്ടുണ്ടാവുന്നതു,

ഇലക്കോൺിക് അവശിഷ്ടങ്ങൾ, രാസമാലിന്യങ്ങൾ,
കീടനാശിനികൾ, പ്ലാസ്റ്റിക്) മഴയെയും കാറ്റിനെയും
കുട്ടിപ്പിടിച്ചു കടലിലേക്ക് ആക്കിവിടും. പാവം
കടൽ മുടിയന്നായ പുത്രരെ പിതാവിനെപ്പോലെ
എല്ലാ കുന്നായ്മകളും ഏറ്റു വാങ്ങുന്നു. ഫലമോ?
എത്താരു ജീവിക്കും അവകാശപ്പെട്ട സമുദ്ര
സമത്തു മലിനമാവുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചു മനുഷ്യ
വിരുദ്ധജീവിതത്തിൽനിന്ന് രക്തസാക്ഷിയാണ് കടൽ.
നേരിട്ട് ഒരു ദോഷവും ചെയ്യാനിഷ്ടപ്പെടാത്തവർ
പോലും ഫലമനുഭവിച്ചേ തീരു. മുടിയന്നായ
പുത്രരെ സഹോദരങ്ങളെപ്പോലെ.

പുരോഗമനം എന്ന് പറയുന്ന ഇന്നത്തെ
യുഗത്തിൽ ലോകം ഒരു മൊബൈൽ
ഫോണിലേക്കു ചുരുങ്ങുകയാണ്. ഈനി അത്
ബിന്ദുവിലേക്കു തുരങ്ങുന്ന കാലം വിഭുമാലി.
പുരോഗമനം ചിലപ്പോൾ വളയമില്ലാതെ ചാടുന്നത്
പോലെ ഈ ലോകം ഒരു മായാ പ്രപബ്രഹ്മായി
തീരും.

രു വയസ്സ് തികയുന്നോൾ മുതൽ കുട്ടികൾ
ഫോണിലെ അടിമകളാണ്. അവർക്കു വേണ്ടി
സമയം നീകി വെക്കാൻ മിനക്കെടുത്താതെ
മാതാപിതാക്കൾ ബോധപൂർവ്വമല്ലാതെ ചെയ്യുന്ന
അപരാധമാണ് ഈ മൊബൈലിൽ
താല്പര്യത്തിനു പ്രധാന കാരണം. ചലനാത്മകമായ
ഈ ലോകത്തു ചലിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നമ്പൾ

ജീവജാലങ്ങൾക്ക് വേണ്ട

എല്ലാത്തരം പോഷകങ്ങളും
കടലിലുണ്ട്. അത് പരമാവധി
പ്രയോജന പെടുത്തണം എന്ന്
മാത്രം. തോമസ് ഗ്രേ പറഞ്ഞെ
പോലെ മഹാസമുദ്രങ്ങളിലെ
അഗാധഗർത്തത്തിലുണ്ടാക്കി
കീടക്കുന്ന മുത്തുകൾക്കു
അതിരില്ല. കടലിലെ ആർത്ത
സസ്യങ്ങളാണെത്ര ഏറ്റവും
അധികം ഓക്സിജൻ
ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നത്.

ശരിക്കും കാറ്റിൽ പറക്കുന്ന യുളിപോലെ ചിലർ
മൊബൈൽ ഫോൺ തിരിക്കുന്നത് ഇതിനിടയ്ക്ക്
ദിവസങ്ങളും ആച്ചപകളും മാസങ്ങളും വർഷങ്ങളും
കൊഴിഞ്ഞു പോവുന്നത് അറിയാറില്ല. ശാരിരിക
അധികം കുറയുന്നതുസർച്ചു രോഗ പ്രധിരോധ
ശക്തി കുറയും, മരുന്നും മരതവും ജീവിതത്തിൽ
ഭാഗമാകും.

നേടങ്ങൾ എന്ന് നമ്മൾ അഭിമാനിക്കുന്ന
സൗകര്യങ്ങൾ ഇന്ന് മുതസകൽപ്പങ്ങളാണെന്നും
വിശ്വസ്തവനെ രൂപിയരിയു, ക്ഷീണിതനെ
ഉറക്കത്തിൽ സൃഷ്ടിയും, ആവശ്യത്തിനും
അനാവശ്യത്തിനും കളിക്കോപ്പുകളും ക്രഷണ
സാധനങ്ങളും വാഞ്ചിക്കാട്ടുന്നു ഒന്നിൽക്കൂട്ടും
വിലയറിയാതെ ഒരു തലമുറയെ ആണ് നാം
ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുന്നത്. മാർക്കറ്റിങ്ങിലും
പരസ്യങ്ങളിലും കുരുങ്ങി നമ്മൾ
നമ്മളാതാവുന്നു. ഫലമോ? സാധനങ്ങൾ കുന്നു
കുടി മഹാസമുദ്രങ്ങൾ പോലും പുരിതമായി
പോവുന്നു. എത്രക്കണ്ണ് പുരോഗതിയെ
വാഴത്തിയാലും അർബ്ബദാനുകരെ പോലെ

കവിത

ശ്രീനിധി കെ.എസ്.

പ്രതീക്ഷിക്കാതെ പെയ്ത

മഴക്കുള്ളി പോലെയാണ്
പെറ്റു വീണ്ട്...
ഒരു പെക്കു കവിതയോളം
കുറിതയിരുന്നു...
സൃഷ്ടാരുമെന്നു തോനിച്ചുകൂലും
ആയിരു നിറങ്ങളെ തേടിയാണു
കല്ല് തുറന്ന്...
അന്ന്
അർത്ഥമിയാതെ വാക്കായിരുന്നു
മൗനം...
ഒരു കൊടുവേലിപ്പുടർപ്പിൽ
നിശ്ചിൽ വച്ച്, നേടുച്ചക്ക്
ആദ്യമായി ലിംഗനിർണ്ണയം നടത്തപ്പെട്ട്...
സിഗരറ്റ് മണം കലർന്ന
മുറുക്കിത്തുപുൽ ലയിച്ച്
ചാലെല്ലാം ചെഞ്ചാലായോഴുകി...
അന്നു രാത്രി
കാലവർഷത്തിമിർപ്പിൽ
കൊടുവേലി തല തല്ലി മരിച്ചു...
പിന്നെ ചാലിച്ച നിറങ്ങളിലെല്ലാം
നിരവല്ലായ്മയുടെ നേരിയ നര പടർന്നിരുന്നു!
പിന്നെ എഴുതിയ കവിതയിലെല്ലാം
മൗനത്തിൽ ചവർപ്പുണ്ടായിരുന്നു!
ഉടക്കേന്നോ കവിയെ കണ്ണു...
സുന്ദരൻ... ജയാധാരി ...

പടർന്നു പിടിക്കുന്ന ഫാസിസവും അക്കമങ്ങളും
ഒരു ഭാഗത്തു അനുഭിന്നം മരുന്നുകൾക്കാനും
വഴങ്ങാതെ ശക്തി പ്രാപിച്ചു വരുന്ന
ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ചെറു ജീവികളുടെ
ബാഹ്യല്ലെം മറുവശത്തു. ഈ മായിക
പ്രപഞ്ചത്തിൽ നിന്ന് ഒരു ഒഴിവെടുത്തു മുഴുവിക
തെറാപ്പി പോലെ കടൽ തെറാപ്പിയും ദൈനംദിന
ജീവിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയെ മതിയാവു.

ചുരുങ്ങിയ ഇടവേളകളിൽ കടൽ തീരത്തു
എത്തിച്ചേരാൻ ശ്രമിക്കണം. കടൽ കാരെറ്റ് പിണ്ണിളം
മനസ്സ് കടലിൽ പരപ്പനുഭവിക്കുടു, അവരിൽ
മോഡിക്കുട്ടങ്ങളെല്ലാം ജീഹാരികളെല്ലാം പോലെ
വിഷം കുടിവെക്കാനാവില്ല. കടൽ കണ്ണു
വളരുന്നവരുടെ ഒപ്പം അതിൽക്കൂടു ആഴവും പരപ്പം
അറിയുന്നവർക്കും കക്ക പെറുക്കുന്ന
കുണ്ഠുങ്ങൾക്ക് ഒപ്പം ഈ പഴയ മനസ്സുമായി
ഞാനും ആ കടൽ കാറ്റിനെയും കടൽ
ഉണ്ടാവും.

വിശുദ്ധമൗം

എൻ്റെ പതിവോളങ്ങൾക്കു കുറുക്കെ
അയാൾ ശാന്തം വിരലോഴുക്കി
നിഴ്സ്സു കവിതകളെഴുതി

ഒടുവിൽ എൻ്റെ തന്നെയാഘങ്ങളിലേക്ക്
ആത്മഹത്യ ചെയ്യും മുൻപ്
അവൻ പറഞ്ഞു-
'ഞാൻ കേടു പെട്ടിച്ചിരിക്കളിൽ..'
ഞാൻ കേടു പെട്ടിക്കരച്ചില്ലുകളിൽ..
ഒച്ച കുടിയത് നിൽക്കു മാനങ്ങൾക്കായിരുന്നു...'
ഒരു മറുപടി മരണക്കുറിപ്പ്
എഴുതാൻ സാധിക്കാതെ വിധം
അപ്പോഴേക്കുംമെന്നെന്ന
അണ കെട്ടി നിർത്തിയിരുന്നു...

സമർപ്പണം

ചിതാബന്നമകുംഭങ്ങളെല്ല
മൗനം വഹിക്കുന്ന പുഴകൾ...
മൗനം ഉടച്ചുവാർത്ത
പുഞ്ചിരി പണിയാൻ
കഴിയാതെ പോയ
തട്ടാത്തിമാർക്ക്...
തോറു പുഴകൾ...
തോറു പെണ്ണിന്...

ചർച്ചാവിഷയം /കമ

കെ. അർ. രാഹി

കോഴിക്കോട് ടബ.എറ്റർപ്പ് കോളേജിൽ
ഇംഗ്ലീഷ് വിഭാഗം അദ്ധ്യാപിക

ഉരധയക്ഷി

‘**താൻ** മടങ്ങിയെത്തിരിക്കുന്നു,
എനിട്ടും കടലെൻ്റെ നേർക്കയയകുന്നത്
എനിക്കു പരിചിതമായ നൃകൾ.
എൻ്റെ നോട്ടതിനെന്തെ വഴി അതിനു വഴങ്ങുന്നില്ല.
മന്മലേനെ തിരിച്ചറിയുന്നുമില്ല.’

- പാബ്ലോ എന്റുട

നേരും പുലരുന്നോറും കടലിന്റെ ചുട്ടു കൂടി
വനിട്ടും, എൻ്റെ ചുറ്റിലുള്ള വെള്ളം തണ്ണുത്തു
തനെ കിടന്നു. എന്നോ തണ്ണുത്തുപോയ ശരീരം
കടൽവെള്ളത്തിനേയും മരവിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.
നന്നത്തു പറക്കുന്നോൾ ഒട്ടു തനെ അസംസ്ഥത
തോന്തിയിട്ടില്ല. ഇന്നലെ മുടിയിഴക്കളിലൂടെ നീനി
നടന്ന മീനുകളുടെ കമകൾ കോർത്താൽ
ഇന്നത്തെ പാടിനുള്ള വകയായി. എല്ലാറ്റിലും ഒരു
സാധ്യത കാണണാം എന്നാണല്ലോ ജീവിതം
പറിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചത്. അതിപ്പോൾ മരണത്തിനു
ശേഷവും സാധിച്ചെടുക്കാൻ പറ്റിയില്ലെങ്കിൽ
മരിച്ചതു വെറുതെയായിപ്പോവും.

വെള്ളത്തിനു ഉപ്പു കുടുന്നോൾ കയ്ക്കും
എന്നാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. അവസാനം മുങ്ഗി
താഴുന്നോഴും കൂടിച്ചത് കയ്പുന്നീരല്ലല്ലോ

എന്നോർത്തു പോയി . നേരു നല്ലവെള്ളം പുലരാൻ നിൽക്കണം എന്നാണ് തോന്തുന്ത്. മുർഖാവിൽ നിന്നും ലഭിച്ചിരുന്ന വെള്ളം കാൽപ്പാദം വരെയെത്താൻ നിന്നില്ല. കാറ്റിലേക്ക് എന്തിവലിഞ്ഞു കേരി പറന്നു.

പൊത്തിൽ ആരുമില്ല. അവിടെയിരിക്കാൻ തോന്തില്ലെല്ലു. നാളെ പുക്കാൻ വച്ച പാലമരത്തിന്റെയൊരു ചില്ലയിൽ കാലു കോർത്തിട്ട തലകിഴായി കിടന്നു. കണ്ണുകൾ തിരിച്ചുരുട്ടി നോക്കി. കോളേജു കുട്ടികൾ വന്നുതുടങ്ങി. കാറുകൾ വരുന്നു. വൈകീട്ട് വരെ നിലയ്ക്കാത്ത ബഹാദും. ഇതെല്ലാം കാണാതെ പൊത്തിൽപ്പോയി ഒഴിച്ചിരുന്നിട്ടും കാരും. അക്ഷികൾ പ്രേമിക്കാൻ മാത്രമല്ല. ഇങ്ങനെ നേരസോക്കിനും സമയം കണ്ണഭത്തുടുത്ത മോഹമൺികൾ ഉരുവിട്ട് കരയാനുള്ളതാണ്. നാഴികകൾ ഒരുപാട് കഴിഞ്ഞ്, മുഖം കന്നപീച്ച് കലിൽ പോവേണ്ടതാണ്. അങ്ങിനെയാണ് രാത്രിചരു.

ഇന്നിപ്പോൾ ഒരു വരി മന്ത്രിൽ വന്നു. എൻ്റെ ശരീരിലില്ലായ്മ മുഴുവാൻ മനസ്സാണ്. എല്ലാവർക്കും വേണ്ടിയങ്ക്, ഒരു ശൃംഗാരകും കീഴ്പ്പുടാതെ പാടി-

‘പൊഴിഞ്ഞു തുടങ്ങിയ പാലയുടെ

മണ്ണത്തിനു നൽകാവുന്ന

എറ്റവും വലിയ പ്രേമം

നിന്റെ ചോരയുറി കുട്ടിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത, കൊഴിയാൻ തയ്യാറായ

എൻ്റെ തേണ്ട പ്രഥമകളാണ്’. അതെ... എന്നും പാലയും വിരമിക്കാറായി. അടുത്ത കെട്ടിപ്പണിയുടെ കണക്കിൽ ഇതു മുൻകാൻ പോകുകയാണെന്ന് ഇന്നലെ ഇവിടെ വന്നിരുന്ന രണ്ട് ടീപ്പർമ്മാർ സകടതേതാടെ പറയുന്നത് കേട്ടു. രണ്ടിനും പ്രാന്താണ്. ഇതിന്റെചോട്ടിലിരുന്നു കരയും, കവിതകൾ പാടും. ചില ദിവസങ്ങളിൽ ഇവരുടെ ഷ്പുമാൻ കുടിലേക്ക് പോവാനുള്ളത്. സാധ്യ മയങ്ങിയാൽ കടപ്പുറത്തുകൂടുടെ അവർ കവിതകൾ ഉച്ചത്തിൽ പാടി പോകുന്നത് ഈ പാറയിട്ടുകിൽ കല്ലുമ്മകായകളുടെ കുടു പറിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നേഡാണ് താൻ കാണാറുണ്ട്. കൊള്ളാം... എനിക്ക് പറ്റിയ പിൻതലമുറിക്കാർ.

ഇരുട്ട്. ഇന്ന് ചക്കപൊട്ടുവോളം പാടി. കൗമുഖം. ചിലരെയാക്കു ഓർത്തു. ഇര പാലമരത്തിന്റെ സുഗന്ധതേയോ കുടിരും അന്തർച്ചുലാം മനസ്സിലാക്കാത്തവൻ. അതിലെ നിറഞ്ഞ അസ്ഥാനിഡ്യയായ എന്ന കാണാത്തവൻ. അവരെ നഷ്ടം അവനു അനിയപോലും ചെയ്യാത്തത് എന്തൊരു കഷ്ടമാണ്. എനിക്കൊന്നുമില്ലെങ്കിലും പാടി തിരിക്കാലോ. കടൽക്കാറ്റ് വന്നു. പോവശ്രൂ.

ആദ്യത്തെ വെട്ട് കൊണ്ട്

കാൽപ്പത്തിയിലേക്കാണ്. തൃഞ്ഞി

കിടക്കുകയായിരുന്നു താൻ. പൊത്തിലേക്ക്

ഇരുട്ട്. ഇന്ന്

ചക്കപൊട്ടുവോളം പാടി.

കൗമുഖം. ചിലരെയാക്കു

ഓർത്തു. ഇപ്പു

പാലമരത്തിന്റെ

സുഗന്ധതേയോ കടലിന്റെ

അന്തർച്ചുലാം മെച്ചപ്പെടുത്തുവൻ.

അതിലെ നിറഞ്ഞ

അസ്ഥാനിഡ്യയായ എന്ന

കാണാത്തവൻ. അവരെ

നഷ്ടം അവനു

അറിയപോലും ചെയ്യാത്തത്

എന്തൊരു കഷ്ടമാണ്.

എനിക്കൊന്നുമില്ലെങ്കിലും

പാടി തിരിക്കാലോ.

കടൽക്കാറ്റ് വന്നു.

വലിഞ്ഞുകേരി. ഇരുവ് എനിക്ക് സതവേ ഇഷ്ടമല്ല. അടുത്തത് ആരുക്കവാൾ കിരിയൽ എൻ്റെ നെണ്ണിനെയാണ്. സന്തോഷം. പല്ലില്ലാതെ ഇളിച്ചു എന്നു. മരക്കു ആകെ ശരിരത്തിൽ പടർന്നു. പാവം പാലച്ചോരക്കു. എൻ്റെ കാലും, കൈയ്യും, തലയുമെല്ലാം പെറുക്കിക്കുട്ടി ചേർത്തുവച്ചു ശരിയാക്കി എന്നു പറന്നു. കടലിനു ഇളക്കി മരിയുന്നില്ല. എന്തോ പതിക്കേടുണ്ട്. വെള്ളം പതിവിലും നേരത്തെ തണ്ണുതുറഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. ഉപ്പുരസമാണെങ്കിൽ ലവാലേശമില്ല. മുടിയിട്ടുകൾ ഒട്ടിപ്പിടിക്കുന്നില്ല. ചേമ്പില പോലെ ജലമെന്നോട് പക്കോക്കുന്നു. എൻ്റെ വായയിൽ നൃത പത്രങ്ങൾ. ശരീരം ഭാരം കൊണ്ട് എന്തി വലിഞ്ഞുകേരാൻ ബുഖിമുട്ടി. കാലിൽ നിരയെ ചിപ്പിച്ചീളുകൾ കുത്തിക്കയറിയിരിക്കുന്നു. മനലിൽ പൊതിഞ്ഞ താൻ ഇഴന്തു കയറി. ആ കിടപ്പിൽ കുടിനെ നോക്കി കിടന്നു.

ദുരു കുടിനെ നോക്കിയിരുന്ന ഇരുവരെയും കണ്ണു. വേണം. ഇര വാശം ഇവിടെ നശിക്കുട്ട. ജലത്തിൽ പോലും അഭയമില്ലാതെ ഇഴഞ്ഞുകേരിയിട്ടായിരിക്കണം ഉരഗങ്ങൾ ഉണ്ടായത്. കരയിൽ നിരങ്ങിയും ജീവിച്ചും, അല്ലാതെയും ... തിരിച്ചുരിക്കലും പോകാനാവാതെ ...

ലോവനം

ഷീജ ആർ.എസ്.

കാലടി സംസ്കൃതസർവ്വകലാശാല
അദ്ധ്യാപിക

സ്ത്രീപ്രേതിനിയും - നാട്യരാസ്ത്രത്തിൽ

ഭിരതമുനിയുടെ നാട്യശാസ്ത്രം ഭാരതീയർക്കു ലഭിച്ച അമുല്യമായ ശാസ്ത്രഗമനമാണ്. ക്രിസ്തുവിന് മുൻപ് 1-ാംശതകത്തിലാണ് നാട്യശാസ്ത്രരചനയും കരുതപ്പെട്ടുനു. സാന്സ്കൃതമില്ലാംസാച തിരം ആരാഡിക്കുന്നത് നാട്യശാസ്ത്രത്തോടൊന്നും ലോറും. മുപ്പത്തിയാർ അഖ്യായങ്ങളിലൂടെ 6000 പ്രോക്കങ്ങളാണ് ഇതിലാദായിരിക്കുന്നത്. നാട്യാംഗത്തിൽ മുതൽ നാട്യമണ്ഡപത്തിലൂടെ, ആംഗികാദി അഭിനയങ്ങൾ, രസം, സംഗീതം, വാദ്യം, നൃത്യം, തുടങ്ങി നാട്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വിഷയങ്ങളുമാണ് നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിക്കുന്നത്. ശുദ്ധരക്ത വേദങ്ങൾ അഖ്യായനം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്ത അക്കാലത്ത് എല്ലാവർക്കും രസിക്കാനായി അഖ്യാമതൊരു വേദം രചിക്കാനുള്ള ശ്രേംഖല രംഗസംഖിയാം, നാടകാവത്രണം, അഭിനയം, നൃത്യം ശീതം ശീതം മുതലായവയും ദൃശ്യവും ശ്രവ്യ

വേദത്തിൽ നിന്ന് ശീതവും യജുർവ്വവേദത്തിൽ നിന്ന് അഭിനയവും അമർവ്വവേദത്തിൽ നിന്ന് രസവും സ്വികരിച്ചുകൊണ്ട് നാട്യവേദം സൃഷ്ടിച്ചതരെ. ഇത് തന്റെ ആറുപ്പത്തൊരു പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് പറഞ്ഞുവരുന്നു. നാട്യവിദ്യയെ സംബന്ധിച്ച് ഭാരതീയർക്ക് ലഭ്യമായ ആദ്യത്തേഴ്സം ഗ്രന്ഥമാണിത്. നാടകവേദിയെ സംബന്ധിച്ച് വിശകലനത്തിനാണ് ഇതിൽ പ്രാധാന്യം. നാട്യമണ്ഡപത്തിന്റെ ആദ്യത്തേഴ്സം പ്രവർത്തകനായും നാട്യവിദ്യയുടെ സൃത്രധാരനായും ഭരതമുനിയെ കരുതിവരുന്നു. സാംഗോഹംഗമെന്നോ സർവ്വാംഗിണമെന്നോ കരുതുന്ന പ്രതിപാദനമാണ് നാട്യശാസ്ത്രത്തിലുള്ളത്.

‘ഷയ്സാഹസ്രി’ എന്നും നാട്യശാസ്ത്രത്തിന് പേരുണ്ട്. രംഗസംഖിയാം, നാടകാവത്രണം, അഭിനയം, നൃത്യം ശീതം ശീതം മുതലായവയും ദൃശ്യവും ശ്രവ്യ

വുമായ കലകളെയും കുറിച്ചും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള എറ്റവും പ്രാചീനമായ ശ്രദ്ധാർഹത്തിനെ കാണാം. മുപ്പത്തിയാറുവും അഞ്ചുവും വിവരിക്കുന്ന നാട്യ വേദങ്ങളിൽ അരങ്ങിനെയും റംഗപുജയെയും, നൃത്യങ്ങളെയും പുർവ്വരംഗവിധികളെയും രസ ലാവങ്ങളെയും ഓരോരോ അഭ്യാസങ്ങളിലായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം കമാപാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതിഭേദങ്ങളും നടമാർക്കുള്ള പ്രാധാന്യം, സ്ത്രീകൾക്ക് നാട്യഗൃഹത്തിലുള്ള സ്ഥാനം എന്നിവയും ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. സാമാന്യാഭിനയപ്രതിപാദ കമായ 24-ാംആഭ്യാസത്തിലാണ് സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം. സ്ത്രീകളുടെ ശുംഗാരചേഷ്ടകൾ, കാവ്യാർമ്മാഭിനയഭേദങ്ങൾ, സ്ത്രീകളുടെ സ്വഭാവഭേദങ്ങൾ, കാമോചാരങ്ങൾ, തുടങ്ങിയവയെയും 25-ാംആഭ്യാസത്തിൽ ശണികകളുടെ ബാഹ്യാപചാരങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിസ്തൃതമായ നിരുപണവുമാണ് ഈ അഭ്യാസത്തിൽ നടത്തുന്നത്. നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ

സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സുചന ആർ, എഴ് അഭ്യാസങ്ങളെല്ലാം സു-ഭാവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിലാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. ലോകത്തിൽ എററിവും കുടുതൽ ചർച്ചയ്ക്കും പഠനത്തിനും വിഷയമായത് രസഭാവങ്ങളാണല്ലോ.

നാട്യത്തിലേ സ്വഭാവഭേദമനുസരിച്ച് വൃത്തികളെ ഭാരതി, സാതതി, കൈശികി, ആരുട്ടി എന്നിങ്ങനെന്നതരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാരതിയിൽ വാചിക അഭിനയവും, സാതതിയിൽ ശരീരാഭിനയവും, കൈശികിയിൽ നൃത്യവും ഗീതവും ഏറിയിൽ കുംഭം. ഒരു നടനോ നടിയോ ഏതെങ്കിലും കമാപാത്രത്തിലേ ഭാഗം അഭിനയിക്കുമ്പോൾ അതിന് പറ്റിയ വേഷഭൂഷാദികൾ അണിയുന്നതിനെക്കുറിച്ച് 23-ാംആഭ്യാസത്തിലും സാമാന്യാഭിനയനിരുപണം ചെയ്യുന്ന 24-ാംആഭ്യാസത്തിൽ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചുള്ളും പ്രതിപാദിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ ഭാവ-ഹാവാഡികൾ ശുംഗാരചേഷ്ടകൾ, ശ്രോദ, കാതി തുടങ്ങി സ്ത്രീകളിൽ കാണുന്ന അയത്തനജമായ അലക്കാരങ്ങൾ, സ്ത്രീകളുടെ സ്വഭാവം, നാട്യഭേദം, കുടുംബപ്രേക്ഷകരിൽ മട്ടപ്പുള്ളവാക്കുന്ന ആലിംഗനം, ചുംബനം എന്നിവ രംഗത്ത് കാണിക്കരുത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഈ അഭ്യാസത്തിൽ വിശദകിരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. നാട്യശാസ്ത്രം 34-ാം അഭ്യാസത്തിൽ നായകരെയും നായികയും ദെയും സ്വഭാവം അതുപുരസ്കരിക്കുന്നത്, അവിടെ നിയമിക്കാവുന്ന പുരുഷരാൽ തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ചും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

അതിപ്രാചീനകാലം മുതൽക്കേയെയുള്ള ചരിത്രവും സാഹിത്യവും പരിശോധിച്ചാൽ സ്ത്രീ എന്ന പരാമർശം പോലും പുരുഷതാല്പര്യത്തിലിധിപ്പിച്ചതു മാതിരുന്നുവെന്ന് കാണാം. അധികാരവും അറിവും പുരുഷാധികാരാസമുഹത്തിൽ ചിഹ്നമായി മാറ്റുവോൾ സ്ത്രീ അവിടെ അനുഭവത്തകരിക്കപ്പെടുന്നു.

സ്ത്രീയെ കേവലം അലക്കാരവസ്തു, ഉപഭോഗവസ്തു എന്നതിനുപുറം ചിന്തിക്കാൻ അവർ ശ്രമിച്ചിരുന്നില്ല. അതിനായി ഉചിതമുല്യങ്ങളെ വച്ചുകൊണ്ട് സ്ത്രീസമുഹബന്ധങ്ങളെ അവർ ഉറപ്പിച്ചു. പുരുഷരെ കാച്ചയ്ക്കൽ അനുഭ്യാസങ്ങളായി ഒന്നായി മാത്രമേ സ്ത്രീയെ വളരാനും വികസിക്കാനും അന്ന് അനുവദിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.

വേദകാലങ്ങളിലും പുരാണത്തിലൂപാതാമാസങ്ങളിലും മനുസ്മര്യതികളിലുമെല്ലാം പരമ്പരാഗതനിയമസംഹിതയ്ക്കനുസരിച്ച് സ്ത്രീയെ നിർവ്വചിക്കുകയും ഒരു ക്രിനിർത്തുകയും ചെയ്തു. പൊതുവെ സ്ത്രീയെ ഏഹിക സുവഭ്രാഗങ്ങളുടെ പ്രതീകമായാണ് കണ്ണിരുന്നത്. സ്ത്രീ സർവ്വംസഹയും പ്രകൃതിയുമാണ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശേഷണങ്ങളിലും അവരെ പുരുഷരെ കൈയ്യിലെ പാവധാക്കി

കുടുംബവൃവാസമുള്ളിൽ മാതാവ്, ഭാര്യ എന്നി നിർവ്വചനങ്ങൾക്കുള്ളിലാക്കി. സ്ത്രീയുടെ ഒരത്തു തീരപ്പുകൾ, സഹനം എന്നിവ അവരെ അക്കത്തലാജ്ഞിലേയ്ക്കൊതുക്കാൻ പുരുഷാധിപത്യസമ്പര്കത്തെ ഏററെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

നാട്യശാസ്ത്രത്തിലും സ്ത്രീകളുണ്ടുള്ള പരാമർശങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമല്ല. ബേഹാജാലയനുസരിച്ച് നാലുവേദങ്ങളുടെ സാരാംശം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതു നാട്യവേദം എന്ന അഭ്യാസത്തോരു വേദം നിർമ്മിച്ചതായും പുതിമാരെ വൃത്തികളുണ്ടെന്ന് പറിപ്പിച്ചതായും ഉള്ള സാദർഭത്തിലാണ് കൈശികി വൃത്തിയെ സൃച്ചിപ്പിക്കുന്നത്.

ഭാരതിം സാതിതിം ചെചവ
 വൃത്തമാരംഭിം തമാ
 സമാശിതപ്രയോഗസ്തു
 പ്രായുക്തോബൈ, മധാവിജാ:
 (നാട്യശാസ്ത്രം 22-ാം ഫ്രോകം)
 വാക്ക്, മനസ്സ്, ശരീരം ഇവ മുന്നുമാൻ നാട്യപ്ര
 യോഗത്തിൽ പ്രധാനമായത്.
 അമാഹ,മാം സുരഗുരു:
 കൈശികിമപിയോജയ
 യച്ച, തസ്യം, ക്ഷമം, ദ്രവ്യം
 തദ് ബ്രഹ്മി, ദിജസത്തമ:
 (നാട്യശാസ്ത്രം 23-ാം ഫ്രോകം)
 ‘സഹാരൂ’ത്തിന് വേണ്ടിമാത്രം ചെയ്യുന്നതാണ്
 കൈശികിവുത്തി. നാട്യത്തിൽ മാധ്യരും, ലാളിത്യും
 തുടങ്ങിയവ വർഖിക്കുന്നത് കൈശികി വൃത്തിയുടെ
 മഹിമകാണ്ഡാണ്. ലളിതമായ ശൃംഗാരരസാസ്വാദം
 ജനിപ്പിക്കുന്ന കൈശിക
 വൃത്തി സ്ത്രീകൾക്കല്ലാതെ
 പുരുഷമാർക്ക് പ്രയോഗിക്കു
 വാൻ കഴിയുകയില്ല.അതി
 നായി ബ്രഹ്മാവ് 24 അപ്സര
 സ്ത്രീകളെ സൃഷ്ടിച്ചു.
 മൺജുകേശിം സുകേശിം ച
 മിത്രകേശിം സുലോചനാം
 സഹാമിനിം ദേവദത്താം
 ദേവസേനാം മനോരമാം
 സുഭതിം സുന്ദരിം ചെചവ
 വിദഗ്ധലാം വിപ്പുലാം തമാ
 സുമാലാം സന്തതിം ചെചവ
 സുന്ദരാം സുമ്മഖിം തമാ
 മാഗധിം മർണ്ണജുനിം ചെചവ
 സരളാം കേരളാം ധൂതിം
 നനാം സപൂഷ്കലാം ചെചവ
 കളിഭാം ചെപ
 വ മേ ദരു (28-ാം ഫ്രോകം)
 നാട്യപ്രയോഗത്തിൽ മുനി
 കളോദാദംപ്പം സ്ത്രീഭാഗം അ
 ഭിന്നയിക്കാൻ മുനികുമാരിമാർ
 യോഗ്യരബ്ലൈന് അപ്സരസ്ത്രി
 കരള സൃഷ്ടിച്ചുകൊടുത്തില്ലെട വൃക്തമാക്കിയി
 രിക്കുന്നു.

കലാദർശനങ്ങൾ അതാതു കാലത്തെ സാമു
 ഹിക വ്യവസ്ഥയ്ക്കനുസരിച്ച് രൂപപ്പെടുകയും പരി
 ഷ്ക്കരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്യും
 സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രാചീനരേഖകൾ ‘ഔഗ്രോ’ങ്ങളി
 ലാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. വൈദിക സാഹിത്യത്തിൽ
 തൊഴിലിലെ സ്ത്രീ പുരുഷവിഭജനവും പുരുഷമേ
 ധാവിതതിലുന്നിയ കുടുംബസംബിധാനവും നില
 നിന്ന്, സാമുഹിക ജീവിതസംസ്കാരമാണ് നിശ്ചി
 റ്റക്കുന്നത്. മനുസ്മൃതി, കാമശാസ്ത്രം, അർത്ഥ
 ശാസ്ത്രം എനിവ വർണ്ണവർഗ്ഗപരമായി സംഘടിത

രായ ഐട്ടത്തിൽ രചിച്ചതായിരിക്കാം ‘മനുസ്മൃതി’
 ’യിൽ സമുപ്പന്നിയമവിധികളെയും ‘അർത്ഥശാ
 സ്ത്ര’ത്തിൽ അധികാരാശ്വട്ടീയ പാദങ്ങളെയും
 കാമസൂത്ര’ത്തിൽ സ്ത്രീപുരുഷലോഗവിധങ്ങളെയും
 നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ‘മനുസ്മൃതി’യിൽ സ്ത്രീകൾക്ക്
 ശൃംഗാരണമാണ് വിധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ദർത്തുശുശ്രാ
 ഷയിലുംകയാണ് സ്ത്രീയ്ക്ക് സർഗ്ഗം കിട്ടുക
 എന്നും കാമവികാരം കൊണ്ടു മറ്റാരു പുരുഷനെ
 പ്രാപിക്കുന്നത് എന്നും തുടങ്ങിയ വിധികൾ ഇതിൽ
 നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ ‘വിവാഹ’ത്തെ ഒരു വ്യവ
 ഹാരമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. വേശ്യാവൃത്തിയെക്കു
 റിച്ചും ഇതിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. പാതിവരത്യു
 തോടാപ്പം വേശ്യാവൃത്തിയും സപ്തനവത്തെക്കരിക്ക
 പ്പെട്ട് ഒരു വ്യവസ്ഥയെയാണ് ഈ ശ്രമം പ്രതിനി
 ധാനം ചെയ്യുന്നത്. കാമസൂത്രം രാഗവും രതിയും

കലയായി അംഗീകരിച്ച ഒരു നാഗരിക സമൂഹ
 ത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയെയാണ്. കാമസൂത്രം നാലാം
 അഭ്യാസത്തിൽ ഭാര്യ ദർത്തുശ്രമിതമനുസരിച്ച്
 കുടുംബകാര്യം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടവളാണ് എന്ന് പറി
 കശിക്കേണ്ടവളാണ് ഭാര്യ. ശാനികകളെ പരാമർശി
 റ്റക്കുന്നതിൽ നിന്നും വേശ്യയും ഭാര്യയ്ക്കൊപ്പം
 സമൂഹത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്ന് കാണാം.

ഒരു സ്ത്രീയ്ക്ക് പാചകക്കാരിയായി, ശയ്യാസവി
 യായി അഭിന്നയിക്കണം. അവർ അവളുടെതല്ല,
 കുടുംബത്തിന്റെതാണ്. സ്ത്രീകൾക്ക് അഭിന്നം
 വിലക്കിയിരുന്ന അന്നത്തിൽ സമൂഹത്തിൽ അവർ

നാടകവേദിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. 'പെണ്ണായി പിരക്കുന്ന ഒരോ പ്രതിഭയും മനുഷ്യവംശത്തിന് നഷ്ടപ്പെടുന്നു' എന്ന റൈറ്റാളിൽന്ന് വാക്കുകൾ (Second Sex, Stental, സച്ചിദാനന്ദൻ) ഇവിടെ ഓർമ്മിക്കാം. സാമൂഹികമായ മുൻവിധിമുലം മഹത്തായ പരിശമം നടത്താനോ സ്വന്തം കഴി വിഞ്ഞേ മാറ്റുരച്ച് നോക്കാനോ സ്ത്രീകൾക്ക് അവ സരം ലഭിച്ചില്ല. മറ്റ് മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കു നോഴും കുടുംബ ചുമതലയിൽ നിന്ന് സ്ത്രീയകൾ മോചനമില്ല. സ്ത്രീ വികാരജീവിയാണ്, ബുദ്ധിജീവിയാണ്. ബുദ്ധിജീവിയാകുന്നത് വിവാഹത്തിന് പോലും തടസ്സമാവുമെന്ന് അവർ ഭയപ്പെടുന്നു. നൃത്തസംഗ്രഹത്താഡികൾ പോലും വിവാഹശേഷം തുടരുന്നത് ഭർത്താവും പിതാവും നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. പ്രാഗ്രത്യം നേടാൻ ആവശ്യമായ സംവാദങ്ങൾ സ്ത്രീകൾക്ക് കുറവാണ്. പ്രതിഭയുടെ വികാസ തിന്ന് സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ചു ആവശ്യമായ ഘടകം 'സ്വാതന്ത്ര്യം'മാണ്.

കുടുംബിനികൾക്കും പതിവ്രതകൾക്കും പുറം ലോകം അനംഗിസ്ഥ്യമായിരുന്നു. കലാകാരി കാർക്കാണ്ണകിൽ കുടുംബത്തിനുകൂടുത് സ്ഥാനം നൽകപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ക്രിസ്തുവിന് മുൻപ് ഒന്നാം ശതകത്തിൽ രചിയ്ക്കപ്പെട്ടുവെന്ന് കരുതുന്ന 'നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ കൈക്കിവൃത്തി സ്ത്രീകൾക്കല്ലാതെ പുരുഷരാർക്ക് കഴിയില്ല' എന്ന പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. അതാണമ്പ്രോ ബ്രഹ്മാവ് അപ്സരസ്ത്രകളെ സൃഷ്ടിച്ചത്. കുടുംബത്തിലെ പുരുഷരാർ നടമാരും സംഖ്യായകരുമായിരുന്നെന്ന കില്ലും കുടൈയുള്ള സ്ത്രീകളെ ഇതിൽ നിന്നും വിലക്കിയിരുന്നു. കലാകാരികളെ വേണാരു വിഭാഗമായി കരുതിയിരുന്നുവെന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് മന്ത്രിലാക്കാം.

നൃത്തം ദിവതിമാർക്കിടയിൽ 'കാമസംവർദ്ധക' 'മായിട്ടാണ് പ്രയോഗിക്കേണ്ടത് എന്ന് നാട്യശാസ്ത്രത്തിലെ താണ്യവലക്ഷണം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. പ്രിയൻ അടുത്തുള്ളപ്പോൾ മാത്രമേ നൃത്തം ചെയ്യാവു. പ്രിയൻ വിദേശവാസത്തിലിരിക്കുവോൾ (താണ്യവലക്ഷണം ഫ്രോക്കം 230,231,232,233 പുറം 199- നാട്യശാസ്ത്രം) നൃത്തം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആ സന്ദർഭത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് 'മുഫിന്തവ സ്ത്രീയും ഏകവേണി'യുമാണ് സദാചാരത്തിന്റെ സാമൂഹ്യമായ സൂചന. നാട്യശാസ്ത്രത്തിലെ രസഭാവാദ്യാത്മകയിൽ പുരുഷങ്ങളും രസങ്ങളും അധിപത്യാർ. മനസ്സുവമുള്ള പുരഷരാർ യാണ് ഭരതൻ രസാസ്നാദകനായി നിർദ്ദേശിച്ചത്. ഹാസം, ഭയം, ജുഗ്ഗപ്പ് എന്നീ സ്ഥായിഭാവങ്ങളും നിർവ്വോദം, ശക്രം, ആലഘസ്യം എന്നീ വ്യാഖ്യാരീഭാവങ്ങളും നൃത്തം സ്ത്രീകൾക്കും അധികമാർക്കുമായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളെയും അധികമാരെയും ഓരോ വിഭാഗത്തിലാണ് ഭരതമുന്നി ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഗതിപ്രചാരത്തിൽ സ്ത്രീകൾ താന്തരം കമാപാത്രങ്ങളെപ്പോലെയാണ് നടക്കേണ്ടതെന്ന് നാട്യ

ശാസ്ത്രം നിഷ്കർഷിയ്ക്കുന്നു. ഉത്തമമാരുടെ ഗതിവിവരിച്ചേഷം, അതിൽപ്പെടുത്തിമതി സ്ത്രീകളുടെ ഗതിചേഷ്ടകതിനു എന്നും ഭരതമുന്നി അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. ശരിരശാസ്ത്രപരമല്ല, സാമൂഹികപരമിയുടെ വ്യവസ്ഥ അനുസരിച്ചാണ് സ്ത്രീകളെ നീചജാതിയായി ശണ്ടിച്ചുത. ഭാഷാസംവിധാനത്തിലും മുത്തേ റിതിയാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ബാലൻ, നീചൻ എന്നിവരെപ്പോലെ സ്ത്രീകളും 'പ്രാക്യത്വാഷ'യാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടത് എന്ന് നാട്യശാസ്ത്രം വ്യക്തമാക്കുന്നു. എന്നാൽ രാജ്ഞിയും, വേദ്യയും ശില്പിനിയും സംസ്കൃതം ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു.

നായികയെ സാ, അന്, സാധാരണി എന്നി അങ്ങനെതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ശീലം, ലജ്ജ, ആർജ്ജവം

നൃത്തം ദിവതിമാർക്കിടയിൽ 'കാമസംവർദ്ധക' 'മായിട്ടാണ് പ്രയോഗിക്കേണ്ടത് എന്ന് നാട്യശാസ്ത്രത്തിലെ താണ്യവലക്ഷണം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. പ്രിയൻ അടുത്തുള്ളപ്പോൾ മാത്രമേ നൃത്തം ചെയ്യാവു. പ്രിയൻ വിദേശവാസത്തിലിരിക്കുവോൾ (താണ്യവലക്ഷണം ഫ്രോക്കം 230,231,232,233 പുറം 199- നാട്യശാസ്ത്രം) നൃത്തം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആ സന്ദർഭത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് 'മുഫിന്തവ സ്ത്രീയും ഏകവേണി'യുമാണ് സദാചാരത്തിന്റെ സാമൂഹ്യമായ സൂചന. കലാകാരികളെ വേണാരു വിഭാഗമായി കരുതിയിരുന്നുവെന്ന് ഇതിൽ നിന്ന് മന്ത്രിലാക്കാം.

മുതലായവയാണ് സന്തായികയ്ക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട
ഗുണങ്ങൾ. അനുയായനായിക കന്യുകയായും
അന്യഭാര്യയായും വരാം. കലാരെനപുസ്ത്രം,
പ്രാഗത്ത്യും ഇവയുള്ള വേദ്യയാണ് സാധാരണി.
അവസ്ഥാദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നായി
കയെ എടക്കായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. വാസകസജ്ജം,
വിരഹോത്കണ്ണിത്, സ്വാധീനഭർത്തയും, കലഹം
നൽക, വണിയിത്, വിപ്ലവം, പ്രോഷിതഭർത്തയും
ക, അഭിസാരിക എന്നിങ്ങനെയാണിത്.

(പ്രകൃതിഭേദമനുസരിച്ച് സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച ഉത്തമ,
മധ്യമ, അധമ എന്നിങ്ങനെന്നതിരിച്ചിരിക്കുന്നു.
ഉത്തമസ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച അരങ്ങിൽ
എങ്ങനെപരുമാറണമെന്നും നാടുശാസ്ത്രം
നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഉത്തമസ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ചക്
അരങ്ങത്തു വച്ച് വസ്ത്രമുടുക്കാനോ
കുളികുറിയിടാനോ തലമുടി അഴിച്ചു കെട്ടാനോ
പാടില്ല എന്നാൽ ഇവയൊക്കെ അധമകൾക്കാവാം.
കോപിക്കുന്ന പ്രിയനോട് കടുത്ത വാക് പറയാൻ
അരങ്ങിലെ നായികയ്ക്ക് അവകാശമില്ല.
പ്രിയനെപ്പ്രേണെന്നെയല്ലാം അനുനയിപ്പിക്കണമെന്നും
നാടുശാസ്ത്രം സുചനന്തകുന്നു.

കോപികാരതവള്ളും കോപിച്ചാലും കോപം
കുടാതെ സംസാരിക്കുന്നവള്ളും നായകൾ അപ്രിയം
ചെയ്താലും പ്രിയം പറയുന്നവള്ളുമാണ്
ഉത്തമസ്റ്റ്രൈ. കോപിക്കുന്നവള്ളും അഭിമാനിയും
പരുപരുത്ത സ്വഭാവമുള്ളവള്ളുമാണ് അധമസ്റ്റ്രൈ.
സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച തങ്ങളുടെ ഭാവം ലഭിതമായും
പുരുഷമാർ ധീരമായും പ്രകാശിപ്പിക്കണം.
പുരുഷന് ഇന്ത്രിയജയം, ആശാനം, ഹൃദയഗാംഭീരും,
പാണ്ഡിത്യം, ത്യാഗം, ബൈരും എന്നിവയാണ്
അവസ്യ ഗുണങ്ങൾ, എന്നാൽ സ്റ്റ്രൈക്ക് മുദ്രവായ
ഭാഷണം, പുഞ്ചിരി, അനുസരണം, ലജ്ജ, വിനയം,
കുലപീത, സൗന്ദര്യം തുടങ്ങിയവയാണ് ഉത്തമ
ഗുണങ്ങളായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.
ജീവിതത്തിലെന്നപോലെ നാടുതിലും പുറമേ
നിന്ന് അടിച്ചേരുപ്പിച്ച എന്നതാക്കേണ്ടു
പ്രകടിപ്പിക്കാൻ നിയുക്തയാവുകയാണ് സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച.
അരങ്ങിലെ സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച പെരുമാറിം
നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത് ജീവിതത്തിലെ മുല്യവ്യവസ്ഥയും
മായി ബന്ധപ്പെട്ടതിയായിരുന്നു.

നായികയ്ക്ക് റേഡ, ശ്രോദ, ഭാവം, ഹാവം,
കാന്തി, ദീപ്തി, മാധുര്യം, പ്രാഗത്ത്യും, ഒറബാരും,
ബൈരും, ലാഡ, വിലാസം, വിച്ഛിത്തി, വിദ്രോം,
കിലകിണിതം, മോട്ടായിതം, ലഭിതം, വിഹൃതം
എന്നീ ഗുണങ്ങൾ നായികാഭേദമനുസരിച്ച്
ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് ഭരതമുന്നി മുതലുള്ളവർ
നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

നാടുശാസ്ത്രത്തിലെ സ്റ്റ്രൈ പ്രാതിനിധ്യത്തെ
കുറിച്ചുള്ള അനേകണ്ഠത്തിൽ നിന്നും ആ
കാലാല്പദ്ധത്തിലെ സാമുഹ്യചിത്രമാണ് നമുക്ക്
ലഭിക്കുന്നത്. സാമുഹ്യ വ്യവസ്ഥകൾ, സ്റ്റ്രൈക്കും
പുരുഷനും സമുഹത്തിലുള്ള സ്ഥാനം, സ്റ്റ്രൈയും

പ്രകൃതിഭേദമനുസരിച്ച് സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച
ഉത്തമ, മധ്യ, അധമ
എന്നിങ്ങനെന്നതിരിച്ചിരിക്കുന്നു.
ഉത്തമസ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച അരങ്ങിൽ
എങ്ങനെപരുമാറണമെന്നും
നാടുശാസ്ത്രം നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.
ഉത്തമസ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ചക്ക് അരങ്ങത്തു വച്ച്
വസ്ത്രമുടുക്കാനോ
കുളികുറിയിടാനോ തലമുടി അഴിച്ചു
കെട്ടാനോ പാടില്ല എന്നാൽ
ഇവയൊക്കെ അധമകൾക്കാവാം.
കോപിക്കുന്ന പ്രിയനോട് കടുത്ത
വാക് പറയാൻ അരങ്ങിലെല്ല
നായികയ്ക്ക് അവകാശമില്ല.
പ്രിയനെപ്പ്രേണെന്നെയല്ലാം
അനുനയിപ്പിക്കണമെന്നും
നാടുശാസ്ത്രം സുചനന്തകുന്നു.

പരിമിതികൾ, കലാരംഗത്തുള്ള സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച
അവസ്ഥ ഇതിന്റെയെല്ലാം ഒരു നേർച്ചിത്രം
നാടുശാസ്ത്രം നൽകുന്നു. അഭിനയ
സ്വന്ദരംഗങ്ങളും നാട്യ ശൃംഗരതയും
അഭിനേതാക്കളും സംഭാവനാദികളും ഒക്കെ
സമഗ്രമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നേണ്ട് തന്നെ സ്റ്റ്രൈയെ
ഉത്തമയെന്നും അധമയെന്നും തരം തിരിച്ച്
കലാരംഗത്തുള്ള സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ച പരിമിതികൾ
വളരെ വ്യക്തമായി തന്നെ ഏടുത്തുകാണിക്കുന്നു.
നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായ ഒരു സ്ഥാനം
മാത്രമേ സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ചക്ക് അനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഗണി
കക്കളക്കുച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങൾ പുരുഷമാർക്ക്
കുടുംബത്തിന് പുരുത്തുള്ള കാമതാല്പദ്ധത്തയും
പുരുഷാധിപത്യപാഠകളും വ്യക്തമാക്കിത്ത
രുന്നു. പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ സ്റ്റ്രൈക്കേഴ്ചകും ശൃംഗ
രേഖമാണ് വിധിച്ചിരുന്നത്. കലാകാരികൾക്ക്
കുടുംബത്തിൽ മാനുമായ സ്ഥാനം നൽകിയിരുന്നി
ല്ല.

സ്റ്റ്രൈസൂച്ചി

1. ഭരതമുന്നിയുടെ നാടുശാസ്ത്രം:കെ.പി. നാരായണപുജി ശാരിടി (വിവി.സാഹിത്യാക്കാഡമി, തൃശ്ശൂർ 1997, വലിയം ഓൺ)
2. രൂപകദർശനം : ദേശ.വി.എൻ.ശർമ്മ, എൻ.ബി.എസ്. കോട്ടയം 1974
3. സാന്സ്കൃതസാഹിത്യവിമർശനം :ഡേശ.എൻ.വി.പി.ഇംഗ്ലീ തിരി, കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റുട്ട്, തിരുവനന്തപുരം
4. കളിയരങ്ങുംസ്റ്റ്രൈക്കും : ശൈത.പി., എൻ.ബി.എൻ. ഓ., കോട്ടയം, 2000

വര : സംഗീത

ചീരുവിരു ഇപ്പോൾ

3 രക്കിരിക്കാൻ ചീരുവിനു വളരെ
ഇഷ്ടമാണ്. കുറെ നേരം മഴയെ വെറുതെ
നോക്കി ഇരിക്കാൻ, പുക്കളോടും പക്ഷികളോടും
സൊറ പറയാൻ, മേലക്കീറുകളുടെ
ഭാവപ്പെകർച്ചകളെ തന്റെതാക്കിമാറ്റാൻ, അവരുടെ
യാത്രക്കൈ വിഭാവനം ചെയ്യാൻ, തന്നെ
തഴുകിവരുന്ന കാറ്റിനോട് ചിണ്ണങ്ങാൻ,
പുലർക്കാലത്തെ തന്മുപ്പിനെ ശരീരത്തിലേക്ക്
കള്ളടച്ചിരുന്ന് ഏറ്റവാംദാർ രൂക്കിരിക്കണം.
അതുകൊണ്ടു മിക്ക ദിവസങ്ങളിലും വീട്ടുകാർ
ഉണ്ടുന്നതിനു മുൻപ് അവർ എഴുന്നേൽക്കും.
ചെറുതായിതികുണ്ടോൾ ഉമ്മറപ്പിതിലിരുന്ന്
ഉണ്ഠുന്ന വരുന്ന ഭൂമിയെ നോക്കി,
വിടവാങ്ങാൻ രാജുങ്ങുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളോട് കൈ
വിശി, വിളിയ അനീളിക്കിറിനോട് യാത്ര
പറഞ്ഞ്, സാലാർക്കദിപ്പതിയിൽ അച്ചന്ന്
ആസുദ്ധിച്ചു ചൊല്ലുന്ന വളരുതൊഴിക്കവിതയുടെ
ഒംഗി കണ്ണ് അവളുണ്ടിനെ ഇരുന്നു പോകും.
ചിലപ്പോൾ മൺത് മുടിയ, ഇഡാനന്നിഞ്ഞ
പ്രഭരണങ്ങളിൽ വീട്ടിനു പുറത്തുകിറിങ്ങി
പ്പോകാൻ കൈകാലുകൾ തരിക്കാറുണ്ട് ;
വീടിലുണ്ടാകാൻ പോകുന്ന പുകിൽ
ആലോച്ചിച്ച് അത് വേണ്ടുന്നു വെക്കും. കുറച്ചു
കുടി വലുതായപ്പോൾ രൂത്യകൾ ഇരിങ്ങി
നടക്കാനുള്ള വെസൽ കുടുതലായി . ഒപ്പ്
നിയന്ത്രണങ്ങളും കുടി വന്നു. പതുക്കൈ
പത്രുക്കൈ യാത്രകൾ പുന്നതകങ്ങളിലും കുടുതലായി,
സിനിമകളിലും ആയി. പക്ഷേ ഇവയെല്ലാം
ഒലിവിഷനിലും ആയി. പക്ഷേ ഇവയെല്ലാം

என்க இரண்டினக்கானுதை அவற்றை
கொடியூர், அர்த்தியூர்,
அலிநிவேசத்திலே முர்சு கூடுகொள்ளிருநூ.
காரணம் அவசர மலயாத்பூர்த்தகண்ணுதை எப்பு
தனை, ஒருபக்ஷ, அவயேகாசி இங்கிலிஷ்
பூர்த்தகண்சு வாயிசூ ரஸிசிருநூ. பலதும்
ஸ்ரீகிலீஷ் அமேரிக்கன் ஸாபித்தும்
மாத்ரமாயிருநில். பரி஭ாஷக்குறையிருநூ.
பிரதேகிசூம் செஷன் ஸாலகமகசர். அது
கமக்குலை பெஸ்கூடுக்குறை விஶாலமாய
லோகம், அவயிலை ஸாத்தியும், ஸாபாஸிக
யாத்காசி அவற்றை முனித் விபூலமாய
விஹாரங்கண்ணதை துரின்ட.

ദിരിപ്പ യാത്രക്കേക്കാൾ അവളെ
പ്രലോഭിപ്പിച്ചത് ചെറു യാത്രകളാണ്. വീടിൽ
ഒരുപാട് നേരമിരുന്നു മുഴിയുന്നോൾ, കുറെ
നേരം പറിച്ചു ബോറിക്കുന്നോൾ ഉന്നേഷം
തിരിച്ചു പിടിക്കാൻ ഒന്ന് നടന്നു വരിക. അത്
പോലും ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്നത് അവളെ
അക്ഷമയാക്കി. താക്കിതുകളും
ഡയപ്പെടുത്തലുകളും അവളെ അതിശം പിടിപ്പിച്ചു.
സഹപാർികളായ ആൺകുട്ടികൾ സെസക്കിളിൽ
പാറിപ്പുറക്കുന്നത് അവർ തെരഞ്ഞെരു
അസുയയോടെ നോക്കി നിന്നു. ഒരു കൂടുകാരി
ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ പുറത്തുകിറിങ്ങാൻ
കഴിയു എന്നത് അവർക്കുള്ളിൽ വാൻ
നിച്ചു.എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ തനിക്കും ദറ്റയ്ക്ക്
നടക്കാൻ പോകണം. എനിബ്യ സ്ഥായക്ക്
കമകളിലെ പെൻകുട്ടികളെപ്പോലെ

എലിസബത്തും,ആനിയും, ഡാരലും ഒക്കെ എത്ര അനാധാരമാണ് വിസ്തരം അകറ്റാൻ അടുത്തുള്ള ചെറുവനങ്ങളിൽ നടക്കാൻ പോകുന്നത് .അത് നടത്തതില്ലെട പുർഖാധികം ഉല്ലാസവത്തികളായി തിരിച്ചെത്തുന്നത് ! അവൾ അതുതപ്പെട്ടുകയും, സുക്കപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. അവൾ അമ്മയോട് പരാതി അറിയിച്ചു. അമ്മക്ക് ചിരി വന്നു. പുസ്തകങ്ങളിൽ പലതും കാണും. അതൊന്നും നമുക്ക് ജീവിതത്തിൽ ചെയ്യാൻ പറ്റില്ലോ. മാത്രലു ഇന്ധങ്ങളിലും അമേരിക്കയിലും പോലെ അല്ലെല്ലാ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ. ത്രിട്ടുത്തത് ആളുകൾക്കു അതൊന്നും മനസ്സിലാവില്ല. നോക്ക്, അമ്മ ദൃഢക്ക് നടക്കാൻ പോണ്ട് കണ്ണിട്ടുണ്ടോ ?

ശരിയാണ് , അമ്മ വെറുതെ നടക്കാൻ പോകാറില്ല. അച്ചനും , വലിയച്ചനും, അമ്മാവമാരും, വെറുതെ നടക്കാൻ പോകാറുണ്ട്. പക്ഷെ അമ്മ ദൃഢക്കിങ്ങുമേഖല ഒരു ശാഗ്രഥാവും ഒരു ലക്ഷ്യസ്ഥാനമുണ്ടാകും. ഒന്നുകിൽ അപ്പുറത്തെ ശാന്തയുടെ വീടിലേക്ക്, അല്ലെങ്കിൽ അവലുത്തിലേക്ക്, അതുമല്ലെങ്കിൽ പച്ചക്കിടക്കയിലേക്ക് . വെറുതെ അലസമായി എവിടേക്കുമല്ലാതെയുള്ള ധാരത അമ്മ പോകുന്നത് കാണാറില്ല. എന്നാൽ ആഞ്ഞുങ്ങൾ കൈയും വീഴി, നാട്ടിപ്പുറത്താണെങ്കിൽ ഒരു ടോർച്ചുമായി , സസ്യക്ക് വെറുതെ തെരുവിലേക്കിങ്ങുന്നു, അവിടവിട കൂടു കൂടുമായി നിന്ന് സൗഖ്യം ചീരുവിന്നു ഇന്ന വേദ്ധതിരിപ്പ് തീരെ പിടിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ ഇന്ന നിയന്ത്രണമെബാക്കെ അവളോടുള്ള സ്വന്നഹവാസല്ലങ്ങളാണെന്നാണ് അമ്മയുടെ പക്ഷം. അവളെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള വേവലാതി കൊണ്ടല്ലോ ദൃഢക്ക് പോകരുതെന്ന് പറയുന്നത് . ഇങ്ങിനെയൊക്കെ പേടിക്കാൻ പുറത് എന്നാണുള്ളത് എന്നാണവർക്കും മനസ്സിലാവാത്തത്. അവൾ കൂടു ദിവസങ്ങളായി പൂണി ചെയ്യുന്നു. ഒന്ന് പോയി നോക്കണം. ഇവിടെ നഗരത്തിൽ പറ്റി

പരിചയമുള്ളവരായിരിക്കും വഴിയിൽ എവിടെ നോക്കിയാലും. ഉടനെ വീടിൽ വിവരമെത്തിക്കും. എവിടേക്കാ ? എന്തിനോ ? ആരും ഇല്ലോ കുടു ? അമ്മ എവിടെ? ഇങ്ങിനെ തീരുത്താൽത്തീരാതെ ചോദ്യങ്ങൾ ആയിരിക്കും. അവൾ വേന്നലഭിക്കായി കാത്തിരുന്നു. നാട്ടിൽ അമ്മമയുടെ വീടിലേക്ക് പോകുമേഖല ആവാം പരിക്ഷണങ്ങൾ. അവിടെ വീടിനു പുറത്തുള്ളവർക്കൊന്നും അവളെ കാര്യമായ പരിചയം ഇല്ലോ .

അവധി തുടങ്ങിയതോടെ കാത്തിരുപ്പു തന്നെ ഒരു ലഹരിയായി മാറി . വേന്നലിൽ വേവുന്ന പാടങ്ങളിൽ നിന്നുയരുന്ന വെയിലിന്റെ

മനം അവളെ മത്തു പിടിപ്പിക്കും ;ചാണകം മെഴുകിയ മുറ്റത്തു പകലിന്റെ നിറഭേദങ്ങളിൽ മിനിത്തിളങ്ങിയ കൊച്ചു വെയിൽ കുളങ്ങൾ അവളിൽ കവിത വിത്തിച്ചു ; മുവന്തിശോഭയിൽ ആ നാട്ടിപ്പുറത്തെ ആസ്വദിക്കാൻ അവളുടെ ഉള്ളിൽ ആരോ മത്രിക്കാൻ തുടങ്ങി . രണ്ടും കൽപ്പിച്ചു അവൾ ഒരു വെകുന്നേരം തീരുമാനിച്ചു. ഇന്ന് താൻ ആരോടും പറയാതെ നടക്കാനിരഞ്ഞും. നാലുമൺിച്ചായ കഴിന്തു, വിട്ടിലെ പെള്ളുങ്ങളെല്ലാം മുറ്റത്തെക്കരിങ്ങി പല പല വിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞു കിഴക്കേ വരാന്തയിൽ ഒന്തു കുട്ടും .വഴിപോക്കരോട് വേലിക്കൽ നിന്ന് സാംസാരിക്കും . നാട്ടുവിശേഷങ്ങൾ അറിയും.ജനനവും മരണവും, പ്രസവവും രോഗവും, പ്രണയവും ഒളിച്ചോടവും , അവിഹിത ബന്ധങ്ങളുമെബാക്ക ചർച്ചാവിഷയങ്ങളാവും.സംസാരത്തിൽ മുഴുകി ഇരിക്കുന്ന ആ സമയമാണ് എല്ലാവരുടെയും കല്ലുവെട്ടിച്ചു കടന്നുകളയാൻ പറ്റിയ സമയമെന്നു അവർക്കും തോന്തി .

വെകുന്നേരങ്ങളിൽ ഉള്ള സമിരം അനുഷ്ഠാനമാണ് പെണ്ണക്കുട്ടികളുടെ മുടിയെയാക്കു വൃത്തിയാക്കി മെടണ്ടുകൈട്ടി മുള്ളു കോർത്ത മാലയാക്കി മുടിയിൽച്ചുടുക എന്നത്. അതിനു ശേഷമാണ് നാമം ചൊല്ലൽ എന്ന ചടങ്ങ്. ഒരു പിടിയും കിട്ടാതെ ഏതൊക്കെയോ ഫ്രോക്കങ്ങളിൽ തുടങ്ങി പെരുകപ്പെട്ടിക വരെ നാമം ചൊല്ലൽ നിംബു പോകും. ഉണ്ണിന്റെ സമയം വരെ വികൂതിക്കുട്ടികളെ ഒരുക്കി ഇരുത്താൻ മുതിർന്നവർ കണ്ണു പിടിച്ചു അടവാണിത് എന്ന് കുട്ടികൾക്കിരിയാം. ഇതിനൊക്കെ പകരം ഞങ്ങൾ ചോരിക്കും എന്ന ഭാവത്തിലിലാണ് നാമം ചൊല്ലൽ നടക്കുക . വിളക്ക് വെകുന്നതിനു മുൻപ് തന്റെ പലതി നടപ്പാക്കണം .

അവൾ വളരെ അനുസരണയോടെ മുടി ചീകാൻ അനുവദിച്ചു നിന്നത് കണ്ണ് അമ്മയും അതുതപ്പെട്ടു . സാധാരണ പിടിയും വലിയും പതിവാണ് . പതിവിനു വിഹരിതമായ ചീരുവിന്റെ മരും കണ്ണു അമ്മയുടെ ഉള്ളടാനു കാണി . എന്നോ പുകയുന്നുണ്ട് എന്നൊരു തോന്തി.പക്ഷെ അമ്മ ഒന്നും പുറത്തു കാണിച്ചില്ല .

സുരൂൾ താൻ തുടങ്ങുന്നു. മുറ്റത്തു നിന്നും ഓരോരുത്തരായി അക്കന്തേക്ക് കേരി തുടങ്ങി . ആരോരുമില്ലാതെ ഒരു ഇടവേള കിട്ടിയ നിമിഷം ചീരു ശേറ്റിനു പുറത്തെത്തി . പിന്നെ ഇരുവശവും നോക്കാതെ ആലിഞ്ഞുവട്ടു കഴിന്തു , രോധയതും വരെ ശരം വിട പോലെ ഒരു പോക്കാണ് . ഓയിൽ മിൽ എത്തിയപ്പോളാണ് ശാസം കിട്ടാനായി ഒന്ന്

നിന്നത്. പുറത്തു ചടക്കം പരിശേഷം എങ്ങിനെക്കയോ ഒരുക്കി അവർ കുസലിപ്പാതെ നടന്നു തുടങ്ങി . അപൂർവമായ എന്തോ ചെയ്യുന്നു എന്ന തോന്തലിൽ അവർ കോരിത്തരിച്ചു . കാലുകൾ മറ്റാരു താളമറിഞ്ഞു . വിടർന്ന കണ്ണുകളോടെ അവർ കാവും പാടവും വരവും അകലെ എത്തി നോക്കുന്ന ലഭനിരകളും വിസ്മയത്തോടെ , കൗതുകത്തോടെ കണ്ണു . പിരപരിചിതങ്ങളായ വഴികൾ പുതിയതാകുന്നു , അഭിഭ്രതത്തലിംഗം അപരിപിതമാകുന്നത് പോലെ . എന്നാൽ ശ്രദ്ധിച്ചു നോക്കിയാൽ അവർ അതെ ദൃഢാല്പം .

അവളുടെ അർക്കത്തു കൂടെ കൂട്ടുന്ന കുടമായി ആളുകൾ പോകുന്നുണ്ട് . കിണറിൻ പള്ളിയിലേക്ക് വെള്ളം കോരാൻ പോകുന്ന സ്ത്രീകൾ . പീടികകളിൽ പോയി രാത്രിക്കുള്ള അല്ലെങ്കിലും ചില്ലറ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ നിയുക്തരായ ആൺകുട്ടികൾ . ഇത്തിരി ദുരത്തായി ശ്രദ്ധിക്കൽ ഫുട്ടബോൾ കളിക്കുന്ന കൂടെ ചേട്ടുണ്ട് . ചിലരെ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു .

വീടിലെ ഏട്ടാനിയമാരുടെ ചങ്ങാതിമാരാബനവർ . കളി കുറ്റി നിർത്തി അവർ ചോദിച്ചു . “ചീരുകുട്ടി എവിടെക്കൊ ദൃഢക്ക് ?” അവരുടെ മുവത്ത് ചെറിയൊരു സംഭേദം ഉണ്ടായിരുന്നോ ? എയ് , അവർക്കു തോന്തരിയാവണോ . “ആരും കൂടെ ? കള്ളു ഷാപ്പിന്റെ അടുത്ത് നിന്നിരുന്ന ചില അപ്പുപ്പമാർ പരം്പരം ചോദിച്ചു , “ഇന്തെ കുട്ടി ?” പുഴക്ക് പോകുന്ന ഭാക്ഷായൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു “അത് കിഴക്കേ വീടിലെ അമ്മകുട്ടിയുടെ മേഖലാണ് . ഷക്കുള്ള പുട്ടിലെ അപ്പ് വന്നതാ .എന്താണൊറുക്ക് ?”

ചിലർ ചിരിച്ചു . കുട്ടികൾ അവളെ കൗതുകത്തോടെ , അല്ലെങ്കിൽ പരിഹാസത്തോടെ നോക്കി . പലർക്കും അവർ ഒരു വിചിത്രവസ്തു ആണെന്ന് അവർക്കു തോന്തരി തുടങ്ങി .

അവളുടെ നഗരവേഷം നോക്കി അവർ കളിയാക്കുകയാണോ ?

പക്ഷേ അതിലുംമൊക്കെ എന്നു രസകരമായിരുന്നു ആ നടത്തം . അവർ നടന്നു കൊണ്ടെങ്കിലുന്നു . ഒരു വല്ലാത്ത അനുഭൂതി .

വയലുകളിലും അലഞ്ഞു അവളെ തേടി വന്ന കാറ്റിൽ തലമുടി പാറിപ്പുന്നു . പെട്ടുനാണ് അവർ ശ്രദ്ധിച്ചത് . റോഡിൽ തിരക്ക് കുട്ടിയോ ?

ഹാക്കറി ജീവനക്കാർ ,

പുരുഷമാരും ,സ്ത്രീകളും .പലതരം വേല

ചെയ്യുന്നവർ .അന്നു കിട്ടിയ ചില്ലറ സമാദ്യവുമായി പത്രയിലേക്ക് ഓടുന്നവർ .ചിലർ അവളെ ചുഴിത്തു നോക്കി .ഇരുക്കിന്റെ വരവാണ്.

അങ്ങകലെ മാനത്തു സുരൂൻ ഒരു സിദ്ധുരപ്പാടായി മാറാൻ ഭാവിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അമ്മാവൻ ചൊല്ലാറുള്ള

കവിതാശകലം ഓർമ്മ വന്നു . “രവി പോയ് മരണത്തും , ഭൂവനം ചന്ദ്രികയാൽ നിന്നെത്തതും” .അത് ശരിയാവില്ല .അവർ ഗൈയിൽവേ ശേർ വരെ എത്തിയിരിക്കുന്നു . ഭൂവനം ചന്ദ്രികയാൽ നിന്നെന്നതിനു മുൻപ് മടങ്ങണം . രാത്രിയായാൽ ഇവിടെ തെരുവുവിളക്കുകൾ ഉണ്ടാവില്ല എന്ന് അവർ വീടിൽ പറഞ്ഞു കേട്ടുണ്ട് .

അവർ തിരിഞ്ഞു നടക്കാൻ തുടങ്ങി . വീട്ടു മറ്റുതു ഒരു ചെറിയ ജനക്കുടം തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു . അവളുടെ പ്രതീക്ഷിച്ചതാണ് . അവളുടെ ശാന്തര അവളെത്തെന്നെ അഭ്യൂതപ്പെടുത്തി . മറ്റുള്ളവരെയും . അഴിഞ്ഞ വാർപ്പുകുഴൽ ഒന്ന് കൂടി വിടർന്തയിട്ടു ഒരു വടിയും പിടിച്ചു അമ്മ രാദ്രമുർത്തിയായി നിൽപ്പുണ്ട് . ഇപ്പോൾ വീടിലുള്ളവർക്കും അവർ ഒരു വിചിത്ര വസ്തുവാണ് . “നീ നല്ല കുട്ടി ആണെന്നല്ല വിചാരിച്ചതു !”

എങ്ങിനെയാണവളിപ്പോൾ ചീതത കുടിയായത് . അവർ മുഖം ചുളിച്ചു . ‘പായാതെ പോവു ?’ “പാഠതാൽ നിങ്ങൾ വിടുവോ ?” “ആഹാ തർക്കുത്തരം പറയുന്നോ ?” അമ്മ വടിയോങ്ങി . ഓങ്ങലേ ഉണ്ടാവു . അടിക്കില്ല എന്നവർക്കരിയാം അമ്മ ഏതോ ശോർ അഭിനയിക്കുകയാണോ എന്ന് പോലും അവർക്കു തോന്തരുണ്ട് . വോംബേയിൽ നിന്ന് വന്ന അമ്മായിയുടെ സരത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക മുർച്ച . “നീ ഇതു strict ആയിട്ട് വളർത്തുട്ടാണിങ്ങനെ !” പാവം അമ്മ . ചീരുവിനു അപ്പോൾ സക്കം വന്നു . അവളും പോയത് . അതിൽ അമ്മക്കുന്നു കുറിം ?

പുകിൽ ഇത്തിരി അടങ്കിയപ്പോൾ അപ്പുറത്തുള്ള വീടിലെ കുട്ടൻ എന്ന പതിനാറുകാരൻ അടുത്തു വന്ന വാൽസാല്പരത്തോടെ പറഞ്ഞു . “ചീരുന്ന പോണ്ണക്കിൽ എന്ന വിളിക്കായിരുന്നീല്ലോ ? ഈ ചീതത കേൾക്കണം കാര്യമുണ്ടായിരുന്നോ ? തൊൻ കുടെ വർപ്പായിരുന്നോ ?” ചീരുവിന്റെ ചുണ്ടിൽ ചെറുചിരി തെളിഞ്ഞു . “പക്ഷേ കുട്ടാ എനിക്ക് ദൃഢക്ക് നടക്കുന്നതാണ് ഇഷ്ടം” . ആ ഇഷ്ടത്തിനു മുന്നിൽ ഒരു വീടു മുഴുവന്നും അന്ന് പകച്ചു നിന്നു !

'രണ്ടാം മാധ്യം കുട്ടിയുടെ ജീവിതം'

‘രണ്ടാം മാധ്യം കൃഷ്ണ’ - ഇങ്ങനെ വിശ്വാസിപ്പിക്കപ്പെട്ട വനിതയാണ് ലിസ് മെറ്റ്റൻ. എന്നാൽ ഈ ശാസ്ത്രജ്ഞയെക്ക് അർഹിക്കുന്ന അംഗീകാരം ലഭിച്ചതെയില്ല. ജൂതവംശത്തിൽ ജനിച്ചതിന്റെ പേരിലും സ്ത്രീയായതിന്റെ പേരിലും അവഗണനയുടെ കയ്യപുന്നീർ എറെ കുടിക്കേണ്ടി വന്നു. താൻ കുട്ടി പകാളിയായ കണ്ണുപിടിത്തത്തിന് ഓട്ടോഹാൻ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞന്നു നോബൽ സമ്മാനം ലഭിച്ചപ്പോൾ ലിസ് തുഴയപ്പെട്ടു.

1878 നവംബർ 7 ന് ആസ്ട്രെയിലാൻ ലിസിന്റെ ജനനം. കുട്ടിക്കാലത്തു തന്നെ ആ പെൺകുട്ടി ശാസ്ത്രത്തെ സ്വീകരിച്ചു. അക്കാലത്ത് വിയന്ന സർവ്വകലാശാലയിൽ ഭൗതികശാസ്ത്രം പഠിച്ചിരുന്ന വിരലിൽ എല്ലാവും പെൺകുട്ടികളിൽ ഒരാളായിരുന്നു ലിസ്. ഡോക്ടറുന്നു എടുത്തതശേഷം തുടർന്ന് ഗവേഷണങ്ങൾക്കായി ജർമ്മനിയിലേക്ക് പോയെങ്കിലും സ്ത്രീകളെ പരിക്ഷണശാലകളിൽ കയറ്റാൻ പലരും മടിച്ചു. എമിൽ ഫിഷറിന്റെ അസിസ്റ്റന്റായി ലിസ് മെറ്റ്റന്റ നിയമിച്ചുകൊണ്ടും പുരുഷരാൽ പരീക്ഷണം നടത്തുന്ന ലാബിൽ കയറാൻ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ അനുവദമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

അതിനിടെ ഓട്ടോഹാൻ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞനെ കണ്ണുമുട്ടുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗവേഷക സംഘത്തിൽ ചേരുകയും ചെയ്തു. 1912 മുതൽ കൈസർ വില്ലും ഇൻസ്റ്റിറ്ച്യൂട്ടിൽ ഗവേഷണം

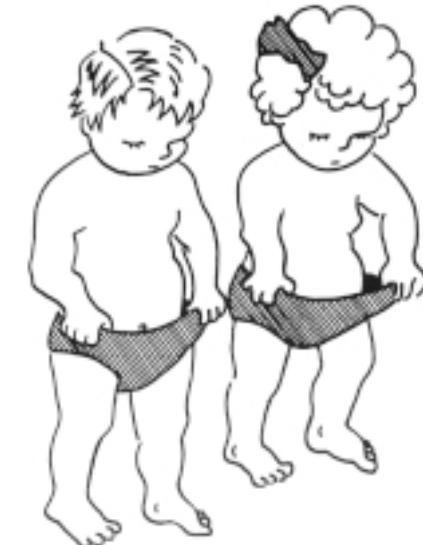
ഫ്രീഡ്രിക്സ് ട്രാസ്മാൻ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞനും ഈ ഗവേഷണത്തിൽ പകാളിയായി. എന്നാൽ രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധം ആരംഭിച്ചതോടെ ഫ്രീഡ്രിക്സ് ജുത വിരോധം കാരണം ജർമ്മനിയിൽ നിന്നു പലായനം ചെയ്യേണ്ടി വന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ കുടുമ്പത്തിൽ ലിസും ഉണ്ടായിരുന്നു.

தூதர்களு. பலபோடும் ஶயங்க
போலுமில்லாதெயான் லின் ஜோலி
செய்திருக்க. 1918 த் திசூல் ஓட்டாஹாநும்
பேரின் போட்டாறுக்குளியல் ஏற்க முபகா
களைபுகிட்டு. பினிக் கவேஷனா
அளவுவிழாடகந்திலேக்க திரித்து. பிரிட்ஸ்
ந்ட்ராஸ்மால் ஏற்க ஶாஸ்திரஜனங்கும் ஹை
கவேஷனாத்தில் பகாஜியாயி. ஏற்கால் ரணாங்
லோகமஹாயுஹ் அருங்கிட்டதோட ஹிர்லாங்
ஆத விரோய் காரண ஜம்மாதில் நினை
பலாயங் செய்யேன்கி வந ஶாஸ்திரஜனத்துடை
கூட்டுத்தில் லிசூல் உண்மையிருக்கன். 1938 த்
ஹிர்லாங் கண்ணுவடிட்டு ஸீயாங்கிலேக்க
கக்குவேபொடும் அத ஶாஸ்திரஜன
கவேஷனாத்தோடு ஹை ஸ்நேகா கைவிட்டில்.
பரீக்ஷனாண்காலை தாஞ்சே லாவில் நிர்ணயிட
உடனஜலவும் கொண்டாயிருக்கன் அத யாது!

லின் மெர்க்கர் ஜம்மி விடதினுஶேஹ்மான்
பாக்காண்கி நீட்டி, லின் முவூ பகு வகிட்டு
கவேஷன ரிபோர்ட்கூக்கர் ஓட்டாஹாநும் பிரிட்ஸ்
ந்ட்ராஸ்மாநும் பேரினு பிரிட்டிஷீக்கிட்டுத்.
ஏற்கால் ஹதிலெயாத்து போலும் அத
ஶாஸ்திரஜனத்தை பேருள்ளாயிருக்கில்.
யூரேனியம் நூக்கியினில் கைதியாயி
நூட்டோன்றுக்கர் ஹக்டிபிக்குவேபாக் வேரியம்
உள்ளாவுக்கன் ஏற்காதாயிருக்கன் கவேஷன மலா.
ஏற்கால் ஹை அளவுவிழாடகந்திலே ரைஸ்பூ

കൃത്യമായി വിശദീകരിച്ചത് ലിസ് മെറ്റ്‌നർ
 ആയിരുന്നു. എൻസിഡേറ്റർ പ്രശസ്തമായ
 ഉൾജ-ഗ്രവ്യൂ സമവാക്യം
 ഉപയോഗപ്പെട്ടതിക്കാണെന്ന് ലിസ് നൃക്കിയർ
 ഫിഷർ കൃത്യമായി വിശദീകരിച്ചത്. എന്നാൽ 1944
 തു നൃക്കിയർ ഫിഷർ കണ്ണുപിടിത്തതിന്
 ഓട്ടോഹാൻ റസത്രന്ത നോബർ ലഭിച്ചപ്പോൾ
 നോബർ സമ്മാനത്തിന് എന്തുകൊണ്ടും
 അർഹയായിരുന്ന ലിസ് തഴയപ്പട്ടി. നൃക്കിയർ
 ഫിഷർ അബ്ദുഖോം നിർബന്ധിക്കാൻ
 ഉപയോഗിക്കുകയും പല പ്രശസ്ത
 ശാസ്ത്രജ്ഞരും മാൻഹാട്ടൻ പ്രോജക്റ്റിൽ
 പങ്കാളികളാവുകയും ചെയ്തെങ്കിലും ലിസ്
 അതിനു തയ്യാറായില്ല. ശാസ്ത്രനേടങ്ങൾ
 മാനവരാശിക്ക് ഭേദഗണിയായി മാറുന്നത് ലിസിന്
 ചിന്തിക്കാൻ പോലും കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.
 ലിസ് മെറ്റ്‌നർ അംഗീകാരിക്കാതിരിക്കാൻ
 ശാസ്ത്രലോകത്തിനു കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ഫെർമി
 അവാർഡ്, മാക്സ്‌പ്ലൗം മെഡൽ തുടങ്ങിയ
 ബഹുമതികൾ അവരെ തേരികയ്ക്കാതി. ഈ
 ശാസ്ത്രജ്ഞയുടെ ഓർമ്മക്കായി
 ആവർത്തനപ്പട്ടികയിലെ നൃംഖി ഒന്താം മുലകത്തിന്
 മെറ്റ്‌നർ പേരിൽ പ്രിട്ടിക്കുന്നത്.
 അവിവാഹിതയായി, ശാസ്ത്രജ്ഞയായി
 ജീവിതം ഉചിഞ്ഞതുവച്ചു ആ വനിത 1968 ഒക്ടോബർ
 27 ന് അന്തരിച്ചു.

କାର୍ତ୍ତକାଳ

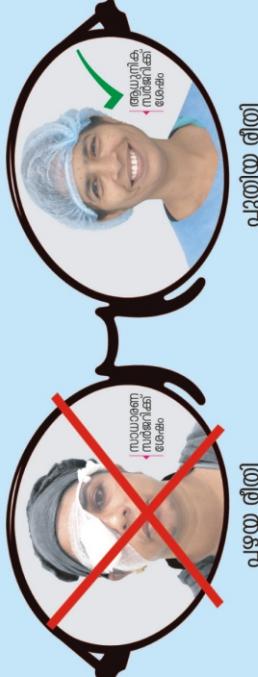
"OH! THAT EXPLAINS THE
DIFFERENCE IN OUR WAGES"

**ഇപ്പോഴാ നമൾ ചെയ്യുന്ന ജോലിക്കൂളി
വേതനങ്ങളിലെ വ്യത്യാസം മനസ്സിലായത്!**

Our Expert Panel of Doctors

Dr. Sujith Nayunar
MBBS, MD,
(All India Institute of
Medical Science),
DNB, FRCS (Glas),
FICO

ଶ୍ରୀରାମକଣ୍ଠ

9061221122
907264830
0495-237

അമ്മാവാട്ടിക്കാത്തയുടെ വസ്ത്രക്കൊല്ലിപ്പ്

‘କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡଳ’ ‘ପରମାମରଶମ୍ବିନୀ’ ‘ପଦମାରଦିଶା’

MBBS, MS, OPHTH (FICO)

MBBS, MD
(Ophthalmology)

MS (OPHTH), FICO
 (HOD Paediatric
 Ophthalmology)
 Fellow Aravind Eye Hospital
 Coimbatore

MBBS, MS, OPHTH
(HOD Oculoplasty)
Former Senior Consultant
Vasan Eye Care Hospital
Calicut

தீர்மேச

സംരക്ഷണ യാത്ര

പുതിയ കാലത്തെ സ്വന്തിക്ക്
പുനർക്കിർഖചിക്കുന്ന
രഭരണാരു സ്വന്തിമാസിക....

സംഘടിത

4-ാം വർഷത്തിലേക്ക്
ഡാവിക്കുക... വരിക്കാരാധുക...

വരിക്കാരാവാൻ

റൂപ്പത്രി 20 രൂപ, വാർഷിക വലിസംഖ്യ 200 രൂപ

Sanghaditha,C/O Anweshi Women's Counseling Centre,Kottooly,Calicut 673016,
SB account number 14130100072122, Federal Bank,Mavoor Road, Calicut,
IFS Code FDRL0001413

Sanghadithacalicut@gmail.com, sheebakm@gmail.com